

Novo pismo

Morilcu moža
plačala za alibi?

Bojan Žalik trdi, da mu je prleška podjetnica obljubila denar, če na sodišču priča v njeno korist

Stran 3

Usoda Pomurke

Kekec odšel
za vedno?

Najboljša bi bila prodaja družbe kot celote, vendar zanjo v tem trenutku ni interesenta

Stran 5

Varis plačal Beckerju

Po pravico na
vrhovno sodišče

Izgubljena tožba in 830 tisoč evrov odškodnine jih ne bodo pokopali, letos imajo dela že za pol leta

Stran 8

ZD Murska Sobota

Petrovčanom
vzeli zdravnika

Izgubarski rekorder med slovenskimi zdravstvenimi domovi – V Gornjih Petrovcih ni več zdravnika

Stran 9

Evgen Titan

Še drugič v
Guinnessovo
knjigo?

Pogovor z Bloudkovim nagrajencem

Stran 11

VESTNIK

18. FEBRUARJA 2010

MURSKA SOBOTA, LETO LXII, ŠT. 7, ODGOVORNI UREDNIK BOJAN BUDJA, CENA 1,60 €

Akcija Vestnika in Murskega vala

Glasovi znanju in srčnosti

Ob podelitvi priznanj Pomurka in Pomurec meseca ter leta je bil predstavljen tudi prenovljen Vestnik

Pomurke in Pomurci leta 2009. Lahko bi jim rekli ljudje širokega znanja, vztrajnosti, trme in seveda velikega srca. Pomurje je lahko ponosno, da jih ima, pa kjerkoli že so. Kajti bralke in bralci Vestnika ter poslušalke in poslušalci Murskega

vala jih niso izbrali kar tako, vsak od štiriindvajsetih nagrajencev dvanajstih mesecev minulega leta je 2009. zaznamoval po svoje. Vsi pa seveda z dejanji. In ta v teh časih edina štejejo!

V restavraciji radenskega hotela Radin je pretekli četrtek potekala uradna razglasitev Pomurke in Pomurca za leto 2009. Laskavi naslov sta si v skupni akciji regionalnih medijev Radia Murski val in Vestnika prislužila sociologinja kulture in literarna kom-

parativistka Julija Sardelič in lendaški župan Anton Balažek.

Od drugega do 12. mesta med Pomurkami mesecev so se vrstile Danijela Mõrec, Anja Benko, Lea Bakan, Mateja Knavs, Nataša Bukovec, Sonja Roman, Nina Pirher, Cilka Dimec Žer-

din, dr. Cvetka Grašič Kuhar, Viktorija Bencik in Tina Jureš.

Na mesta od drugega do 12. med Pomurci mesecev so bralci in poslušalci postavili Draga Beloglavca, Ludvika Šinka, Damjana Kuzmo, dr. Zorana Miloševića, Timoteja Šooša, Štefana

Sobočana, Antona Strnišo, Jožefa Zvera, Miša Kontreca, Antona Bernada in Alojza Šteinerja. Pod žarometi in ob spremljavi bobnov se je na ogled postavila tudi nova podoba Vestnika.

Več na 16. strani
Andrej Bedek

Toliko vsega sem zadnje dni izvedel o bulmastifih, da se počutim že kot študent veterine tik pred diplomo. Pa nisem počel nič drugega kot gledal teve, med vožnjo iz Ljubljane v Pomurje in obratno poslušal radio pa seveda redno listal dnevno časopisje in prebiral informativne spletne portale. Temeljiti prikaz vseh anatomskih in psihofizičnih posebnosti te pasje vrste pa je ponujal še obrobno razmišljanje o pokvarjenosti družbe, katere del so bulmastifi bili. Ne po svoji krivdi.

Korupcija je prilezla tudi iz pesjakov. Koliko je bo in do kod bo segla, bo pokazal čas. Nemara tudi Kos in njegova komisija. Zadnja, vsega nekaj dni stara raziskava javnega mnenja pa je že pokazala, da je korupcije vse več. Ker tako pravi javnost, bo držalo. Če bi to rekli policisti, sodniki, bi lahko bili v dvomih; oboji so del oblasti, ki ji državljanji ne zaupajo pretirano. Kar 70 odstotkov jih celo trdi, da je korupcija v Sloveniji velik problem, da so v njej praviloma udeleženi najpomembnejši predstavniki oblasti in da so v igri velike koristi. Po vsem videnem, slišanjem in prebranem sodeč ne dvomim. Zgolj dogajanje na dvorišču hiše znanega ljubljanskega zdravnika, ki je živel v nenavadnem sožitju s trojico psov, je postavilo vsaj petkrat več vprašanj, kot je odgovorov.

Če je enota za oddaljenost in odročnost Mura, d. d., potem je Pomurje Ljubljani bogu za hrbtom. Korupcija pa varno spravljen v ljubljanski kotlini z bližnjo okolico. A nikar se navno slepiti. Bulmastifi so tudi v Pomurju.

V premislek

BULMASTIFI

Bojan Budja

Nepreslišano

Šola pri Mali Nedelji

Šestnajst let na črno

Otroci se igrajo na igralih brez certifikata – Brez uporabnega dovoljenja za okolico

Pred šestnajstimi leti sta se osnovna šola in vrtec pri Mali Nedelji preselila v nove prostore. Takratna ravnateljica Nada Tomanič pravi, da so pouk začeli teden dni pozneje samo zato, da so opravili tehnični pregled in pridobili uporabno dovoljenje, nihče pa je ni takrat opozoril, da je uporabno dovoljenje treba imeti posebej še za ureditev zunanje okolice, torej otroška igrala in igrišča, za kar bi mora-

la poskrbeti občina kot ustanoviteljica šole. »Ravnatelj takrat niso imeli nobene besede pri pripravi projektov niti pri gradnji,« pravi Tomaničeva.

Spominja se tudi, da so pred njihovimi očmi s kamenjem zasuli sto deset kvadratnih metrov že zgrajenih temeljev za kletne prostore, ker da velikost šole presega postavljene standarde. Zanje so pač obveljali minimalni. Nadaljevanje na 9. strani

Naročnik

ISSN 0351-6407

Pogled od zunaj

PRIHAJA WALDORF

Maja Rauch

Moja hči Eva je radovedna, zanima jo zelo veliko stvari. Ko sem ji omenila možnost, da bi se lahko vpisala tudi na valdorfsko gimnazijo v Prekmurju, je bila zelo vesela, saj ve, da so na teh gimnazijah tudi predmeti, ki jih na običajnih gimnazijah ni. Eva ve, da je ta šola kot nalašč zanjo. Na to šolo se želi vpisati, ker bo imela veliko stika z naravo in zaradi umetniških predmetov.

Trinajstega februarja smo bili učenci devetih razredov in njihovi starši povabljeni na informativni dan v predavalnico Biotehniške šole Rakičan. Branka Strmole Ukmar je začela predstavitev šole z besedami, za katere mislim, da so zajele bistvo poučevanja v valdorfski gimnaziji: »Poskušamo si predstavljati, kako je, ko si star štirinajst ali petnajst let, pa kako je potem do devetnajstih let. Poskušamo razumeti, kako človek pri teh letih razmišlja in kaj čuti. Pouk v valdorfskih gimnazijah izhaja iz razumevanja dijakov.« Ker se v petnajstletniku dogaja veliko sprememb, se temu prilagodi tudi pouk: pri geografiji obravnavajo na primer vulkane in zemeljske premike, pri zgodovini se dijaki seznanijo s francosko revolucijo, pri praktičnih dejavnostih oblikujejo kovine.

Dijaki v valdorfskih gimnazijah imajo na teden 36 ur pouka. Razen predmetov, ki so na urniku tudi v običajnih gimnazijah, imajo še umetniške in praktične predmete.

Nekatere predmete poučujejo učitelji v nekajtedenskih sklopih. Tako se vsak dan v glavni uri učijo na primer štiri tedne le slovenščino. Nekaterim predmetom je posvečeno le eno obdobje v šolskem letu in tako se lahko na primer zgodovino naučijo v štirih tednih. Potem se lahko posvetijo naslednjemu predmetu. Tak način učenja omogoča, da se dijaki intenzivno povežejo s snovjo in si jo zato boljše zapomnijo. Dan začnejo z glavno uro, ki traja 115 minut. Nato so na vrsti predmeti, ki jih poučujejo po tedenskem urniku: dva tuja jezika, športna vzgoja, umetniški in praktični predmeti, kot so npr. glasba, likovni pouk, evrtmija, vrtnarjenje, ročna dela. Pomemben del šolanja so tudi šole v naravi, športni dnevi, ustvarjanje gledaliških iger in socialna praksa. Število ur pouka je veliko, vendar zaradi načina dela učenje ni naporno. Predmetom, ki zahtevajo več miselnega napora, sledijo predmeti, ob katerih so dijaki lahko bolj sproščeni.

Branka Strmole Ukmar je poudarila, da je obdobje od štirinajstega ali petnajstega pa tja do devetnajstega leta izjemno pomembno za oblikovanje mladega človeka. Škoda bi bilo ta leta porabiti samo za to, da bi dijak na koncu opravil maturo. Valdorfska gimnazija daje več, saj ima za glavni cilj harmonično oblikovanje človeka. Vendar pa dijaki ob koncu šolanja seveda opravijo tudi maturo. Kdor želi, lahko opravlja maturo takoj po četrtem letniku, drugi dijaki pa se lahko vpišejo v dodaten peti letnik, kjer imajo samo maturitetne predmete.

Skupaj z Evo srčno upam, da se bo za vpis odločilo dovolj dijakov, da bi Waldorfska gimnazija Pomurje zaživela tudi pri nas.

Po desetih letih

Terminali v zgodovino

V Pomurju za obisk pri zdravniku, prevzem zdravila na recept v lekarni ali zdravljenje v bolnišnici ni treba več potrjevati kartic zdravstvenega zavarovanja. Izvajalci zdravstvenih storitev namreč podatke pridobijo neposredno od vseh zavarovalnic, tako za obvezno kot dodatno zdravstveno zavarovanje, ob tem pa do podatkov o zavarovanju dostopajo neposredno (on-line) z uporabo zavarovančeve kartice zdravstvenega zavarovanja.

Zaradi novega sistema dostopanja do podatkov, ki ga Zavod za zdravstveno zavarovanje in izvajalci zdravstvenih storitev po Sloveniji uvajajo postopoma, bodo postopoma začeli tudi odklapljati samopostrežne terminale. Dvaindvajsetega februarja bodo tako terminali odklopili na območju enote ZZS Murska Sobota, pa tudi v Celju, Kopru, Krškem, Novi Gorici, Novem mestu in Ravnah na Koroškem. Aprila bodo terminali ugasnili tudi v Ma-

riboru in Ljubljani, razen na Univerzitetnem kliničnem centru, julija pa jih bodo odklopili še na vseh preostalih terminalih.

Ker torej nov sistem ne bo vzpostavljen hkrati povsod po državi, in da ne bi prihajalo do nevednosti, ZZS priporoča, da za obisk zdravnikov ali bolnišnice v mariborski in ljubljanski regiji zavarovanci kartice potrjujejo na delujočih terminalih. Do julija, ko bo konec prehodnega obdobja, bo terminal deloval v Zdravstvenem domu Murska Sobota.

Z odklapljanjem samopostrežnih terminalov pa na njih tudi ne bo več mogoče naročati evropske kartice zdravstvenega zavarovanja in konvencijskega potrdila za Bosno in Hercegovino. Obe listini bo mogoče naročiti po internetu ali mobilnem telefonu, naročnik pa bo listino dobil v štirih dneh po naročilu.

M. H.

Mura, d. d., v stečaju

Zadnji pogrebnik so hipoteke

Zgovorne stečajne bilance treh Murinih podjetij – Delavci in država prednostni upniki – Umetniška dela ocenjena na 88.343 evrov

V začetku meseca so stečajni upravitelji treh Murinih družb – Mure, d. d., Branko Đorđević, Mure moških oblačil dr. Drago Dubrovski in Mure ženskih oblačil Borut Soklič – predložili otvoritvene stečajne bilance za omenjena tri podjetja in prvi seznam obveznosti družb do vira sredstev (terjatve).

Ključna za Murin stečaj je otvoritvena bilanca Mure, d. d., ki ima edina, razen malenkosti, v lasti Muralista, premoženje, iz katerega se bodo poplačali upniki, in ki je temelj za uspešno delo obstoječih delujočih družb. Otvoritvena bilanca Mure, d. d., z upoštevanim preizkusom terjatev izkazuje za 12,2 milijona evrov izgube; vrednost premoženja po otvoritveni bilanci je ocenjena na 52,6 milijona evrov, obveznosti pa je za 64,8 milijona evrov. Mura ima za 4,6 milijona evrov neopredmetenih osnovnih sredstev. Ključna pa so opredmetena osnovna sredstva, ki so ocenjena na 38,4 milijona evrov. Od tega odpade 35,4 milijona na nepremično premoženje (poslovni objekti, stanovanja, apartmaji) in tu je ena od ključnih podrobnosti, ki nam pokaže, kaj se je v preteklosti dogajalo z Muro. Ta del premoženja namreč bremenijo bančne hipoteke v vrednosti 32,2 milijona evrov in dovolj zgovorno povedo, kje je bil razlog za Murin konec. Gledano z današnjega zornega kota, ko nekateri pravijo, da ne gre za neobvladljivo zadolženost, bi morda imel scenarij Murinega preživetja, kot ga je imel nekdanji predsednik uprave Meh in za njim predsednik nadzornega sveta Peternelj in prokurist Podlesnik, realno podlago, vendar z drugačnim vodenjem in drugačnim odnosom lastnikov – in to vseh, ne le paradržavnega Soda. Z aktivnim vstopom vseh lastnikov v dokapitalizacijo bi se morbiti dalo vzpostaviti ugoden kapitalisti tok in podjetje razbremeniti dela dolgov in mu zagotoviti svež kapital. S tem, kar je počel NFD, to ni bilo mogoče. Bila je tudi druga možnost, ko bi lahko mali delničarji preprečili ribarjenje NFD-ja v kalnem in ga prisilili k prevzemu in s tem v aktivno reševanje Mure. Toda tu večina malih delničarjev ni podprla skupine, ki je to poskusila z vsemi sredstvi, ki jih je imela na voljo. V ozadju pa je bila špekulacija, da ob morebitnem NFD-jevem prevzemu dobijo premalo za Murino delnico, zdaj pa so ostali brez vsega.

Igra števil

Pa se vrnimo k številkam. Oprema je ocenjena na nekaj več kot tri milijone evrov in v tem paketu je tudi postavka umetniška dela, ki so ocenjena na 88.343,00 evrov. Zanimiva postavka so

Otvoritvena bilanca Mure, d. d., v stečaju

Sredstva	64.861.094,00 evrov
Neopredmetena osnovna sredstva	4.582.556,00 evrov
Opredmetena osn. sredstva	38.435.174,00 evrov
Zaloge	104.160,00 evrov
Terjatve	3.202.627,13 evra
Finančne naložbe	6.330.352,00 evrov
Denarna sredstva	1.577,63 evra
Skupaj premoženje	52.656.446,80 evra
Obveznosti do virov sredstev	
Obveznosti do izločitvenih upnikov	91.851,00 evrov
Obveznosti do ločitvenih upnikov	24.804.062,38 evra
Obveznosti za pogojne terjatve	1.513.693,28 evra
Obveznosti za prednostne terjatve	7.899.826,83 evra
Obveznosti za prerokane in nerazjasnjene terjatve	15.427.418,73 evra
Obveznosti do navadnih upnikov	8.396.990,78 evra
Obveznosti, ki bodo pobotane	2.654.900,41 evra
Stroški stečajnega postopka	4.072.350,00 evrov
Zgradbe in zemljišča ter zemljišča, obremenjena s hipotekami	32.280.030,00 evrov
Zastavljeni vrednostni papirji	807.176,30 evra

zaloge, ki je bila v preteklosti ena od ključnih »računovodskih postavk«, ki je izkazovala »moč Mure«. Te so vredne komaj 104.160,00 evrov. Murinih terjatev je za 3,2 milijona evrov, od tega naj bi jih 2,6 milijona evrov pokrili s pobotom in pri teh gre verjetno za terjatve znotraj Mure oziroma njenih podjetij. Mura je imela za 6,3 milijona evrov finančnih naložb, od tega jih je le za 807 tisoč evrov zastavljenih za kredit. Je pa ta del najbolj odprt, saj gre razen delnic Triglava večinoma za naložbe in kredite v hčerinskih družbah.

Obveznosti do izločitvenih upnikov so 91,8 tisoč evrov. Ključni ločitveni upniki – predvsem banke z vpisanimi hipotekami na premoženju – so prijavili in jim je bilo priznanih za 24,8 milijona evrov nepoplačanih obveznosti. Pogojne terjatve znašajo 1,5 milijona evrov. Ključne in za delavce pomembne pa so prednostne terjatve, ki se jih je nabralo za 7,9 milijona evrov. V ta paket spadajo tudi neporavnane obveznosti do države oziroma vsi neplačani davki in prispevki za eno leto pred stečajem. Prerekanih in neizjasnjenih terjatev je za 15,4 milijona evrov in obveznosti do navadnih upnikov je za 8,3 milijona evrov. Strošek stečajnega postopka pa je ocenjen na nekaj čez štiri milijone evrov.

V januarju je bil ustanovljen tudi upniški odbor, ki se je seznanil s potekom stečajnega postopka in izvolil predstavnico Elektra Maribor Roman-

co Šalamun za predsednico. Ti so si bili enotni, da je treba pregledati vse pogodbe, kajti nekateri so izrazili dvom o nekaterih sklenjenih poslih pred uvedbo stečaja. Zanimiva pa je bila pripomba soboškega župana Antona Štihca, ki je priporočil, da se pred prodajo premoženja preverijo bonitete posameznih kupcev, hkrati pa izrazil bojazen, da bodo pri prodaji favorizirani le nekateri kupci, zlasti tisti pod okriljem Pomurskega tehnološkega parka in RR Mura.

Ženska oblačila

V tej družbi je stečajnik ugotovil že v otvoritveni bilanci za 3,2 milijona evrov izgube. Ta družba ima največje obveznosti iz naslova prednostnih terjatev, ki jih je za okrog 4,6 milijona evrov in za 1,3 milijona evrov obveznosti do navadnih upnikov. Edini vir za poplačilo pa so zaloge, ocenjene na 75,3 tisoč evrov in terjatve do kupcev v višini 2,7 milijona evrov. V Moških oblačilih so dostopne samo priznane terjatve, pri katerih odpade na navadne 1,3 milijona evrov in na prednostne 3,6 milijona evrov. Sicer pa je vseh priznanih terjatev za 4,4 milijona evrov. V naslednjem mesecu bo verjetno znana že otvoritvena bilanca s popisom terjatev v Muralistu, ki bo zanimiva tudi zaradi tega, ker je velik del delavcev iz tega podjetja delal ne samo za omenjeni družbi, ampak v obeh družbah v stečaju.

J. Votek

čez rabo in dravo

Brezplačniki

Poslanske skupine Socialnih demokratov, Zares in Liberalne demokracije Slovenije so zahtevale oblikovanje preiskovalne komisije o brezplačnikih Slovenski tednik in Ekspres, ki naj bi pred zadnjimi državnozborskimi volitvami delala v korist Slovenske demokratske stranke. Kot se marsikdo spomni, tedaj pred brezplačniki nista bila varna niti tedanji pomurski poslanec LDS Mi-tja Slavinec in njegov porsche. Komisija naj bi raziskala ozadje financiranja

brezplačnikov in morebitno politično odgovornost. V SDS so vnovič poudarili, da stranka ni imela nobene vloge pri izdajanju omenjenih časopisov.

Kako varne so sedežnice?

Na Mariborskem Pohorju, ki je priljubljeno območje pomurskih smučarjev, se je na sedežnici Stolp zaradi okvare kolesa žičnice snela jeklenica. Na sedežnici je bilo v tistem trenutku 30 ljudi, pri tem se jih je 11 lažje poškodovalo, en smučar pa ima poškodova-

no hrbtnico. To je po lanskim zrušitvi stebra pohorske vzpenjače, pri čemer so na tla padle tudi tri kabine, nova nesreča, ki znova načinja vprašanje o varnosti tovrstnih naprav.

Pogled na vzhod in Latinsko Ameriko

Kot je pred kratim na srečanju s pomurskimi gospodarstveniki v Murski Soboti napovedal že zunanji minister Samuel Žbogar, je uradni govorec ministrstva za zunanje zadeve in profesor politologi-

je na Fakulteti za družbene vede Milan Balažič sporočil, da bo Slovenija letos odprla veleposlaništva v Tirani, eni od držav v Perzijskem zalivu in Braziliji, hkrati pa naj bi zaprla nekatera veleposlaništva v državah EU. Omenjeni ukrepi bodo izvedeni v okviru načrtov o kre-pitvi t. i. gospodarske diplomacije.

Žarnič prisegel

Poslanci državnega zbora so z 48 glasovi za, dvema proti in šestimi vzdržanimi potrdili profesorja z ljubljanske

Fakultete za gradbeništvo in geodezijo dr. Roka Žarniča za novega okoljskega ministra, ki bo na tem mestu nasledil Karla Erjavca.

Višje pokojnine

Na Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje so sklenili, da se bo večina pokojnin zvišala za 1,1 odstotka, tistim, ki so se upokojili po prvem januarju 2009, pa za 1,7 odstotka. Upokojenci bodo prejeli tudi poračun za januar 2010.

Novo pismo o zakulisju zadeve Makoter

Morilcu moža plačala za alibi?

Iz zapora na Dobu nam je tokrat pisal Bojan Žalik, ki trdi, da mu je prleška podjetnica obljubila denar, če na sodišču priča v njeno korist – Milica Makoter pisma ne namerava komentirati

Poročali smo že o anonimnem pismu o prleški podjetnici Milici Makoter – v javnosti je najbolj prepoznavna zaradi maratonskega sojenja, kjer je bila dvakrat obsojena, pred tremi leti pa pravomočno oproščena naročila umora soproga Janka in bombnega napada na Ljutomersko policijsko postajo ter raketnega napada na hišo Jožeta Makoterja, takratnega komandirja postaje in brata umorjenega –, ki se je dotaknilo tudi zakulisja v času sodnega procesa, obenem pa še namignilo na nove dimenzije sicer pravomočno končanega primera umora njegovega moža ter bombnega in raketnega napada. Zdaj se je iz zapora Dob pri dolenski Mirni, kjer zaradi vpletenosti v zadevo Makoter prestaja 30-letno zaporno kazen, s pismom oglasil Bojan Žalik.

Obsojeni morilec, ki je bil 19. novembra 2001 tako kot Milica Makoter obsojen na najvišjo možno kazen, uvodoma piše, da je v Vestniku prebral članke o anonimnem pismu. O navedbah iz anonimke, ki govori o zločinih, je Žalik zapisal, da so to »dejstva«. »Sodišče se je namreč hudo zmotilo, ko je meni in drugim izreklo zaporne kazni, Milico Makoter pa oprostilo. Jaz in preostali obsojeni v zadevi Makoter nismo pravi storilci in smo obsojeni zato, ker smo branili Milico Makoter in tako dali sodišču določene indice, da smo storilci.« Žalik je zapisal, da so to naredili, ker jim je prleška podjetnica »obljubila zelo visoko vsoto, če jo rešimo na sodišču«. Kot je še zapisal Žalik, jih je Makoterjeva preprosto »odpičila«, ko so bili obsojeni: »Nikoli nam ni izplačala obljubljenih vsot.« Avtor pisma pravi, da mu sodišče noče več prisluhniti: »Stojim za svojimi besedami, ki

Bojan Žalik prestaja 30-letno zaporno kazen zaradi umora Janka Makoterja in napada na Ljutomersko policijsko postajo. Fotografija je nastala 24. marca 2006 v zaporu na Dobu, ko je čakal na pričanje pred višjim mariborskim sodiščem.

»Ko se je ta zadeva začela, je mogoče tožilec tu zagledal možnost, da si lahko popravi kariero in da lahko napreduje, in so Milico pač preprosto postavili za naročnico.«

so resnične in ki jih lahko dokažem.« »Dejstvo je, da so pravi storilci na prostosti in da je Milica Makoter svoje dosegla,« tudi piše obsojenec. Dodal je še, da je denar sveta vladar. »Vesel sem, da so se pogumneži odločili prekiniti molk o zadevi Makoter in se ne bojijo povedati resnice,« je končal Bojan Žalik.

Milica Makoter pisma »morilca svojega moža ne namerava komentirati«. Dejala je, da ima občutek, da se je »ta oseba povezala s pisci anonimke, ki je v javnost prišla pred nekaj dnevi, v kateri me prav tako obtožujejo nekaterih dejstev iz procesa, ki je pravomočno končan«.

Ne pozna, kriva ni

Pismo Bojana Žalika je vsekakor treba postaviti v luč dosedanjih njegovih izpovedi. Če sta Žalik in Ladislav Olah (16 leta zapora) – maja 2002

sta postali njuni sodbi pravomočni – na sojenjih določena dejanja priznala, potem spet zanikala in spreminjala izjave ali celo molčala, pa je Žalik leta 2006 med pričanjem na mariborskem višjem sodišču, ki je odločalo o upravičenosti 30-letne zaporne kazni Milice Makoter, zadevo Makoter nekako postavil na glavo. »Umor Janka Makoterja in bomba pred policijsko postajo ter raketiranje hiše Jožeta Makoterja sta dve ločeni zadevi, ki nimata nič skupnega,« je namreč povedal že pravomočno obsojeni Bojan Žalik. Na sodišču je tudi zatrdil, da Makoterje ni poznal, da nikoli ni bil v njihovi hiši in da se z njo nikoli ni pogovarjal po telefonu: »Spoznal sem jo v času obravnave na sodišču. Mislim spoznal; takrat sem zvedel, kdo je. Prej pa nikoli.« »Ni. Ona je žrtev okoliščin. Ko se je ta zadeva začela, to je bil medijski pritisk, je mogoče tožilec tu zagledal možnost, da si lahko popravi kariero in da lahko napreduje, in so jo pač preprosto postavili za naročnico. Ki pa ona dejansko ni. Ona je tu žrtev okoliščin,« je Žalik še 24. marca 2006 v pogovoru za Vestnik odgovoril na vprašanje, ali je Milica Makoter kriva obtožb. Žalik je tudi ponovil že znano, da je na prvem sojenju kot glas ženske, ki naj bi naročila umor, prepoznal Nevenko Makoter: »V preiskavi sem skozi priprta vrata moral poslušati glas ženske. Policisti so mi namigovali, da je to glas Milice Makoter, in če ga prepoznam, se bo zame vse dobro končalo.«

Preiskovalci leto dni v temi

Šestindvajsetega septembra 2009 je minilo deset let od takrat, ko je bil v družinski hiši na Cvenu kruto umorjen Janko Makoter. V času umora je Makoter spal, prav tako njegova žena Milica. Bila sta v ločenih spalnicah. Kriminalisti so umor Janka Makoterja že od vsega začetka klasificirali kot naročen umor. Se pravi kot umor, pri katerem sta storilec in njegov naročnik različni osebi. Imeli so več delovnih hipotez: od tega, da je Makoter padel pod strel avtomobilskih tatov, do tega, da je bil žrtev konfliktov s sodelavci. Toda preiskovanje teh sumov ni obrodilo nobenih otipljivih sadov. Kriminalisti so taval v slepi ulici.

Čez dobro leto, 7. novembra 2000, sta Prlekijo nenadoma stresli dve eksploziji. Malce po drugi uri zjutraj je nekdo k poslopju policijske postaje v Ljutomeru odrgel dve vojaški ročni bombi. Skoraj istočasno je druga eksplozija odjeknila na kilometer oddaljenem Cvenu. Nekdo je še z ročnim protitankovskim raketometom sprožil izstrelek proti hiši Jožeta Makoterja, načelnika Ljutomerske policijske postaje in Jankovega brata. Bojan Žalik in Ladislav Olah na nobeni točki preiskovanja umora Janka Makoterja nista prišla v krog osumljenih. Policija ju ni niti zaslišala. Tokrat, med preiskovanjem bombardiranja in raketiranja, pa sta se hitro znašla v krogu sumljivih in postala glavna osumljenca. Do napadov na policijsko postajo in hišo komandirja preiskovalci Žalika in Olaha torej sploh niso povezovali z umorom. Storilca zdaj na Dobu služita dolgoletni zaporni kazni, naročnik enega najokrutnejših zločinov v državi pa je še vedno neznan.

Obsojeni morilec Bojan Žalik je zapisal, da so to naredili, ker jim je prleška podjetnica obljubila zelo visoko vsoto, če jo rešimo na sodišču.«

Konstrukt in ilegalci

Kriminalistični preiskovalci so se sicer v zadevi Makoter osredotočili predvsem na povezavo med telefonskima številka 041 855 015 in 040 205 644. Kot je bilo ugotovljeno v preiskavi, naj bi prvo številko uporabljala Makoterjeva, drugo pa Žalik. Med številka je zabeleženih približno trideset klicev. Najdaljši je trajal 12 minut, klici pa so bili dolgi tudi le nekaj sekund. Žalik je prepričan, da so klice priredili policisti: »To je fikcija in policijski konstrukt.«

V celotni zadevi obstaja še pismo, ki ga je menda Žalik sestavil v priporu. Iz pisma sledi, da mu je Makoterjeva – v pismu je označena kot baba, pod enakim nazivom naj bi jo imel Žalik shranjeno v mobilu – dolžna 50 tisoč dolarjev in da je opravljeno vse, kar je naročila. »Če bi to napisal sam, bi bil največji idiot na svetu,« je vrhovnemu državnemu tožilu Andreju Ferlincu, ki je Žaliku med pričanjem v Mariboru pokazal to pismo, odgovoril obsojenec.

»V Pomurju ni bilo ilegalnega prehoda meje, za katerega ne bi vedel Jože Makoter in za katerega ne bi dobil denarja. Vpleten je bil in je zahteval vedno višja plačila. Takrat je na postaji zadrževal okoli dvajset ilegalnih prebežnikov, za katere je že dobil denar, vseeno pa je zahteval še več. Zato je prišlo do incidenta. Bombe so bile namenoma vržene na takšno mesto, da ni bilo poškodovanih, raketa pa je eksplodirala v nenaseljenem delu stanovanjske hiše. Šlo je za maščevanje,« pa je bil Žalik na višjem sodišču zelo natančen pri pojasnjevanju razlogov za bombni in raketni napad. Tukaj spomnimo, da po prepričanju avtorjev pisma, o katerih smo poročali

V središču pozornosti televizijskih kamer 18. novembra, ko je v Mariboru padla nogometna velesila Rusija, je bila častna tribuna, kjer je ob političnih vrhovih obeh držav in predsedniku Nogometne zveze Slovenije Ivanu Simiču sedel tudi Marjan Maučec.

Razkrivamo

Simič pisal pritožbe Maučecu

Podjetje nekdanjega direktorja davčne uprave je Marjanu Maučecu sestavilo pritožbo

Ivan Simič, od leta 2006 pa do 4. julija 2008 direktor Generalne davčne uprave Republike Slovenije, nam je potrdil, da je leta 2004 njegovo podjetje za davčno svetovanje napisalo pritožbo na davčne postopke v primeru Marjana Maučeca, državnega svetnika v prejšnjem mandatu in aktualnega sekretarja državnega sveta ter vidnega člana Slovenske ljudske stranke (SLS).

Đorđe Perič, davčni inšpektor iz Ljubljanskega davčnega urada, je dodal, da ga je leta 2004 poklical Marjan Podobnik. »Prosil me je, ali lahko pregledam dokumentacijo. Ničesar nisem želel komentirati, sem pa Maučeca odpeljal do Simičevega podjetja, ki je potem prevzelo zastopanje stranke v postopkih,« je pojasnil Perič.

Kot je znano, dve sodišči zaradi neplačanih dolgov in davkov namreč prodajata 1,42 milijona evrov vredno Maučecovo premoženje. Kot pravi Maučec, gre za »krivično davčno zgodbo«. Prepričan je, da davčni inšpektorji niso pravilno ovrednotili njegovih poslov s kostno moko. Ljutomersko okrajno sodišče pa draži poslovne prostore v Ljutomeru, ker Maučec in Janez Lainšček iz Beltinca dolgujeta dobrih 440 tisoč evrov banki Hypo Alpe - Adria Bank iz Ljubljane. Zgolj spotoma: Prvi mož SLS-a Radovan Žerjav še zmeraj čaka na ugotovitve strankinega častnega sodišča o Maučecovem početju, spomnimo pa, da v primeru ustavne obtožbe predsednika države in interpelacije kmetijskega ministra opozarja na upoštevanje zakonov in državnih institucij.

Andrej Bedek

pomurje.SI
BOLJŠA STRAN SPLETA

Pock gradnja, d. o. o.

Hiša za šestdeset let

Primanjkuje krovcev in kleparjev – Alternativna gradnja za eno generacijo

V Strehovskih gorah so prikazali alternativno gradnjo nizkoenergijske hiše.

Pri gradnji stavb je danes veliko možnosti, poleg klasične gradnje se danes mnogi odločajo za pasivne hiše ali nizkoenergijske gradnje. Tako se tudi Pock gradnja, d. o. o., s Tišine, hčerinsko podjetje podjetja Pock bau iz Avstrije, ukvarja s postavljanjem nizkoenergijskih montažnih hiš in ima že 40-letno tradicijo. Svoje poslovanje širijo v Slovenijo, kjer imajo trenutno sedemnajst zaposlenih.

V Strehovskih gorah so postavili prvo hišo pri nas, zgrajeno iz elementov, sestavljenih iz dveh slojev in izolacijskega poliuretanskega penastega jedra.

V Avstriji vsako leto postavijo od dvajset do štirideset tovrstnih hiš, zdaj pa so se odločili, da svojo dejavnost razširijo tudi na slovenski trg in potem še na južne trge. »Prednost so

naravni materiali iz lesa oziroma sekanec, vmes pa je vbrizgana poliuretanska pena brez lepil, struktura pa se ne spreminja in se ne seseda, je povedal Daniel Huič, direktor slovenskega podjetja Pock gradnje. Objekt se lahko zelo hitro postavi, vzdržal pa naj bi kakšnih 60 let ali eno generacijo.

»V začetni fazi delovanja podjetja material za gradnjo stavb uvažamo iz Avstrije, če se bo povpraševanje večalo, pa se bomo lotili tudi proizvodnje materialov,« dodaja Huič. Če se bodo poslovni cilji uresničevali, kot načrtujejo, bi v dveh, treh letih v Pomurju zaposlili od 50 do 70 ljudi. Že zdaj pa ugotavljajo, da v gradbeništvu primanjkuje strokovnega kadra, predvsem kleparjev in krovcev, kar je zanje velik problem.

A. Nana Rituper Rodež

Nadzorniki Nafta Lendava

Hajdinjak se vrača?

Prihaja tudi Roman Ferenčak? – Kdo bo sedel na predsedniško mesto, še ni znano

Nadzorna funkcija v državnem podjetju Nafta Lendava je očitno zelo mikavna. Za tri prosta mesta v štiričlanskem nadzornem svetu, ki jih izbira država, se poteguje dvaintrideset kandidatov, torej skoraj enajst na enega. Četrto zaseda predstavnik zaposlenih. Če bo sedanja oblast upoštevala dosedanje prakso, da dva predstavnika izbere iz lokalnega okolja, na mesto predsednika pa postavi nekoga na dosegu vladne roke, imata med domačimi kandidati veliko možnosti za imenovanje Jože Hajdinjak in Roman Ferenčak.

Jože Hajdinjak je odličan poznavalec naftnega trga in kot nekdanji član uprave Nafta Lendava ter zaposleni tudi preteklosti podjetja ter razvoja naftne industrije v Lendavi sploh. Jožef Hajdinjak je mesto člana uprave v Nafti Lendava protestno zapustil junija 1999, ko je Petrol, takrat kot večinski lastnik podjetja, spodnesel predlog o ponovni postavitvi rafinerije. Hajdinjak je takrat svoj odstop sprejemil z besedami, da Nafti ne bo kopal groba.

Hajdinjak je tudi vidni član lendavskega območnega odbora LDS. Svojo kandidaturo za članstvo v nadzornem svetu Nafta Lendava je brez pomisleka tudi potrdil za Vestnik.

Drug resni kandidat iz regijskega okolja bi bil lahko Roman Ferenčak, lastnik in direktor družbe Ocean Orhids iz Dobrovnika. Svoje kandidature

sicer ni želel potrditi niti zanikati, je pa povedal, da bo tako hitro vse jasno, saj bo vlada o tem kmalu odločala. Roman Ferenčak je avgusta lanskega leta že postal član nadzornega sveta v Elektru Maribor, njegovo imenovanje pa so na vladi utemeljevali s poznavanjem dogajanj na domačem in tujem globalnem energetskem trgu. V dejavnosti gojenja orhidej je strošek energije pomembna postavka. Se ve, da gre za geotermalno energijo, ki je v zakonu o Pomurju opredeljena kot pomembna razvojna priložnost za regijo in podjetje Nafta Lendava. Mesto predsednika nadzornega sveta bo po pričakovanju zasedel nekdo z gospodarskega ministrstva.

Četudi je število vlog za članstvo v nadzornem svetu Nafta Lendava treba nekoliko »oluščiti«, da bi prišli do jedra, pa je nekaj vendarle jasno: gre za politično pomembne sedeže, ker je tudi vprašanje energetike in kapitalskih vlaganj vanjo postala vroča politična tema v državi. Lendavsko podjetje ni izvzeto. Razumljivo, če ga vidimo v naslednjih razsežnostih. Prva je geotermija, ki ji je država z zakonom dala pomembno mesto pri razvoju regije. Druga priložnost je plinovit Južni tok, ki bo potekal mimo Lendave in s plinom napajal tamkajšnje petrokemično proizvodnjo. In navsezadnje vladna ponudba Rusom, da kot sovlagatelji postavijo rafinerijo.

Majda Horvat

Banka Koper in podjetniki

Ali tvegajo premalo?

Tako se za pomurske obrtnike in podjetnike sprašuje Tadej Pintarič – Drobno gospodarstvo se še drži nad vodo – Recesija zapira možnosti nastopanja na sosednjih trgih

Pomurski prostor se ne more pritoževati, da je bančno slabo pokrit. Ni je pomembnejše domače ali tuje banke, ki v regiji ne bi imela svoje poslovne enote. Za te banke je značilno, da na tem trgu nastopajo s specializirano ponudbo, s tem da nobena ne zanemara osebnega bančništva.

Banka Koper je svojo priložnost iskala med obrtniki in v drobnem gospodarstvu. Znotraj obrti in drobnega gospodarstva dosega 16-odstotni tržni delež, če pa k temu dodamo še večja podjetja, brez velikih pomurskih gospodarskih sistemov, ta delež po besedah vodje poslovne enote Tadeja

magali z reprogramiranjem obveznosti, če so zašli v likvidnostne težave. Priznava pa, da ni toliko težav zaradi kreditnega potenciala bank, saj naj bi bilo denarja dovolj, ampak zaradi padca bonitet podjetij, ki pa je velikokrat posledica objektivnih in ne notranjih podjetniških okoliščin.

Pintarič poudarja, da kljub zaostrenim razmeram tako podjetniki kot banka nimajo problemov z morebitnim reševanjem nastalih težav. To pa delno pripisuje temu, da se obrtniki in mali podjetniki niso podali v špekulativne posle navideznih hitrih donosov, ampak predvsem skrbijo za

ge storitve. V Lendavi pa je, kot pravi sogovornik, banka solidno vpeta v okolje.

Banka Koper pa je zanimiva še z enega vidika, nastopa namreč kot komisionar za kreditne aranžmaje Razvojnega sklada – bolj znanega kot ribniškega sklada. Ocena Tadeja Pintariča je, da predvsem lokalne skupnosti premalo koristijo potencial tega sklada, ki sicer ne daje nepovratnih sredstev, ponuja pa bistveno ugodnejše kredite od tistih po komercialnih bančnih pogojih. Dobro koriščenje sredstev predvsem med manjšimi podjetji je opaziti na narodnostno mešanem okolju, in to

Tadej Pintarič, vodja poslovne enote Banke Koper v Murski Soboti

Pintariča dosega dobro desetino. Da je delovanje poslovne enote usmerjeno k drobnemu gospodarstvu, dokazuje tudi podatek, da banka kot celota na državni ravni dosega šestodstotni delež v drobnem gospodarstvu. Po oceni Tadeja Pintariča bi lahko dosegli še več, vendar zaradi objektivnih okoliščin to ni možno. V drobnem gospodarstvu imajo najslabšo pokritost med gostinci. To pa je objektivna posledica, saj gostinci potrebujejo razvejano in dostopno bančno mrežo zaradi dnevnih pologov gotovine. Za regijsko drobno gospodarstvo in obrt je značilno, da dosega nizko dodano vrednost na zaposlenega, ki se giblje okrog 15 tisoč evrov na letni ravni. Zato bi pričakovali, da te probleme čuti tudi banka. Kot pravi Tadej Pintarič, to še ne pomeni, da bi jih banka obravnavala drugače, kot jih je prej. Problemi se ne razlikujejo od problemov v drugih okoljih. Podjetja, ki so odvisna od kooperacije, se srečujejo z neplačano realizacijo.

Lahko bi tvegali več

Opazen je padec obsega storitev, v najboljšem položaju pa so podjetja, ki se ukvarjajo z investicijsko opremo. Pri teh se je glede na padec naložb obseg poslovanja zmanjšal, vendar imajo pozitivne plačilne tokove. Ob zmanjšanem obsegu jih morda bremeni strošek dela, ki pa ga dolgoročno morajo vzdrževati zaradi znanja. Glede na zaostrene gospodarske razmere zaenkrat vsaj pri komitentih, pravi Tadej Pintarič, ni bilo nobene potrebe, da bi uvajali restriktivne ukrepe do podjetnikov. Tako ni bilo potrebe po skrajšanju rokov financiranja. Hkrati so podjetjem po-

svojo zaposlenost in svojo rast na realnih temeljih. Morda so celo preveč konzervativni, kar bi lahko ocenili po dodani vrednosti. Njegova ocena je, da bi pomurski obrtniki in podjetniki v razvojnem smislu lahko tvegali več. Po poznavanju strukture obrtnikov, s katerimi sodeluje banka, imajo ti znanje in tudi delavce za višjo tehnološko raven in s tem višjo dodano vrednost. Zaveda se tudi, da jih trg, na katerem so prisotni, v tem delno omejuje. Če ne bi bilo omejitve pretoka delovne sile, predvsem v sosednjo Avstrijo, bi bil položaj verjetno drugačen. Ob tem si postavlja vprašanje, ali bodo podjetniki vzdržali na tej ravni tudi v letošnjem letu. Po njegovem je namreč problem, da Pomurje nima kompenzacijske alternative za zaposlovanje, ki bi vplivala na dvig povpraševanja. Ob tem je potegnil zanimivo primerjavo z Mariborom. Slednji je doživel svoj kolaps sredi prejšnjega desetletja. V tistem času je bila t. i. stara Evropa na začetku konjunktturnega cikla in je bilo povpraševanje po delovni sili veliko, tako je velik del delavcev dobil delo v Avstriji, naši delavci, ki so ostali brez dela, pa te alternative nimajo.

Ribniški sklad

Banka postopoma povečuje obseg poslovanja z občani, kjer je delna omejitev, da enota deluje v Murski Soboti. Agencijo s tremi zaposlenimi pa ima banka v Lendavi. Ta je uspešna in na neki način tudi nujna, saj komitent ne potrebuje samo kreditnega servisa, ampak mu je potrebna celotna bančna storitev, ki je vezana tudi na osebne račune zaposlenih in dru-

gostinstvo. V Lendavskem delu, medtem ko goriki del te ponudbe skorajda ne koristi, enako tudi druge občine ne, čeprav iz razpisov niso izključene.

V podobni vlogi nastopajo tudi pri Eko skladu, za katerega pa je pomembno, da s krediti ob pomoči razpisov pomaga samo fizičnim osebam. Ni zanemarljiva številka, da je bilo našim občanom neposredno po vremenskih ujmah dodeljenih 200 brezobrestnih kreditov za sanacijo in hkratno energetsko izboljšavo objektov.

J. Votek

ZAVOD REPUBLIKE SLOVENIJE ZA ZAPOSLOVANJE

Na Zavodu Republike Slovenije za zaposlovanje, OS Murska Sobota je trenutno razpisanih več kot 130 prostih delovnih mest. Delodajalci imajo največje potrebe v gradbeništvu in gostinstvu.

Najbolj iskani delavci v tem tednu:

delavec brez poklica – 9; ključavničar – 2; voznik avtomobila – 3; gradbeni delavec – 30; varilec – 5; električar energetik – 10; živilski tehnik – 5; prodajalec – 2; natakar – 7; mizar – 1; elektroinštalater – 1.

Iščejo se tudi:

profesor pedagogike – 1; mag. farmacije – 1.

Več informacij o prostih delovnih mestih in seznam vseh aktualnih prostih delovnih mest z zahtevanimi pogoji za zaposlitev lahko najdete na uradnih za delo, v CIPS-ih ter na internetni strani www.ess.gov.si.

Usoda Pomurke mesne industrije

Kekec odšel za vedno?

Najboljša bi bila prodaja družbe kot celote, vendar zanjo v tem trenutku ni interesenta – Zdaj zaposlenih še 13 delavcev – Premoženje na skupni dražbi

Usoda Pomurke mesne industrije, ki je v stečaju od lanskega aprila, ostaja še naprej negotova. Stečajni postopek poteka nemoteno, stečajna upraviteljica Alenka Gril nadaljuje aktivnosti za iskanje morebitnih kupcev, vendar resnega odziva doslej ni bilo. Pravi, da so se v Pomurki oglasili že vsi slovenski živilci, ki se ukvarjajo z mesno predelavo, razen Panvite, vendar se za najem ali nakup doslej ni odločil še nihče. Interesenti vidijo težave v velikih obratovnih stroških, saj je bila proizvodnja v Pomurki vzpostavljena kot celota, energetski sistem je povezan in je zato stroške težko razdeliti po posameznih obratih. Najugodnejši bi bil interesent, ki bi bil pripravljen prevzeti Pomurko kot celoto, za to pa se je doslej zanimal le PIK Szeged, najbolj znani madžarski proizvajalec salam in drugih mesnih izdelkov. Ta se je zanimal za nakup celotne skupine MIP, torej za MIP Nova Gorica in Pomurko mesno industrijo, vendar stečajni upravitelj v novogoriškem delu skupine za to ni pokazal zanimanja, saj je proizvodnjo v posameznih obratih že oddal v najem. Za najem obrata konzerv sta se v Pomurki zanimala dva interesenta, s slovenskim dogovorom niso dosegli, za tujega pa bi morali sami organizirati proizvodnjo, za to pa se niso odločili.

Stečajni upraviteljci je doslej uspelo dati v najem le del skladišč Interevropi, kjer je stroške možno deliti, za nadaljnje obratovanje pa so nared tudi vsi obrati. Pomurka je namreč kljub stečaju obdržala vse licence, jeseni so sanirali vse vitalne dele podjetja in pridobili okoljevarstveno dovoljenje, tako da bi kupec ali najemnik lahko takoj začel proizvodnjo.

V Pomurki mesni industriji v stečaju je zdaj zaposlenih še 13 delavcev, saj so nekateri stečajni postopki precej zapleteni, veliko pa je tudi tekočih aktivnosti pri vzdrževanju obratov. Del zaloga izdelkov, ki so bile ocenjene na 920 tisoč evrov, so že prodali, v glavnem manjšim kupcem, saj veliki trgovski sistemi za nakup niso zainteresirani. Po zakonu o stečaju morajo

Stečajna upraviteljica Pomurke mesne industrije Alenka Gril pravi, da bi bila najboljša prodaja družbe kot celote, sicer jo bodo prodajali po delih, v najslabšem primeru bodo prodajali opremo. Če se bo zgodilo slednje, se Kekčeva pesem v Pomurki nikoli več ne bo slišala.

namreč naročene količine plačati pred dobavo, zato se za nakup ne odločajo. Do zdaj so prodali za 100 tisoč evrov izdelkov, Grilova pa upa, da bo v prihodnje prodaja večja, saj jim je sodišče dovolilo prodajo brez zbiranja ponudb, Abanka, ki je izločitveni upnik, pa je pristala na znižanje prodajnih cen.

Premoženje Pomurke mesne industrije je ocenjeno na 25 milijonov evrov, od tega nepremičnine na dobrih 19 milijonov in oprema na več kot pet milijonov evrov, nekaj premoženja pa je bilo že pred stečajem preneseno na druge družbe. Pomurka mesna industrija je zato vložila zahtevo za vračilo zemljišč, ki so ocenjena na okoli štiri milijone evrov in so zdaj v lasti Pomurke reje, prav tako zahtevajo tudi vrnitev blagovnih znamk, ki so bile prenesene v družbo DML Ljubljana, ki je delovala v okviru Skupine MIP. Blagovnih znamk niso prodali, saj so v zameno dobili lastniški delež v DML, ker družba ni delujoča, pa je ocenjena vrednost blagovnih znamk precej nižja. Kljub nerešenim lastniškim razmerjem so se vse tri družbe dogovorile, da bodo premoženje prodajale na skupni

dražbi, saj lahko le na ta način najdejo morebitnega kupca.

Največji upniki Pomurke mesne industrije so banke in povezane družbe, stečajna upraviteljica jim je priznala 61 milijonov evrov terjatev, od tega 21,1 milijona evrov z odločnim pogojem, prerekala pa je 27,7 milijona evrov terjatev. Grilova je vložila tudi za 7,8 milijona evrov izpodbojnih tožb, od tega glavnino do MIP-a in Pomurke reje, za 1,2 milijona evrov pa do družb, ki niso povezane v skupino. Med tistimi, zoper katere je vložila izpodbojne tožbe, so tudi kmetijske zadruge in le en kmet, od njih pa zahteva vračilo kupnine za dobavljeno živino, ki je bila plačana v enem letu pred stečajem.

Stečajna upraviteljica bo še naprej iskala kupce za prodajo Pomurke mesne industrije kot celote, če jih ne bo našla, pa jo bo prodajala tudi po delih. In če tudi za posamezne obrate ne bo zanimanja, bo sledila prodaja opreme. Za opremo za proizvodnjo konzerv so kupca že imeli, vendar je zaenkrat še v Pomurki, oprema klavnice pa je na lizing in z njo ne razpolagajo.

Ludvik Kovač

Sava Hoteli & Resorts

Zbogom, Panonske terme!

Tudi terme severovzhodne Slovenije odslej pod skupno gorenjsko blagovno znamko – Letos za naložbe le od dva do tri milijone evrov

Če je smisel ustanovitve novega podjetja Sava TMC res v tem, da bodo izkoristili sinergijo vseh sposobnih kadrov in upoštevali dobre izkušnje povečanja prodaje storitev z vključevanjem lokalnih značilnosti, bodo morali v prihodnje to upoštevati tudi pri določitvi datuma tiskovne konference: pustni torek je namreč v vseh krajih, kjer so štiri od petih družb turistične dejavnosti Save, namenjen pustovanju. Prav tako je vprašljiv sedež (to vprašanje se je pojavilo na tiskovni konferenci) nove družbe, saj v Kranju, kamor se vozi v službo nova ekipa sodelavcev, ni nobene turistične dejavnosti. Navsezadnje pa bodo morali bolj strogo ločiti tiskovne konference za novinarje, ki so željni konkretnih informacij in podatkov o poslovanju, od promocijskih aktivnosti.

Za severovzhodno Slovenijo je vsekakor zanimiva informacija, da odslej ne bo več blagovne znamke Panonske terme. Terme Lendava, Terme Ptuj, Terme 3000 Moravske Toplice, Zdra-

zanje bodo namenili le od dva do tri milijone evrov, v Moravskih Toplicah (kjer so januarja spet popravljali slabo narejeno Livado, tokrat so menjavali marmor) bodo spomladi odprli že lani napovedano slaščičarno, uredili vrtnice in spremljajočo infrastrukturo, nov otroški bazen ter pripravili načrte za celovito obnovo bazenskega kompleksa.

In kakšen je razlog za ustanovitev nove družbe z omejeno odgovornostjo, za katero so ohranili kar delovni naslov TMC (Turizem Management Company), in ki je po zgledu primerljivih tujih hotelskih verig prevzela vso dejavnost načrtovanja in razvoja enotne blagovne znamke, skupne prodaje na tujih trgih, nabave surovin in centralizirala vse druge funkcije? «Če hočemo rasti, ne moremo delati več tako kot v preteklosti. S tem bomo zagotovili nadaljnjo rast prodaje in večjo stroškovno učinkovitost prodaje,» je pojasnil njen direktor, ki je že doslej vodil celotno dejavnost Savinega turiz-

Ivanka Ajlec, direktorica Term 3000 Moravske Toplice, mag. Valentina Božič, direktorica trženja Sava TMC, in Metka Erjavec Granov, ki bo poskušala dobre izkušnje z vključevanjem zgodovinskih turističnih ponudb prenesti na celotno dejavnost Turizma Save.

vilišče Radenci in Terme Banovci se bodo skupaj s Sava Hoteli Bled doma in v tujini predstavljali pod skupno blagovno znamko Sava Hotels & Resorts. V prihodnje se jim bodo pridružili tudi drugi turistični objekti v najbližjih sosednjih državah, ki jih bodo najeli in jih kot upravljavci obnovili v skladu s standardi Save. Za Pomurje je zanimivo to, da je Ivanka Ajlec direktorica, prokurist družbe Terme 3000 pa je januarja postal Vinko Plemenitaš, ki je po dohodu Marjana Mačka odgovoren tudi za finance. Leto 2010 bo nad vse skromno s sredstvi za investicije,

ma, mag. Andrej Šprajc. Ukvarjali naj bi se z dejavnostjo, ne pa z nepremičninami, so poudarili. Pri tem pa kot da so pozabili, da terme in zdravilišča niso le hoteli, da je cilj razvoja zelenega turizma (ki je svetovni trend in ga je sprejela kot svojo usmeritev tudi Slovenija, maja pa bo prav na Bledu srečanje svetovnih turističnih novinarjev) tesna povezava turističnih centrov z okoljem – tudi pri nabavi surovin iz lokalnega okolja, ne pa zgolj pri izkoriščanju njenih zgodovinskih, etnoloških in kulinarčnih znamenitosti.

Bernarda B. Peček

Forum v rakičanskem dvorcu

Snežne kepe in bučno olje

O zaposlovanju in izobraževanju – Eni so sposobni za drag denar prodati tudi snežne kepe, drugi pa denimo prodajajo bučno olje po nesramno nizki ceni

Brezposelni, pa tudi dijaki in osnovnošolci lahko poslušajo še toliko predavanj, toda če sami ne vedo, kaj bi radi počeli v življenju, jim tega nihče ne more prinesiti na pladnju. Ali drugače: nekdo je sposoben prodati slab izdelek za velik denar, medtem ko drugi prodaja izjemno kakovost po zelo nizki ceni. Zakaj? Ker je pomembno, kje, komu, kdaj in kako bomo prodali, pa čeprav je to le bučno olje ali izvezen prtiček. V

Blaž Gerenčer, Reflex:
»Z dodatno izobrazbo lahko od delavcev več zahtevamo, torej dobimo večjo dodano vrednost na zaposlenega.«

Pomurju ta čas vlada nerazumljivo nesorazmerje na trgu dela, saj nekateri kadra kronično primanjkuje, čeprav je hkrati prav v tej regiji največji odstotek brezposelnih.

Ali se je okrog 50 poslušalcev na Forumu zaposlovanja in izobraževanja, ki ga je organiziral Regionalni sklad dela za Pomurje v sodelovanju z RIS Rakičan ter ministrstvom za delo, družino in socialne zadeve, kaj od povedanega vtisnilo v spomin? Paleta ponujenega iz celodnevne programa je bila bogata, saj so predavali Robert Grah (Pomurska gospodarska zbornica), Sonja Gomboc in Tamara Repič s soboške enote Zavoda za zaposlovanje, Alojz Sraka iz Svetovalnega središča Murska Sobota, Renata Stanko z Območne obrtne zbornice in še dva kadroviča Blaž Gerenčer iz Reflexa in Gorazd Prah iz agencije Mojedelo.com. Gerenčer je opisal primer iz uspešnega gornjeradgonskega podjetja, ki proizvede 90 odstotkov stekla za slovenske gradbene potrebe. Zapo-

slenim svetujejo, jih motivirajo in tudi ustrezno izobrazijo. Kot edini v Sloveniji so jim omogočili pridobitev formalne izobrazbe, saj so ustanovili svojo šolo (ker na šolah v Pomurju niso našli poslušala) z dvema programoma: stavbni steklar in konstrukcijski tehnik. Toda mnogim manjka predvsem idej, domišljije in poguma, je opozoril Gorazd Prah. Brez pravih vrednot, volje in aktivnosti jim ne bo uspelo, saj je na trgu že vsega veliko in preveč. Tudi poklicev. Po Prahovem mnenju bodo poklici prihodnosti povezani z nego bolnikov in ostarelih, s proizvodnjo zdravil, pridobivanjem energije, s pridelavo zdrave hrane in izdelovanjem oblačil, ki nas bodo obvarovala pred klimatskimi spremembami. In kaj od tega bi lahko počeli naši ljudje? Vse. Le če bodo pravi čas ugotovili, kaj jih sploh veseli delati. Poleg tega si morajo takoj v izhodišču postaviti dobro ceno, kajti če se sami ne bodo cenili, jih ne bodo niti drugi.

Bernarda B. Peček

Tečajnica Banke Slovenije – referenčni tečaji ECB 16. februarja 2010

Država	Valuta	X enot nacionalne valute za 1 evro		
		Ozn. val.	Šifra val.	Tečaj
ZDA	ameriški dolar	USD	840	1,3649
Hrvaška	hrvaška kuna	HRK	191	7,2930
Madžarska	madžarski forint	HUF	348	272,37
Švica	švicarski frank	CHF	756	1,4678
V. Britanija	angleški funt	GBP	826	0,8705

pobirki
bšpdkl

V hčerinski družbi Mure Unikat je dvigovala prah zaposlitev nekdanjega sindikalnega zaupnika Draga Forjana. Ta je res bil zaposlen v tem podjetju za opravljanje določenih del, in sicer do drugega februarja. S tem datumom mu je pogodba o zaposlitvi potekla in ga ni več v podjetju ter je prijavljen na Zavodu za zaposlovanje. Drago Forjan torej ni tisti sindikalist, ki bi mu bilo dano visoko napredovanje. Od vseh sindikalnih zaupnikov je ostal najnižje, v nasprotju z nekaterimi drugimi. Pot Jožeta Turkla je znana. Je pa v enem od dveh Murinih delujočih proizvodnih podjetij eden od nekdanjih vidnih aktivistov, ki je strokovno napredoval. V začetku devetdesetih je začel najprej kot šabloneer II, leto zatem je postal šabloneer I. Potem je leta 1998 postal sindikalni zaupnik in predstavnik sveta delavcev. Po končani formalni politični karieri sindikalnega zaupnika pa je postal leta 2003 modelar II. Po naših informacijah pomeni ta strokovni naziv za dobro četrtino boljšo plačo od tiste, ki jo je imel prej. Kako mu gre kot modelarju, zaenkrat ni informacij.

Jože Kontrec, eden od stebrov romske glasbene skupine Langa, še vedno ne more igrati svojega priljubljenega kontrabasa, ker še vedno čuti posledice »padca zvočnika« na roko. V Radencih na Vestnikovi zabavi je njegovo vlogo izjemno dobro opravljal eden od naraščajnikov Lange – menda jih je skoraj za nogometno enajsterico –, tako da je publika vseeno uživala. Lango sicer ta konec tedna čaka nastop na Emi. Fantje so svojo volilno bazo že pripravili, zato so spet med favoriti. Če se pa morda zalomi, pa glede na njihovo vročo kri ni izključeno, da dobimo »novo pesem«, ki bi lahko zamenjala že ponarodelo Je... vam sunac!

V soboškem klubu MIKK pravijo, da napake s pomanjkanjem pijače, kot se je to zgodilo na pusta v diskoteki, ne bodo več ponovili in so si za naslednjo priložnost že priskrbeli dodatne tri zaboje piva. Niso še sporočili, ali gre za laško ali union.

V dveh zgradbah v ulici, poimenovani po znanem soboškem arhitektu, kjer domujejo uradni organi, vlada napeto ozračje. Po hodnikih se menda hodi s hrptom, obrnjenim proti zidu, v pogovorih po telefonih se šepeta. Do tega je prišlo, ker so vodilni možje utrlji načelo Ni važno, kakšen je, važno je, da je naš. Naši zato dobijo, kar želijo, drugi pač ne. Šefi iz Ljubljane jim vsake toliko zato napnejo ušesa, vprašanje pa je, kako dolgo bodo vse še prenašali.

Pismo šolskemu ministru

Protest staršev brez odgovora

Zakaj se spremembe subvencioniranja dijaške prehrane uvajajo prav v času velike socialno-ekonomske krize?

Sveti staršev vseh pomurskih srednjih šol (izjema je svet staršev soboške gimnazije) so se povezali in poslali ministrstvu za šolstvo in šport protestno pismo. V njem so opozorili na pomembnost toplih obrokov za srednješolce in na neprimeren čas za uvajanje sprememb v subvencioniranju prehrane. Predvsem v Pomurju so se socialno-ekonomske razmere močno poslabšale, dijaki pa so se že navadili na tople malice. Žal je njihovo pismo ostalo brez odgovora, kakor da šolsko ministrstvo ne bi vedelo, kaj se dogaja v Pomurju.

Andrej Lah, član Sveta staršev Srednje zdravstvene šole Murska Sobota, je bil pobudnik organiziranega protesta staršev pomurskih srednješolcev. Pravzaprav je le povezal enako misleče, pod pismo pa so se podpi-

sali še Franc Bertalanč, predsednik Sveta staršev na zdravstveni srednji šoli, Vladimir Škof (Gimnazija Franca Miklošiča Ljutomer), Ernest Bedek (Srednja poklicna in tehniška šola Murska Sobota), Milan Cofek (Dvojezična srednja šola Lendava), Anton Rožman (Ekonomska šola Murska Sobota), Brigita Benkovič (srednja šola za gostinstvo in turizem Radenci) in Mira Varga (Biotehniška šola Rakičan).

V pismu so zapisali, da so starši in dijaki z velikim odobravanjem sprejeli odločitev šolskega ministrstva o uvedbi brezplačne tople malice, saj so s tem učenci dobili topel obrok in potrebno energijo za učenje, staršem pa je bila odvzeta ena skrb – zdrava prehrana v šolskem času. Po njihovem mnenju je bila pravilna tudi

odločitev, da se zagotovi topel obrok prav vsem dijakom, saj so se na ta način vsi dijaki poenotili. Ni bilo tistih, ki si malico lahko privoščijo, in tistih, ki za toplo malico nimajo denarja. Z malo več organizacije so malico prejeli zares tisti dijaki, ki so to želeli in kadar so želeli, tako da (vsaj v Pomurju) ni bilo odvečne hrane, trdijo starši.

»Z novim predlogom, s katerim se ukinja popolna subvencija, bi se naredila velika škoda in tudi delitev med učenci bi bila znova neizogibna. Današnje socialno stanje pri mnogih pomurskih pa tudi drugih slovenskih družinah namreč ne bi dovoljevalo plačevanja pri velikem številu dijakov, ki bi s tem ostali brez prepotrebne prehrane. Predlagana sprememba načina subvencioniranja prehrane

Predlagana sprememba načina subvencioniranja prehrane srednješolcev prihaja ob zelo nepravem času ...

srednješolcev prihaja ob zelo nepravem času, saj so se socialno-ekonomske razmere v tem času poslabšale in je potreba po polni subvenciji še aktualnejša,« so med drugim zapisali v protestnem pismu predstavniki pomurskih staršev.

Bernarda B. Peček

Leto biotske pestrosti

Na vrsti gorički gozdovi

Ne veš, kdaj boš vrsta, ki je na vrsti – je stavek, ki pove bistvo pomena biodiverzitete

Združeni narodi so leto 2010 razglasili za mednarodno leto biotske pestrosti. V tem letu naj bi čim več ljudi seznanili s pomenom ohranjanja pestrosti življenja na Zemlji – v vodi, zemlji in zraku. Javni zavod Krajinski park Goričko, katerega poslanstvo je tudi varovanje kulturne krajine in zaščitene območij 11 občin na Goričkem, si je aktivnost ozaveščanja ljudi zamislil kot večerne pogovore o naravi v vsaki od parkovnih občin, na katere so vabljeni poleg domačinov tudi domači in tuji strokovnjaki. Prvi pogovor je potekal 5. februarja v podružnični šoli v Bodoncih, kjer sta Kristjan Malačič in Gregor Domanjko predstavila zanimivosti goriških gozdov. Naslednje srečanje bo jutri na Hodošu, kjer bodo govorili o pomenu mejic in zaščitenem dišečem volčinu.

Čeprav sta si avtorja želela nekaj več poslušalcev in debaterjev, je bila zbrana družina v Bodoncih zelo zanimiva in vedoželjna. Najprej sta predstavila značilnosti krajinskega parka, nato pa so govorili o gozdovih pozimi. V preteklosti so v goriških gozdovih zbirali listje in ga uporabljali za steljo živini; danes je takšno početje na srečo prepovedano, s tem pa sta zagotovljena naravna zaščita gozdnih tal in ohranjanje večje biotske pestrosti. Hrošč rogač lahko preživi, če se v hrastovih gozdovih pusti tudi kakšno podrti deblo, da strohni; tudi hribski urh spada med ogrožene živalske vrste, preživi pa lahko, če ima v gozdovih na voljo mlake (po navadi v kolešnicah) za mrestenje. Navoz odpadnega gradbenega materiala na gozdne ceste prav gotovo ni povsem v redu, še posebej, če so vmes tudi nevarni odpadki. Še vse prevečkrat naletimo v gozdovih na črna odlagališča smeti. Prav bi bilo, da bi se ljudje naučili gledati in poslušati naravo; na primer črna žolna, katere trkanje tako lepo odmeva prav v zimskem času, išče za svoje delo fizično oslabiljena drevesa v bukovih gozdovih, veliki detel pa si najde tudi druga drevesa.

Veliko škode na gozdnih tleh lahko povzročijo tudi veliki stroji, ki jih za hitrejši posek najamejo lastniki gozdov. Naloga revirnega gozdarja je, da preve-

V gozdovih bi morali pustiti od dva do tri odstotke lesne zaloge, so prepričani strokovnjaki.

ri, ali so gozdna tla ustrezno sanirana. Tudi preveliki poseki v gozdovih rdečega bora lahko povzročijo dodatno škodo, saj so drevesa, ki so ostala, preveč oslabela in prerodka, da bi kljubovala vse slabšim vremenskim razmeram.

Na Hodošu bodo v petek govorili o pomenu mejic, ki so nadvse dragocen življenjski prostor za mnoga živa bitja, toda ker zakonsko niso zaščitene oziroma njihov prostor ni določen, jih lahko lastniki vsak čas uničijo, posekajo ali celo požgejo. V prostorih Kmetijsko-gozdarske zbornice v Murski Soboti bodo 24. februarja in 4. marca govorili o stelnikih ter 16. marca o krajini primerni kmetiji. O mejicah bodo ponovno govorili 18. marca na Cankovi, kjer bodo govorili tudi o narcisah. Konec marca bodo na Gradu spregovorili o pomenu mlak na Goričkem, aprila v Kobilju o obvodnem svetu Kobiljanskega potoka, maja v Fokovcih o cvetočih suhih travnikih in junija v Dobrovniku o divjih orhidejah na Goričkem.

Bernarda B. Peček

Informativna dneva

Naj se po jutru dan pozna

V petek in soboto so bodoči dijaki in študentje obiskali šole in fakultete, na katere se želijo vpisati

Kljub slabim prometnim razmeram se je večina staršev in otrok odločila obiskati bodočo šolo že v petek in izvedeti iz prve roke – od profesorjev, dijakov in študentov – o vseh možnostih nadaljevanja šolanja. Čeprav se tudi v Pomurju vse preveč dijakov še vedno odloča za gimnazijski program na soboški in ljutomerski gimnaziji, so z obiskom zadovoljni tudi na drugih šolah, kjer je bil iz leta v leto manjši vpis. Prizadevanje Srednje šole za gostinstvo in turizem v Radencih, da bi med mladimi čim bolj vzbudili zanimanje

za kuharski ali natakarski poklic, je obrodilo sadove, saj se je informativnega dneva udeležilo več staršev in otrok kot prejšnja leta. Prav tako so zadovoljni z obiskom predstavitev novega programa okoljevarstveni tehnik na Srednji poklicni in tehniški šoli v Murski Soboti. Še posebej veseli pa so bili velikega obiska pobudniki začetka waldorfske gimnazije v Rakičanu (prostor Biotehniške šole), saj je prišlo na sobotno predstavitev več kot 35 zainteresiranih devetošolcev.

Bernarda B. Peček

Jure Bukvič, Strukovci:

»Odlučil sem se za nov program okoljevarstveni tehnik, ker me veselita narava in tehnika. Tudi na puconski šoli me je biologija vedno zanimala. Predstavitev je bila zelo zanimiva, tudi sam sem pogledal skozi mikroskop vodo iz Ledave.«

Mihaela Horvat, Ivanci: »Rada bi postala poklicna natakarica in verjamem, da mi bo šola v Radencih dala pravo izobrazbo. Osnovno šolo obiskujem v Bogojini. Ker je blizu turistično središče, upam, da ne bo problemov z zaposlitvijo.«

Žan Pertoci, Radenci: »Odlučil sem se, da se vpišem v program turistični tehnik. Pravzaprav me zelo veselijo jeziki, zato se v prihodnosti vidim še kje drugje. Vsekakor bom po končani štiri letni srednji šoli študij nadaljeval.«

Tilen Križanko, Boračeva: »Želim postati kuhar in to je najboljša šola, kjer se bom lahko usposobil za ta poklic. Vem, ker sta bila tukaj že dva moja starejša predhodnika iz naše družine z istim priimkom – eden je kuhar, drugi pa turistični tehnik.«

Doroteja Fartek, Šalamenci: »Čeprav sem deklica, sem se odločila za štiri letni program izobraževanja kmetijsko-podjetniški tehnik, saj imamo veliko kmetijo in že zdaj doma veliko delam. Imamo tudi konja. Mogoče pa bom celo šla študirat.«

Jakob Šadl, Gerlinči: »Obiskujem OŠ Cankova in sem se odločil za program strojnega tehnik. Tudi moj oče je končal to izobraževanje, odločil sem se, da grem po očetovih stopinjah, saj me to delo veseli.«

oglas

18. februarja 2010 | Vestnik | 7

www.vestnik.si | e: vestnik@vestnik.si

Hofer sporoča

NOVO!

bella **Marcipanova čokoladna tablica**
prelita z mlečno ali temno čokolado, več vrst, 100 g

za kos
0,69
6,90/kg

Monarc
Poljeni dvojni keksi
vanilija, 500 g

za kos
0,85
1,70/kg

Mortadela
iz hladilnika, 150 g

za kos
0,99
6,60/kg

dentofit
Zobna nitka
več vrst, 2 x 50 m / 4 x 15 m

za kos
2,49
0,02/0,04/m

New Lifestyle
Tekoči sadni jogurt
0,1% maščobe, več vrst, iz hladilnika, 750 g

za kos
1,19
1,59/kg

Hrana za mačke v pločvinki
• govedina ali
• riba ali
• zajčevina ali
• perutnina
400 g

za kos
0,32
0,80/kg

Hrana za pse v pločvinki
• govedina ali
• teletina ali
• perutnina
1.240 g

za kos
0,78
0,63/kg

TRAJNO ZNIŽANO! od 23.01.2010

Še več trajno znižanih izdelkov najdete v naših poslovalnicah in na www.hofer.si.

milfina
Sir Ementalec*
iz pasteriziranega mleka, iz hladilnika

namesto **5,48**
za kg
5,44

TEVION
CD-zgoščenke
CD-R 80*
700 MB/80 min, 50 kosov

namesto **9,99**
za zavoj
8,99
0,18/kos

TEVION
DVD-zgoščenke*
DVD+R/DVD-R, 20 kosov

namesto **7,99**
za zavoj
6,99
0,35/kos

Vitaminski hit tedna od 15.02. do 20.02.2010

za zavoj
0,79
Belo grozdje
brez pečk, razred 1, 500 g

1,58/kg

za zavoj
0,99
Paprika
tribarvna, razred 1, 500 g

1,98/kg

za zavoj
0,89
Slive
razred 1, 500 g

1,78/kg

za zavoj
1,19
Česen
razred 1, 500 g

2,38/kg

Ponudba sadja in zelenjave velja od 15.02. do 20.02. 2010 oz. do razprodaje zalog. Prodaja samo v količinah, običajnih za gospodinjstva. Slike so simbolične in so predlogi za serviranje. Cene vključujejo vse dajatve. Cene so v evrih in vključujejo DDV. Za napake v tisku ne odgovarjamo. *Namesto cene* so bile prodajne cene do vključno 22.01.2010.

Več kot fer!

Hofer trgovina d.o.o.
www.hofer.si

barometer

Žiga Gaber, državni teniški prvak v dvojicah U-14 in tretji posamezno v svoji kategoriji, že nastopa tudi v mednarodni konkurenci, kjer si nabira izkušnje za nadaljnjo teniško kariero.

Ivan Simič, nekdanji direktor Dursa, je bil eden od glavnih svetovalcev podjetnika in zdaj tajnika državnega sveta Marjana Maučeca, vendar prej, preden je postal direktor Dursa.

Jože Felkar, direktor soboškega Zdravstvenega doma, je omenjan kot direktor z največjo izgubo. Ob tem pa je le treba upoštevati razvejano mrežo tega doma, ki zaenkrat še omogoča dostopnost do zdravnika na geografsko izredno heterogenem območju delovanja tega doma.

Ljiljana Keča Rošker se že dobro desetletje trudi z uveljavljanjem baleta v tem koncu. Zdaj so pripravili zanimivo predstavo. Učenci njene šole se postopoma uveljavljajo kot prepoznavni plesalci.

Metka Erjavec Granov iz Term 3000 bo poskušala dobre izkušnje z vključevanjem zgodb v turistično ponudbo prenesti na celotno dejavnost Turizma Save.

Varis plačal Wernerju Beckerju

Po pravico na vrhovno sodišče

Izgubljena tožba in 830 tisoč evrov odškodnine jih ne bodo pokopali, letos imajo dela že za pol leta

Lendavsko podjetje Varis je nekdanjemu partnerju iz Nemčije Wernerju Beckerju na račun njegovega odvetnika plačalo skoraj 830 tisoč evrov odškodnine z obrestmi in sodnimi stroški. Junija 2008 je namreč višje sodišče v Mariboru pritrdilo odločitvi prvostopenjskega, ki je delno ugodilo tožbenemu zahtevku ter podjetju naložilo plačilo 239 tisoč evrov ali z obrestmi blizu 750 tisoč evrov. Lendavsko podjetje je vložilo zahtevo za revizijo postopka, ki pa ne zadrži izvršbe. Vrhovno sodišče o zadevi še ni odločalo.

Direktor družbe Štefan Sobočan je prepričan, da bodo z revizijo uspeli dokazati, da je bilo v pravnem postopku storjenih več napak, največja pa naj bi bila ta, da so Wernerja Beckerja obravnavali kot fizično in ne pravno osebo. Ker pa zahteva za revizijo ne ustavi izvršbe, je podjetje do sojeni znesek plačalo konec lanskega leta. V primeru, da bo revizija za podjetje uspešna ali delno uspešna, bo to terjalo vračilo denarja, če pa denarja ne bodo mogli izterjati od tožnika, bodo po napovedih direktorja tožili državo. »Sodišče namreč ni sledilo našemu predlogu, da bi ta sredstva deponirali do konca vseh pravnih možnosti,« pravi Štefan Sobočan.

Lendavsko gradbeno podjetje je zaradi tožbe, ki jo je za neplačano provizijo Werner Becker vložil marca 1999, že pet let knjigovodsko oblikovalo rezervacije, ki so nekoliko višje od plačane odškodnine, ob tem pa hranilo še likvidna sredstva. »Zato plačilo tožbenega zneska ne bo imelo vpliva na poslovanje družbe niti na njeno likvidnost. Seveda pa nam je žal za ta denar, ki bi ga lahko namenili za investicije,« pravi Štefan Sobočan. Še posebej v sedanjih kriznih časih za gradbeništvo, ki veliko bolj spodnašajo likvidnost Varisa kot tožba.

Kljub plačilu 830 tisoč evrov odškodnine nekdanjemu nemškemu partnerju to ne bo ogrozilo obstoja podjetja, zatrjuje direktor Varisa Štefan Sobočan.

Zaradi gospodarske in finančne krize so imeli lani manj naročil ter na trgu dosegali nižje cene. Kljub temu so zaradi sprejetih notranjih varčevalnih ukrepov ustvarili 11,3 milijona evrov prihodka, od tega dobro polovico na tujih trgih. To je dva odstotka manj kot leto prej in tri odstotke manj od plana. Lanski čisti dobiček bo blizu 180 tisoč evrov in je za 40 odstotkov manjši kot leto prej. Uprava bo skupščini predlagala, da ostane nerazporejen. Lani so izdelali 2061 sanitarnih kabin, od tega dobro polovico za Nemčijo. V podjetju je bilo lani

po urah zaposlenih 191 delavcev, povprečna bruto plača pa je znašala 1192 evrov, kar je nekoliko več od povprečne plače v gradbeništvu.

Poslovni načrt so letos prvič pripravili ločeno za skupino Varis in njene družbe, njegov pomembni del pa je akcijski načrt. S tem dokumentom bodo kmalu seznanili vse zaposlene, saj bodo s sodelovanjem vseh dosegli šest ključnih poslovnih ciljev. Povečati želijo dodano vrednost na delavca, prodajo sanitarnih kabin na tujih trgih, znižati stroške pri montaži in doseči nižjo ceno za tipsko sanitarno kabino, načrtujejo pa tudi

manj izostankov z dela zaradi bolezni. Predvidevajo, da bodo letos naredili 450 kabin več kot lani, in sicer 2100 betonskih in 400 lahkih. Doslej sklenjene pogodbe že zagotavljajo polletno zasedenost proizvodnih zmogljivosti. Letošnji načrtovani prihodek je 12,5 milijona evrov in dobiček 400 tisoč evrov. Načrtujejo tudi postavitev nove betonarne, saj bodo s samozalivnimi betoni izboljšali kakovost izdelkov in povečali proizvodne zmogljivosti. Vrednost investicije bo milijon evrov, prinesla pa bo tudi nove zaposlitve.

Majda Horvat

Romi v EU

Vse več nestrpnosti in diskriminacije

Program ukrepov za Rome v vladni obravnavi konec februarja – Čez pet let bo možno ocenjevati učinke

»Položaj romske skupnosti je neustrezen in diskriminacijski,« so ocenili razpravljavci na mednarodni konferenci z naslovom Romi v Evropski uniji, ki je potekala v Murski Soboti.

»V zadnjem času so v nekaterih evropskih državah posebej skrb zbujajoči pojavi sovražnega govora, diskriminacije in nestrpnosti do Romov. Zakoni veljajo za vse državljane v evropskih državah, zato se morajo državni organi in lokalne skupnosti odločneje spoprijemati s pojavi nestrpnosti in ksenofobije,« je pred številnimi uglednimi gosti in poznavalci romskih razmer v sklepnem govoru poudaril predsednik Zveze Romov Slovenije Jožek Horvat - Muc, ki je opozoril tudi na razkorak med deklaracijami in pravno ter zakonsko zaščito v nekaterih evropskih državah pripadnikov romske skupnosti na eni ter praktičnimi prizadevanji držav in lokalnih skupnosti za izboljšanje položaja Romov na drugi strani. »Vemo, da obstaja razkorak med zakonodajo in prakso. Kar se tiče zakonodaje, je

Stane Baluh: »Kar se tiče zakonodaje, je ta v Sloveniji zelo dobro urejena v primerjavi z evropskim prostorom, implementacija pa morda šepa.«

ta v Sloveniji zelo dobro urejena v primerjavi z evropskim prostorom, implementacija pa morda šepa,« je povedal direktor Urada za narodnosti Stane Baluh, ki glede implementacije vidi osrednjo vlogo v dolgo pričakovanem Nacionalnem programu ukrepov za Rome. »Vesel sem, da bodo v programu ukrepov za petletno obdobje zapisane in finančno ovrednotene konkretne stvari. Po petih letih bomo lahko ocenili, ali smo s tem programom nekaj naredili.« Program naj bi vlada obravnavala konec februarja. T. M.

Hodoš

Strožje nad lastnike psov!

Kar tri četrtine anketiranih je prepričanih, da bi morala biti veterinarska inšpekcija doslednejša

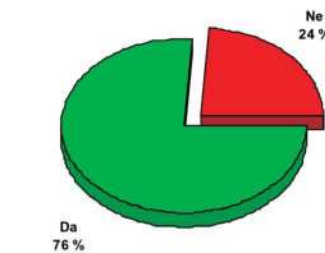
Ali bi morala veterinarska inšpekcija strožje kaznovati lastnike psov, ki se potepajo po vasi in ogrožajo vaščane, smo v naši anketi povprašali prebivalce Hodoša. Zanimalo nas je še, ali menijo, da bo Občina Hodoš sama lahko opremila in upravljala Center za starejše občane, ki ga financira Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve Republike Slovenije. Uspelo nam je pridobiti mnenja 21 krajanov.

Tri četrtine oz. 16 sodelujočih je prepričanih, da bi morala veterinarska inšpekcija strožje kaznovati lastnike psov, ki se potepajo po vasi in ogrožajo vaščane. Pet krajanov ali četrtina vprašanih meni nasprotno. Da bo Občina Hodoš lahko sama opremila in upravljala Center za starejše občane, ki ga financira Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve Republike Slovenije, meni samo en anketirani krajan Hodoša. Sedemnajst sodelujočih oz. 81 odstotkov jih meni, da tega ne bo zmogla, trije pa nam na to vprašanje niso znali odgovoriti.

Za odgovore se vsem sodelujočim lepo zahvaljujemo. V Klicnem studiu slepih sprejemamo tudi naročila na časopis Vestnik. Če bi si radi ob naročilu časopisa izbrali tudi darilo, nas pokličite na številko 04 51 16 404.

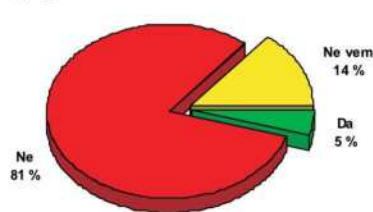
Ali bi morala veterinarska inšpekcija strožje kaznovati lastnike psov, ki se potepajo po vasi in ogrožajo vaščane?

N = 21

Ali menite, da bo občina Hodoš sama lahko opremila in upravljala Center za starejše občane, ki ga financira Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve republike Slovenije?

N = 21

ZD Murska Sobota

Petrovčanom vzeli zdravnika

Izgubarski rekorder med slovenskimi zdravstvenimi domovi – V Gornjih Petrovcih ni več zdravnika v pripravljenosti, za pet ur krajše delo v otroški ambulanti in za dve uri v laboratoriju

Murskosoboški zdravstveni dom je po začasnih podatkih lansko poslovanje končal z 950 tisoč evri izgube. To pa je tudi najvišja izguba med slovenskimi zdravstvenimi domovi in sploh največja v poslovanju zdravstvenega doma v zadnjih letih. Skupaj s preteklimi izgubami tako murskosoboški zdravstveni dom bremeni 1,5 milijona evrov primanjkljaja, ki bo kljub izboljšanim pogojem poslovanja javni zdravstveni zavod bremenil še nekaj časa.

Direktor Jože Felkar, dr. med., spec., pravi, da je poglavitni razlog za tako visoko izgubo zmanjšanje prihodkov. Zaradi sprejetih varčevalnih ukrepov so v primerjavi z letom prej za enak obseg dela prejeli iz ZZS 8,6 milijona evrov, kar je z dodatnim zdravstvenim zavarovanjem 600 tisoč evrov manj, ob tem pa so stroški ostali skoraj nespremenjeni ali se celo povečali. Zdravstveni dom ima namreč osem zdravstvenih postaj in s tem razpršenost kadra in višje materialne stroške, kjer po mnenju vodstva ne morejo varčevati, ne da bi okrnili raven zdravstvenega varstva. Ob vsem delu v zdravstvenem domu in zdravstvenih

postajah pa jim je naloženo še zdravstveno varstvo v domovih za starejše v Rakičanu, Rogašovcih, Kuzmi in Beltincih.

Tako kot v vseh javnih zdravstvenih zavodih so tudi pri njih stroški za plače porasli za dvanajst odstotkov ali blizu 650 tisoč evrov. Zaradi upokojitve dveh zdravnikov in sploh zmanjšanja števila zaposlenih so lani izplačali tudi 64 tisoč evrov odpravnin, več sredstev kot leto prej pa so dali tudi za nujno potrebno vzdrževanje objektov. Zdravstveni dom konec leta tudi ni dobil sredstev, ki jih je za odpravo krivičnega aneksa k pogodbi za osnovno zdravstveno dejavnost ob svojem zadnjem obisku v Pomurju obljubil minister Borut Miklavčič. Od pričakovanih 715 tisoč evrov je murskosoboški zdravstveni dom prejel le dobrih 63 tisoč evrov dodatnega denarja.

Izguba pa bi bila še višja, če ne bi že med letom posegli v organizacijo dela, ki jo na svoji koži že čutijo tudi bolniki. Še najbolj na območju, ki ga pokriva zdravstvena postaja v Gornjih Petrovcih. Zaradi oddaljenosti od sedeža zdravstvenega doma, kjer je organizirana dežurna služba, je zdravstveni

Kaj pravi ZZS?

Ivan Tibaut, direktor murskosoboške enote ZZS, pravi, da so lani zaradi finančne in gospodarske krize ter manj denarja v zdravstveni blagajni sredstva zmanjševali vsem izvajalcem zdravstvenega varstva po istih merilih, tako tudi murskosoboškemu zdravstvenemu domu, in so jih opozarjali na potrebno varčevanje. Res pa je, da v priznani ceni zdravstvenih storitev plačnik ne upošteva pogojev dela, torej več zdravstvenih postaj, kot jih ima murskosoboški zdravstveni dom, te pa pomenijo boljše dostopnost ljudi do zdravstvenih storitev. Zaradi razpršenosti prihaja tudi do občutne razlike med dejanskim številom zaposlenih v zdravstvenem domu in plačanim iz zdravstvene zavarovalnice.

dom na tem območju zagotavljal do upokojitve tamkajšnjega zdravnika njegovo pripravljenost v nujnih primerih. To so sedaj ukinili. Ob tem so

za pet ur skrajšali tudi dežurno službo ob praznikih v otroških ambulantah in za dve uri delo laboratorija. »Varčevanje veliko lažje sprejemajo tam, kjer imajo priznanih več dežurnih ekip. Pri nas imamo samo dve, eno za delo v zdravstvenem domu in drugo ekipo nujne medicinske pomoči. Da bi jih bilo manj, si sploh ne zamisljam,« pravi direktor Jože Felkar. Ob pomanjkanju zdravnikov in obremenjenosti sedanjih, saj tisti z največ opredeljenimi zavarovanci dnevno v ambulanti obravnavajo tudi do šestdeset bolnikov, je direktor sklenil tudi pogodbo o nadaljnjem delu z upokojenima zdravnikoma, kar pa nekaterim ne gre skupaj s finančnimi težavami zdravstvenega doma. Jože Felkar je mnenja, da za zdravstveni dom ne bi bilo nič ceneje, če bi se za enako delo pogodil s katerim od zunanjih zdravnikov. Prav tako zavrača mnenje, da z odhajanjem zdravnikov med zasebnike niso temu primerno zmanjševali števila zaposlenih. Res je, da niso odpuščali, so pa število zaposlenih krčili z odhodi v pokoj, saj odhodov niso nadomeščali.

Majda Horvat

barometer

Miroslav Topič je najverjetnejši novi predsednik nogometnega kluba Mura05, ki bi lahko naredil konec klavrnemu stanju, v katerem se je znašel klub, ker vodilni kader ni bil dorasel poslu.

Mag. Andrej Šprajc je novi direktor Savine družbe TMC, ki spravlja pod svoje okrilje celoten Savin turizem in se tako postopoma odpoveduje do zdaj prepoznavnim lokalnim znamkam.

Franc Cipot, direktor Cera, je zaenkrat uspel z novimi bistveno višjimi cenami za odvoz komunalnih odpadkov. Bistveno višje cene bodo pokrivali delno občani, največ pa občine s subvencijami. Tako bo v marsikateri občini subvencioniranje odlaganja najvišja »investicijska« postavka.

Dušan Kovač, dr. med., je kandidat za vodjo internega oddelka soboške bolnice.

Dr. Branko Škafar, nekdanji direktor Saubermacherja & Komunale, sedaj višješolski predavatelj, naj bi načrtoval svojo nadaljnjo kariero v profesionalni politiki.

Šola pri Mali Nedelji

Že šestnajst let na črno

Otroci se igrajo na igralih brez certifikata – Brez uporabnega dovoljenja za okolico – Odgovorna je občina, vendar denarja za rešitev v proračunu nima

Nadaljevanje s 1. strani

Njenega mnenja, da bo šola te prostore enkrat še kako potrebovala, kar se sedaj že potrjuje, takrat sploh niso upoštevali.

Po petih letih dela v novih šolskih prostorih pa je eden od staršev otrok in član sveta staršev opozoril, da šola še vedno nima uporabnega dovoljenja za okolico. Po poizvedovanju so to ravnateljici potrdili tudi na občini. Na njeno zahtevo so potem leta 2001 opravili tehnični pregled, ki pa zaradi več pomanjkljivosti ni bil uspešen, povrhu pa je podjetje, ki je dela opravljalo, šlo v stečaj, z njim pa v nič tudi vsa potrebna dokumentacija in jamstva za uporabo igral. Občina problema takrat ni uspela rešiti. Nada Tomanič se je medtem upokojila in tokrat kot občinska svetnica lani jeseni na seji občinskega sveta ponovno odprla ta problem. »Mislim, da je občina odgovorna in dolžna, da reši problem ter v proračunu zagotovi potreben denar.

Fotografija Majda Horvat

Igrala za malčke vrtca pri Mali Nedelji so brez potrdil o varnosti, saj šola že šestnajst let nima uporabnega dovoljenja za okolico, torej šolska igrišča.

Izvajalec v stečaj

Občinske strokovne službe pravi, da tehničnega pregleda zunanje okolice pri malonedeljski šoli leta 2001 niso uspešno opravili, ker niso mogli pridobiti zahtevane dokumentacije, torej dokazil o kakovosti vgrajenih materialov, potrdil, certifikatov, atestov in drugega, ker je izvajalec šel v stečaj. Problem bodo poskušali rešiti z novelacijo projektne dokumentacije ter izdelavo zahtevanih meril, za kar pa bo potrebno v proračunu zagotoviti denar. Zaenkrat ga še ni.

S tem bo poskrbela za varnost otrok in se ob morebitni poškodbi ter tožbi izognila plačilu odškodnine,« pravi Nada Tomanič.

Čeprav šola za zunanjo okolico nima uporabnega dovoljenja ter certifikatov za zunanja igrala za predšolske otroke, jih pri svojem delu vendarle uporabljajo, pravi sedanja ravnateljica Breda Žunič. Igrala namreč redno pregleduje zunanji strokovnjak in po njegovih navodilih jih potem tudi sami

skrbno popravijo, razen pritrjevanja košev in golov pa kaj drugega na igriščih tudi ni bilo treba opraviti. »Res pa je, da četudi igrala sami skrbno vzdržujemo in popravljamo, zanje ne moremo dobiti uradnega dovoljenja, da delujejo brezhibno, niti potrebnega certifikata,« pravi Žuničeva. Ob igralih za majhne otroke sta v okolici šole še dve asfaltirani igrišči za igranje odbojke, rokometu in košarke.

Šola pri Mali Nedelji že nekaj časa

načrtno zbira denar tudi od sponzorjev za zamenjavo dotrajanih igral, ki jih bodo začeli zamenjevati nekaj v tem in nekaj v prihodnjem letu, s tem pa pridobili tudi potrebne certifikate. »Zavedamo se, da finančna situacija ni ugodna in nihče ne pričakuje, da se bo uporabno dovoljenje rešilo z danes na jutri, upamo pa, da bo občina to rešila vsaj v dveh ali treh letih,« pravi Breda Žunič.

Majda Horvat

Za prostore ljubiteljske kulture

Kulturna društva se lahko na javnem razpisu potegujejo za sredstva Javnega sklada RS za kulturo za vlaganje v vzdrževanje prostorov in za nakup opreme. Čas je do 5. marca.

Dvojni zbornik soboškega muzeja**Skozi meglo v svet znanja**

O različnih zgodovinskih, družboslovnih in drugih temah, ki se dotikajo sveta ob Muri

Ko vzamemo v roke zbornik, nas naslovnica skozi zamegljena vrata povabi, da pritisnemo na kljuko in vstopimo. Prebramo in razmišljamo ob vsebini ter različnih zgodovinskih, družboslovnih in drugih temah, ki se dotikajo sveta ob Muri. Na koncu pa izstopimo skozi jasna vrata. Tako se je s simboliko vrat na ovitku dvojne številke Zbornika soboškega muzeja 13-14 poigral akademski slikar Sandi Červek. Uredil ga je Franc Kuzmič, izdal pa Pokrajinski muzej Murska Sobota.

Z vhodom kot prehodom med materialnim in duhovnim, znanim in neznanim se v svojem prispevku ukvarja tudi etnologinja Jelka Pšajd. Vrata so tista, ki simbolizirajo prehod med dvema svetovoma, skrivajo in odkrivajo, v prenesenem pomenu in tudi v stavbarstvu, kar kažejo posnetki nekaj najbolj transparentnih vhodnih portalov pri nas.

Vrata so tudi kot dostop do zgodbo o ljudeh in dogodkih in teh najdemo v zborniku kar nekaj. Mihael Koletnik piše o prekmurskem lončarskem izrazju, kjer se prepletajo slovenska in prevzeta poimenovanja izdelkov, orodij in pripomočkov. Vstopimo v mnoge zgodbe v času okoli druge svetovne vojne, tako Jože Dežman posebej poudarja nekaj tabu tem, kot je mobilizacija Prekmurcev v madžarsko vojsko, Bernarda Roudi pa obdela vojno škodo v Prekmurju. V še kasnejši čas se vrne Andrej Pavlič, ko predstavi bibliografske podatke nekaterih osebnosti, tiskarjev, duhovnikov, trgovcev, uradnikov in gospodarstvenikov okraja Murska Sobota iz obdobja Avstro-Ogrske. Šolskemu ravnatelju Juliju Kontlerju (1892-1944), učitelju, pedagogu, zbiratelju ljudskih pravljic, publicistu in zavednemu Slovencu, pa se posveti Vinko Škafar.

Dva prispevka pa sta osredotočena na slikarstvo, Gorazd Bence piše o percepciji Aquilovih poslikav v turniški cerkvi, Dejan Prša pa o prekmurski slikarski muziki oziroma o prisotnosti glasbe v njihovih delih. Marija Kozar se ob 100. obletnici rojstva etnologa Vilka Novaka spominja njegovega govora na Gornjem Seniku. Ob vstopu v ta zbornik se nam odpre še nekaj drugih člankov, ocen strokovnih del in prispevkov, ki pripovedujejo o krajih in ljudeh na levem in desnem bregu Mure. Odprite vrata v svet skrivnosti!

A. Nana Rituper Rodež

Sobota kot del zgodovine arhitekture

Na RTV Slovenija ob torkih predvajajo dokumentarne serije Zgodovina arhitekture, kjer predstavljajo slovensko arhitekturo od romantike do trendov 21. stoletja. V dokumentarcu niso spregledali dela arhitekta Novaka, ki sodi med pionirje moderne arhitekture. Tudi Soboti je dal s stanovanjsko gradnjo urbani pečat in v mesto vnesel sodobne arhitekturne trende, navdihnjene z deli Le Corbusiera.

Baletna premiera**Učna ura Petra in volka**

Po osmih letih dela Ljiljane Keča Rošker viden pomemben korak naprej – Tri balerine nadaljujejo šolanje

V prepolni dvorani soboškega gradu smo si lahko v ponedeljek zvečer ogledali baletno pravljico Sergeja Prokofjeva Peter in volk ter baletne utrinke iz predstave Na obisku v živalskem vrtu v izvedbi baletnega oddelka in instrumentalistov Glasbene šole Murska Sobota. Baletno glasbeno pravljico Peter in volk si je režiserka koreografinja Ljiljana Keča Rošker zamislila kot učno uro, zgodbo pa je povezovala Lukrecija Marič.

V zgodbi nastopajo različni liki, volk, Peter, dedek, račke, ptički, ki hkrati uprizarjajo različna glasbila in tako predstavijo inštrumente, ki glasbene motive povežejo z baletnimi liki. Nastopile so balerine od drugega do petega razreda baletnega oddelka, pri tem pa so kot dedka k sodelovanju povabili Bojana Cvetka. Hkrati je to zgodba o tem, kako lahko brez nasilja premagamo zlo.

V uvodni baletni predstavi Na obisku v živalskem vrtu, za katero je koreografijo pripravila Mihaela Matis, pa je nastopilo 50 otrok iz plesnih pripravnic in prvega razreda. Najmlajši so se predstavili kot pingvini, sloni, miška in zebre ter obiskovalci. Prvi in drugi del baletne predstave so povezali tako, da so na koncu volka pripeljali v živalski vrt.

Baletna umetnost se ja začela v Murski Soboti na glasbeni šoli razvijati pred osmimi leti, ko so k sodelovanju povabili Ljiljano Keča Rošker. »V bistvu sem takrat prišla na pomoč kolegici, ki je to delo po enem mesec pustila. Bila sem zadovoljna z rezul-

tati, saj sem videla veliko nadarjenih otrok in škoda bi bilo, da tega talenta ne bi razvijali. Danes lahko povem, da imam tri učenke na Srednji baletni šoli Maribor, dve med njimi sta najboljše v razredu.« In to je za mesto, ki nima baletne tradicije, lep dosežek.

V Murski Soboti izvajajo na glasbeni šoli šestletno nižjo baletno šolo, od tega so štiri leta nižja stopnja in dve leti, peti in šesti razred, višja stopnja nižje baletne šole. »V vseh oddelkih

Riki uglašuje harmoniko

Džezovski harmonikar Rihard Zdravec - Riki pripravlja nov album, ki naj bi kmalu izšel. Za zdaj je na voljo šest skladb, ki so zaenkrat še na demo CD-ju Studio session no. 1. Največja Rikijeva želja je, da bi našel rednega menedžerja zase in za svojo skupino, predvidoma maja pa naj bi nastopili na velikem koncertu v Veržeju. Šušlja se, da naj bi bil gost na tem koncertu sam Magnifico.

Na baletni predstavi baletnega oddelka smo lahko videli glasbeno pravljico Peter in volk in baletne utrinke z obiska v živalskem vrtu.

Monografija o Zdenku Huzjanu**Vsako slikarstvo ima svoj dom**

Podrobnejša interpretacija del, ki jih mnogi zmotno povezujejo z Nezemljani – Izšla brez državne podpore

Po predstavitvi v ljubljanski galeriji Equrna so tudi v soboški Galeriji predstavili monografijo Notranje ravnanje – Figura v slikarstvu Zdenka

Huzjana, ki jo je napisal umetnostni zgodovinar Robert Inhof. Prvenstveno je bogata monografija z reprodukcijami posvečena Huzjanu, ki je slikar, ri-

sar, profesor in tudi pesnik, hkrati pa je umetnik umeščen v širši kontekst prekmurskega slikarstva 20. stoletja in čas, ko je začela nastajati odlična slikarska tradicija. In ker prekmurske slikarje pogosto povezujejo z genius loci, se je tej temi posvetil tudi Inhof.

O Huzjanovem slikarstvu likovni kritiki radi govorijo kot o značilnem panonskem genius loci in predvsem kot o izrazito prekmurskem slikarju. Inhof zato v študiji tematizira prekmursko slikarstvo in skuša dokazati, da prekmursko slikarstvo ne obstaja, ampak obstajajo le prekmurski umetniki. Vsak čuti povezanost z okoljem na svoj način in ob tem Huzjan le dodaja: »Vsako slikarstvo ima svoj dom.« Genius loci pa lahko po njegovem mnenju razumemo in čutimo v smislu okoliščin in prostora, iz katerega izhajamo.

V osrednji študiji monografije se Inhof ukvarja s figuralko v delih Huzjana, kjer je slikar zvest groteskni podobi človeškega bitja, ki pa ga ponavadi zmotno povezujejo z Nezemljani. Nje-

gova dela omogočajo zelo različne interpretacije in tudi Inhof se strinja, da se ga ne da interpretirati na en način, pri njem je pomembnejše tisto, kar nas v interpretacijo popelje. V njegovih delih se zrcali vsa širina različnih filozofskih, teoloških, antropoloških in psiholoških referenc.

Monografija vsebuje tudi več kot sto reprodukcij avtorjevih del, ki so nastala v zadnjih desetih letih, in njegovo biografijo. Uvodni del je napisala Nataša Smolič, ki nam v svojem prispevku Nagovor slike predstavi izrazne možnosti človeške figure in nas popelje v Huzjanovo slikarstvo. Kljub nekemu prepričanju, da slike ne potrebujejo razlage, ker nastajajo v nezavednem, Huzjan v prispevku Poti nezavednega predstavi lasten pogled na svoje delo. Monografija je izšla na 228 straneh in v 500 izvodih pri Založbi Polis, brez državne podpore, uredila in oblikovala jo je Milojka Žalik Huzjan, študija pa je integralno prevedena v angleški jezik.

A. Nana Rituper Rodež

Slikar, profesor in pesnik Zdenko Huzjan, o katerem je umetnostni zgodovinar Robert Inhof napisal monografijo Notranje ravnanje.

Fotografija A. Nana Rituper Rodež

Evgen Titan, dobitnik Bloudkove nagrade

Še drugič v Guinnessovo knjigo?

Pri enainosemdesetih želi popraviti svoj časovni rekord v vožnji s kolesom v obratni smeri – Priznanje zanj, kot da bi prišel na vrh Triglava! – Tekmoval v atletiki, gimnastiki, badmintonu, košarki, igral nogomet za NK Mura in se poskušal tudi v hokeju na travi – Ledino oral tudi pri ureditvi Pomurske planinske poti leta 1967 – Kasneje mednarodni sodnik, trener in inštruktor

Na letošnji 45. podelitvi Bloudkovih priznanj za leto 2009, ki je potekala na Brdu pri Kranju, je dobil najvišje državno priznanje za dosežke v športu, Bloudkovo nagrado za življenjsko delo, upokojen profesor športne vzgoje iz Murske Sobotne Evgen Titan. Kljub 81. letom je še vedno telesno dokaj vzdržljiv in vedrega duha, ki se prenese tudi na njegovega sogovornika.

Kaj vam sploh pomeni to najvišje državno priznanje za življenjsko delo v športu?

Vsak ekstremni življenjski dogodek v družbi in zgodovini človeštva v naravi je prelomnica v individualnem človeškem življenju. To priznanje je zame kulminacija, kot da bi prišel na vrh Triglava! To je vrhunec moje prijetnosti ob stisku rok z ljudmi, ki so bili vrhunski športniki in ljudje po človeški naravi. Če ti nekdo od njih stisne roko, ti pove nekaj prijetnih besed, potem je to tako, kot se je rodila nova Slovenija. Evforija. Veseli me, da je to priznanje hkrati tudi priznanje vsem prizadevanjem moje okrogline. To je tudi priznanje soboški občini, njenemu županu in sodelavcem, ki so podpirali izvedbo projektov. Je hkrati priznanje vsem tistim mladim, ki so mi sledili, ko sem rekel: Hodi se z nogami, tekmuje in dela se s srcem, vse drugo pa se dogaja v možganski zavesti.

Lahko bi rekli, da ste imeli srečo, ko ste spoznali inž. Stanka Bloudka.

27. januarja 1929 v Murski Soboti rojen profesor je študiral na Državnem inštitutu za fizkulturo v Beogradu, služboval pa na soboški gimnaziji, srednji šoli za telesno vzgojo in drugih srednjih šolah v Murski Soboti. Poleg tega je bil mentor, vodja in trener mnogih generacij športnikov. Že leta 1965 je prejel Bloudkovo plaketo.

Bil je karizmatična osebnost, heroj novega časa. Operacionaliziral je ljudski potencial, ki je vrel od slovenskih taborov naprej. Bil je projektant, tekmovalac, vaditelj, funkcionar za gradnjo športnih objektov. Svoje dijake sem vodil na ogled planiških skokov. Mi smo imeli takrat v Prekmurju prave sibirske zime, skakali smo na soboškem kanalu in Goričkem. Zelel sem imeti vsaj majhno skakalnico v Mačkovicah. Zato sem se povezal z inženirjem Stankom Bloudkom. V ta namen sem imel pripravljene tablice za skoke do 25 metrov dolžine. Znano je, da se je daljinsko točkovanje začelo šele po 25 metrih. Ko sem se leta 1959 peljal z vlakom v Ljubljano, kjer naj bi se srečal z inženirjem Bloudkom in se z njim pogovoril, sem med postankom v Zidanem Mostu kupil časopis. Tedaj na

Evgen Titan z Bloudkovo nagrado

prvi strani časnika zagledam prispevek z zanimivim naslovom: Padel je hrast! Mislim je na velikana Bloudka, ki je umrl ravno takrat. Tako so moji ambiciozni načrti v hipu splavali po vodi. Lahko si mislite, da mi je bilo zelo hudo. Kljub temu smo kasneje v Mačkovicah projektirali manjšo skakalnico.

Kako pa se spomnite svojih športnih začetkov?

Izhajam iz Grajske ulice v Murski Soboti. Ker smo bili večinoma otroci kmečkih staršev in povrh še približno enake starosti, smo lahko sestavili več moštev. Med drugim smo igrali nogomet, na Čardo smo se hodili smučat, metali smo kopja, streljali smo s fračo, radi pa smo zahajali tudi na igrišče iz leša pri Martinišču. Jaz in moj brat sva bila tudi člana Sokola. Že takrat mi tekmovalni duh ni dal miru. Pripravljali smo tekmovanja s Turopoljem in Malo Kanižo. Za časa okupacije sem imel kulturni molk. Žal se je moj brat pri telovadbi ubil. Zato sem se njemu v čast odločil, da bom šel študirat šport. Že leta 1946 sem bil kot dijak državni telovadni inštruktor. Bil sem tudi načelnik za košarko pri takratnem Fizkulturnem društvu, predhodniku Partizana. S kolegoma iz iste ulice Babičem in Hochstätterjem smo bili v mladinskem košarkarskem moštvu, ki je v Ljubljani zasedlo drugo mesto, na državnem prvenstvu v Murski Soboti pa smo bili četrti.

Znano je, da ste bili pobudnik mnogih športov. Vam je kakšen posebej pri srcu?

Mi smo se potrjevali s plavanjem čez Muro, z vožnjo s kolesom pod »štan-go«, metanjem kamnov. Ljubil sem vse športe, saj različne panoge razvijajo potrebno dinamičnost in vztrajnost. To je bilo zame kot naročeno. Jaz se nikoli nisem opredelil zgolj za en šport. Zato sem bil tudi zelo aktiven atlet, saj sem skakal s palico, plaval sem čez reko Muro, 43 dni pa sem od Sobote do Kopra hodil po gorah. Tekmoval sem v atletiki, gimnastiki, badmintonu, kjer sem bil trikratni slovenski prvak, košarki, igral sem nogomet za NK Mura in se poskušal tudi v drugih športnih disciplinah, kot je hokej na travi. Pozneje sem precej pozorno-

Priznanje mi zelo veliko pomeni, saj je potrditev, da sem pravilno delal. Zame je to obdobje kot Brižinski spomeniki. Dolga je bila moja življenjska pot, ki sem jo usmeril v Prekmurje in šport. Začel sem že, kot mi je bilo šest let, v Sokolu, končal pa še nisem.

sti namenjal kolektivnemu delu z mojimi dijaki, ki so dosegali odlične rezultate. Vse to je bilo dokaj mikavno. Zato sem bil v različnih športnih zvezah, deloval pa sem tudi kot mednarodni sodnik, trener in inštruktor. V okviru šolskih športnih društev smo razmišljali o Hermesu in grški miselnosti: V zdravem telesu zdrav duh!

Verjetno pa se še posebej radi spominjate svojih gimnazijskih let?

Jaz spadam k tisti generaciji, ko smo tik pred okupacijo šli na to gimnazijo. Imel sem nekaj odličnih profesorjev, saj so bili v več kot 60 odstotkih doktorji znanosti, in ti so nam marsikaj vcepili. Zavedali so se, da Prekmurje dolgo časa ni bilo osvobojeno in da je tej mladini treba dati nekaj svežega. Naši generaciji je bilo treba dati transfuzijo krvi nove miselnosti, ker nam Madžari tega v preteklosti niso pustili.

Kako gledate na današnji položaj te srednješolske ustanove?

Veseli me, da je soboška gimnazija zdaj nekako zadihala s polnimi pljuči. Jaz sem iz Beograda, Budimpešte in Londona prišel nazaj v Mursko Sobotu. Poznam mnogo akademsko izobraženih ljudi, ki bi morali ostati tukaj. Mladi rod bi se moral vrniti in pomagati, da naša lepa pokrajina zopet zaplapolja kot pšenično polje, vmes pa morajo biti mak, plavica in škrjanček.

Ves čas ste bili tesno povezani tudi z Romi. Zakaj?

Več kot pol stoletja mineva od takrat, ko so se romski otroci v naselju Pušča pri Murski Soboti podili za žogami, narejenimi doma iz cunj in svinjskega mehurja. Žogobrc pa jih je kmalu v celoti zasvojil. Zato sem se odločil, da jim podarim prvo pravo usnjeno žogo, česar so bili nadvse veseli. Odtlej sem z njimi tesno povezan. Mar podatek, da sem bil dolga leta predsednik komisije za šport Romov, ni že sam po sebi dovolj zgovoren?

Vaš pogled na današnje razmere v športu?

Vsaka družba ima svoje vzpone in padce, svoje zgodovinske prelomnice. Slovenija je na tem področju dosegla fenomenalni napredek. Čeprav marsikdaj ni bilo lahko prepričevati in dokazovati, da je naša pot pravilna. Sodim, da sem imel doslej srečo ob pomembnih zgodovinskih prelomnicah v

Šele pri 56. letih se je poslovil od aktivnega igranja hokeja na travi. Dijaki soboške gimnazije so pod vodstvom prof. Evgena Titana že leta 1957 dobili palice in žogice ter začeli to igro.

letih 1941, 1945, 1948, 1957 in kasneje, vse do nastanka nove Slovenije.

Znano je, da ste še vedno zelo dejavni na različnih področjih. Kakšni so vaši načrti in kaj si najbolj želite?

Predvsem to, da bi mi telo in duh še naprej služila. Rad bi še popravil svoj Guinnessov časovni rekord v vožnji s kolesom v obratni smeri. Lansko leto mi je zmanjkalo le nekaj kilometrov. Imam pa komisijsko potrjen daljinski rekord na petkilometrski progi Moškanjci-Partinje. Daljinski rekord imam ponovno potrjen na domačih tleh Puconci-Gorica-Polana-Lemerje, in sicer z vožnjo brez počitka. Letos bi hotel ta rekord še izboljšati na relaciji med Beltinci in Bistrice. Poleg tega bi rad napisal še tretjo knjigo, vzdrževal stike z mladimi, ohranil prijateljstvo z mnogimi. Seveda pa si močno želim, da bi sin Matjaž in hčerka Mateja uredila svoje življenjske načrte. Želim še pristnejše odnose med dedki in babicami z njihovimi vnuki, kajti mladi starši so zelo zaposleni. Ni dobro, če ne dobijo štafetne palice o miselnosti in dejavnosti v preteklosti, saj jih drugače butajo nemirni cunami, ki prihajajo tudi k nam. Ob številnih dnevnih obveznostih in dejavnostih moje nove države in domovine bi želel biti še aktiven in po svojih močeh v mestni četrti, ekološki komisiji in pri Romih prispevati svoj delež k njihovem napredku. To pomeni, da bi se rad še naprej razdal po Bloudkovem gestu in po vzoru drugih velikih mož, ki smo jih imeli. Tako kot sem že večkrat dejal: Veš, mama, lepo je živeti, toda za kar sem umrl, bi hotel še enkrat umreti! Jaz bi tudi hotel tako delovati. V spomin mojemu bratu, staršem in vsem tistim mojim vzgojiteljem, ki so mi na stari gimnaziji kneza Koclja vlivali slovenski duh in pravi pogled – od Novaka, Maučeca, Jakoba in tako naprej.

Milan Jerše

izobraževanje
kmetovalcev

19. 2. 2010: KGZS – Zavod M. Sobota, dvorana, Ulica Štefana Kovača 40, ob 9.00, predavanje KOP – IVR, Predstavitev pripravkov v ekološki pridelavi, ki se lahko uporabljajo v integriranem vrtnarstvu, Pomen analiz tal in dobra praksa gnojenja, Predstavitev ukrepov za preprečevanje širjenja virusnih obolenj pri papriki, paradižniku in jajčevcu.

20. 2. 2010: vinograd Marjana Forjanča, Dolnji Slaveči 88, ob 9.00, predavanje in prikaz KOP – IVG, Prikaz rezi in 7. tekmovalje za prvaka Goriškega.

20. 2. 2010: Sadjarstvo Smodiš Otovci, ob 9.00 predavanje o žganih pijačah, pravilni uporabi in zakonodaji o prodaji žganja. Možna tudi prijava za tečaj žganjekuhe. Ne velja za KOP.

21. 2. 2010: Sadjarstvo Smodiš Otovci, ob 9.00 prikaz zimske rezi sadnega drevja. Možna tudi prijava za tečaj za rezača sadnega drevja. Ne velja za KOP.

22. 2. 2010: Gornja Radgona, gasilski dom, Gasilska cesta 2, ob 9.00, predavanje KOP – IPL, ob 9.00, predavanje KOP – REJ, Paša domačih živali, Pomen strukturnega obroka za prežvekovalce, Teletom primerna reja.

23. 2. 2010: Gostilna Jaklin, Ulica Prekmurske čete 22, 9232 Črenšovci, ob 9.00, predavanje KOP – REJ, Metabolne težave visoko proizvodnih krav molznic, Povezava med krmljenjem in plodnostjo pri domačih živalih.

23. 2. 2010: Gornja Radgona, gasilski dom, Gasilska cesta 2, ob 9.00, ne velja za KOP, Dom, družina, dopolnilne dejavnosti – Zelišča z domačega vrta.

24. 2. 2010: Gostilna Pri Zlatici, Gornji Petrovci 91 a, ob 9.00, predavanje KOP – MET, Predstavitev kmetijsko okoljskih ukrepov s poudarkom na ukrepu Ohranjanja travniških habitatov, Prilaganje tehnologije kmetovanja na območju travniških habitatov metuljev, Ekološko pomembna območja, Natura 2000 in ohranjanje travniških habitatov metuljev.

V MBC Pomurje predstavili projekt Kupujmo pomursko

Priložnost za lokalne
kmetijske pridelovalce

Na enem mestu želijo ponuditi kar najbolj širok izbor avtohtonih kmetijskih pridelkov in izdelkov

Na dnevu odprtih vrat v MBC Pomurje v Murški Soboti je skupina Era iz Velenja predstavila projekt Kupujmo pomursko. Lokalna kakovost je slovenska prihodnost, pravijo v Eri, kjer jih pri razvoju regionalnih območij in sodelovanju v projektu združevanja slovenskih kmetovalcev vodijo strateška usmeritev ohranjanja naravnega slovenskega okolja, spodbujanje razvoja kmetijskega okolja ter promocija zdravega in okolju prijaznejšega načina življenja.

K temu cilju je usmerjen tudi projekt Kupujmo pomursko s sodobnim regionalnim centrom v severni obrtni industrijski coni v Murški Soboti, ki ima celostno podporno infrastrukturo, od odkupa do skladiščenja in trženja. Pomurskim pridelovalcem pa želijo zagotoviti, da svojim pridelkom in izdelkom dodajo čim višjo dodano vrednost. Hkrati želijo javnosti na enem mestu ponuditi kar najbolj širok izbor avtohtonih kmetijskih pridelkov in izdelkov, s skupnim marketinškim pristopom pa jim zagotoviti tudi širšo prepoznavnost.

Era, ki je imela nekoč zelo razvito maloprodajno mrežo, je to dejavnost opustila, trenutno pa je eden najmočnejših dobaviteljev za hotele, restavracije, javne zavode, samostojne trgovce in potrošnike. Takšno celovito ponudbo zagotavlja tudi Goodcenter MBC Pomurje, ki je hkrati stičišče

Na predstavitvi projekta Kupujmo pomursko so udeležence seznanili z možnostmi in priložnostmi, ki jih ta projekt omogoča lokalnim pridelovalcem.

podjetnikov, kmetovalcev in izobraževalcev. Njegov osnovni program je živilski, kmetom pomaga in svetuje pri pridelavi in odkupu ekoproizvodov, zagotavlja pa jim tudi skladiščenje in prodajo.

Projekt Kupujmo pomursko združuje pomurske kmetovalce, predelo-

valce in strokovnjake z željo po ohranjanju pomurskih avtohtonih kultur in izdelkov. V Eri pravijo, da želijo s tem prispevati k razvoju pomurskega podeželja, kmetovalce pa ozavestiti o pomenu domačih, lokalnih živilskih izdelkov. Kot je na predstavitvi projekta Kupujmo pomursko povedal Gvido

Omladič, predsednik uprave Ere, je to odlična priložnost za vse lokalne pridelovalce, ne le za njihov obstoj, pač pa je predvsem njihova priložnost za uspeh in konkurenčnost, zato pričakuje, da se bo za sodelovanje odločilo čim več lokalnih kmetovalcev.

Ludvik Kovač

O mlekarnah

Politični
botri?

Potem ko poskus združitve Mlekarnice Celeia in Pomurskih mlekarn pred časom ni uspel, se v javnosti spet širijo govornice o združevanju. Pritiskale naj bi banke, rejec Jožef Bračko pa se je na zadnjem srečanju združnikov takšnim pritiskom odločno zoperstavil. Prepričan je, da so v ozadju politični botri, saj Pomurske mlekarnice svoje obveznosti poravnava. Povedal je, da se bodo lastniki – kmetje o tem odločali prostovoljno. »To je tako, kot bi mi nekdo izbral ženo, jaz pa bi moral z njo živeti,« je bil slikovit Bračko. L. K.

Negovski čebelarji o svojem delu

Bogastvo so zdrave čebelje družine

Na občnem zboru so se zbrali člani Čebelarskega društva Negova. Predsednica društva Alenka Kaučič je v svojem poročilu posebej opozorila na pomor čebel zaradi nevestnih kmetijcev in vrtničarjev, ki z nestrokovnim škropljenjem prispevajo k temu. Zadovoljni pa so, da imajo pri čebelarstvu strokovno podporo dr. Lidije Matavž, ki jim pomaga s praktičnimi in teoretičnimi nasveti.

Društvo ni ravno številčno, zato se veselijo vsakega novega člana. Veseli so, da na OŠ v Negovi deluje čebelarski krožek, ki ga vodi ravnateljica šole Slavica Trstenjak, s svojim praktičnim

Udeleženci občnega zbora Čebelarskega društva Negova

znanjem pa ji pomaga 80-letni čebelar Jože Kramberger. V preteklem letu so veliko pozornosti namenili izobraževanju čebelarjev. S tem bodo nadaljevali tudi letos. Za uspeh si štejejo, da je čebelarski krožek na OŠ Negova dobil za svoje delo zlato priznanje. Letos bodo ob OŠ postavili čebelnjak, kjer bodo krožkarji ob pomoči mentorjev spoznavali delo pri čebelah.

Zbor, na katerem je bil tudi najstarejši član 84-letni Franc Kaučič, so končali s podelitvijo društvenega priznanja Antona Janše tretje stopnje, ki ga je prejela Alenka Kaučič.

Ludvik Kramberger

zemlja, sonce, človek

Sporne
sestavine
v vinuNajbolj analizirana pijača
v zgodovini človeštva

V skrbi za zdravje smo v obdobju množičnega preverjanja in analiziranja spornih sestavin v hrani in pijači. Mejne vrednosti se nižajo, mnoge sestavine pa prepovedujejo.

V nekaj naslednjih člankih bomo na poljubni način opisali, kako je s spornimi sestavinami v vinu. Vino je po znanstveni definiciji produkt vrenja mo-

šta iz grozdja žlahtne vinske trte. In ta žlahtna tekočina je že več kot osem tisoč let spremljevalka človeka. Vino je »živa tekočina«, v kateri se zaradi določenih sestavin lahko razmnožujejo bakterije in kvasovke, ki razgrajujejo sladkorje, kisline in alkohol v naravne produkte, ki lahko negativno vplivajo na vonj in okus vina. Zdravju nastale spojine v normalnih količinah uživanja niso škodljive, vplivajo le na drugačnost vina in taka vina na podlagi organoleptične (pokušnje) ocene in kemične analize niso primerna za promet. Tako so na primer drobnorazporedne (ocetne bakterije) sposobne iz vina (etanola) ustvariti kis. Da bi zmanjšali kvarni vpliv nežlahtnih kvasovk in raznih bakterij ter dosegli tudi stabilnost in bistrost vina, so dodajali vinu razne sestavine, ki naj bi uničile drobnorazporedne in preprečile kvarje-

Do zdaj so v vinu odkrili čez 1500 različnih sestavin.

nje vina. Vemo, da pri biokemičnem procesu zaradi sproščanja ogljikovega dvokisa kot enega od produktov vino postaja motno.

Že stari Rimljani, ki so bili ljubitelji sladkih vin, so konzervirali vina s svincem. Svinec je težka kovina, ki škodljivo vpliva na zdravje ljudi in živali. Zato nekateri zgodovinarji trdijo, da so vzroki za propad rimskega cesarstva tudi taka prekomerno popita »svinčena« vina, pa tudi svinčene vodovodne cevi, ki so jih takrat uvajali. Tudi druge težke kovine (cink, železo, baker) so se poleg svinca včasih pojavljale v vinu v prekomernih količinah, in to zaradi nepoznavanja njihove škodljivosti, saj smo še pred pol stoletja uporabljali pocinkana vedra tudi ob trgatvi in v kleteh. Tudi vinska posoda ni bila tako pod nadzorom. V lesenih sodih so bili v okencu kovinski deli, in če jih nisi premazal z voskom, se je železo »spiralo« v vino. Baker je prišel v vino s škropivi, saj je bil po pojavu peronospre dolgo časa edino sredstvo

proti njej. Včasih niso upoštevali oziroma »poznali« karenc (varnostnih dob od zadnjega škropljenja do trgatve) in po stoletni uporabi so v vinogradih tudi v tleh že »toksične« količine bakra, ki po koreninah prihaja v »vino«. Tudi razsluzenja mošta in s tem že delno odstranitev »škodljivih snovi« niso izvajali v takem obsegu kot zdaj. Navsezadnje je tudi močan avtomobilski promet blizu vinogradov povzročal prekomerno onesnaženje s težkimi kovinami. Na določenih območjih pa je že po naravnih sestavi v podtalni vodi več železa, kar se tudi lahko kaže v večji vsebnosti v vinu.

Vino je najbolj analizirana pijača v zgodovini človeštva, saj so do zdaj v njem odkrili čez 1500 različnih sestavin.

Ernest Novak, univ. dipl. inž. agr., KGZ Murška Sobota

Zimsko izobraževanje zadružnikov

Bo vlada ukrotila trgovce?

Tokrat na turistični kmetiji Roškar v Lastomercih – Zahtevajo posebno sejo vlade o problematiki v kmetijstvu

Zadružna zveza Slovenije v zimskem času že vrsto let organizira izobraževanje za svoje člane v vseh slovenskih regijah. Letošnje je že sedmo po vrsti, predsedniki, direktorji, člani upravnih in nadzornih odborov ter zaposleni v zadrugah štajerske, ptujsko-ormoške in prekmursko-prleške regije pa so se tokrat zbrali na turistični kmetiji Roškar v Lastomercih. Osrednje teme posveta so bile: ukrepi kmetijske politike 2010, poslovanje zadrug v regiji in možnosti za izkoriščanje zadrugnih potencialov, posvet pa so končali z okroglo mizo o aktualni problematiki v regiji.

Predstavniki ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano so udeležence seznanili s ključnimi nalogami ministrstva v tem letu, med prednostnimi pa so omenili izvedbo neposrednih plačil in drugih ukrepov na

kmetijskih trgih, izvajanje programa razvoja podeželja 2007–2013, zavarovanje kmetijske proizvodnje, prilaganje podnebnim spremembam, sanacija škod v kmetijstvu in strategija razvoja kmetijstva.

Konec decembra 2009 je bila sprejeta tretja sprememba Programa razvoja podeželja 2007–2013, ki prinaša spremembe na vseh oseh programa. V okviru druge osi se dodajata dva nova podukrepa, strmi vinogradi in ohranjanje ekstenzivnih kraških pašnikov. Z letom 2010 se uvaja nov sistem določanja višine plačila OMD, ki bo temeljilo na fiksnem in variabilnem delu. Novost je tudi uvedba novega ukrepa na tretji osi Osnovne storitve za gospodarstvo in podeželsko prebivalstvo, ki je namenjen naložbam v širokopasovno omrežje elektronskih komunikacij na podeželskih območjih. Uvedel se bo tudi nov

sistem izvajanja javnih razpisov za nekatere ukrepe prve in tretje osi v smeri prehoda iz odprtega na zaprt sistem javnih razpisov. Za leto 2010 je predvidena dodatna podpora kmetijskim gospodarstvom za blažitev ekonomskega položaja pri reji krav molznic.

Na izobraževanju so predstavili tudi poslovanje zadrug v regiji in možnosti za skupno sodelovanje. Slovenske kmetijsko-gozdarske zadruge so v minulemu letu ustvarile skoraj 700 milijonov evrov prihodkov, združevale 16.539 članov in 3.022 zaposlenih. V štajerski, ptujsko-ormoški in prekmursko-prleški regiji deluje 21 zadrug, ki letno ustvarijo preko 161 milijonov evrov prometa, združujejo 3.676 članov in zaposlujejo 440 delavcev. Promet zadruge ustvarjajo pretežno z odkupom mleka, prašičev, govedi, poljščin, vrtnin, grozdja in perutnine.

Zadružniki so na posvetu dali pobudo, da vlada posebno sejo nameni problematiki kmetijstva, ki je izredno pereča. Samooskrba s hrano v Sloveniji, odkupne cene kmetijskih pridelkov so nizke, kmetje pa opuščajo proizvodnjo. Trgovina še vedno pobira prevelik delež v ceni izdelkov, zato bo treba okrepiti pozicijo do trgovine in urediti cenovna razmerja v celotni prehranski verigi.

Kmetje so pripravljene ohraniti in celo povečati deleže v živilskopredelovalnih podjetjih, saj bosta le tako zagotovljena dolgoročni odkup kmetijskih pridelkov ter ohranitev obdelanega in poseljenega podeželja. Zahtevajo tudi sprejemljivejše pogoje za zavarovanje kmetijskih pridelkov, saj se ne strinjajo s predlagano odbitno franšizo, predlagajo pa, da bi se poleg toče lahko zavarovali tudi suša in moča.

Ludvik Kovač

Opozorjamo

Povrnitev trošarine

Vloge je treba oddati do 31. marca

Na pobudo Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije je prišlo v zadnjem letu do pozitivnih sprememb zakonodaje na področju povračila trošarin za energente, ki se porabijo za pogon kmetijske in gozdarske mehanizacije. Višina povračila se je z dosedanjih 50 povečala na 70 odstotkov. Tako bodo vlagatelji za porabo energentov do 15. junija 2009 dobili povrnjenih 50 odstotkov plačane trošarine, od 15. junija 2009 pa velja povračilo v višini 70 odstotkov. Vloga za vračilo trošarine se odda enkrat letno, zadnji rok pa je 31. marec 2010. Za fizične osebe, ki letno porabijo več kot 5.000 litrov goriva, se zahtevki lahko vlagajo mesečno.

Zaradi sprememb se letos uporabljajo nov obrazec za vlaganje zahtevkov pri uveljavljanju trošarin, ki ga je mogoče dobiti na enotah kmetijske svetovalne službe zavodov Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije, obrazci pa so tudi na spletni strani Carinske uprave RS, v strojnih krožkih in v knjigarnah Državne založbe Slovenije.

Vlogi je treba priložiti originalne račune za kupljeno gorivo na beninskih servisih oz. račune za strojne storitve. Vračilo trošarine se uveljavlja za dejansko porabljeno gradivo v letu 2009, kot je razvidno iz računov, vendar največ do normativne porabe. Normativna poraba je določena na leto glede na površino ter dejansko rabo kmetijskih in gozdnih zemljišč v RS v uporabi upravičenca, kakor ju izkazujejo GERK-i (grafične enote rabe zemljišč kmetijskega gospodarstva) oz. zemljiški kataster za gozd, in znaša: 200 litrov na hektar njive ali vrta, trajnih rastlin na njivskih površinah, rastlinjaka, matičnjaka, trajnega travnika, barjanskega travnika in ekstenzivnega sadovnjaka; 420 litrov na hektar vinograda, intenzivnega sadovnjaka, hmeljišča, oljčnika ali drugega trajnega nasada; 50 litrov na hektar plantaže gozdnega drevja in 15 litrov na hektar gozda ali kmetijskega zemljišča, poraslega z gozdnim drevjem.

L. Kovač

Srečanje pomurskih kmetic v Radencih

Druženje in izobraževanje kmečkih žena

Kmetijsko-gozdarski zavod Murska Sobotica je bil organizator tradicionalnega letos že 16. srečanja pomurskih kmetic. Kljub zasneženim cestam se jih je tokrat v Radencih zbralo blizu 250, saj je priveditev priložnost, da se kmečke žene srečajo in izmenjajo izkušnje. Takšna srečanja in aktivnosti med letom potekajo že v okviru društev, ki jih je v Pomurju trinajst, vanje pa je vključevalih okoli tisoč podeželskih žena.

V zadnjem času se je položaj kmečkih žensk bistveno spremenil, postale so bolj prepoznavne, vključujejo se v družbenopolitična dogajanja v svojem okolju, k temu pa je veliko prispevala prav njihova organiziranost v okviru svojih društev. Pomembno vlogo kmetic in njihovega dela je na srečanju poudaril tudi Ciril Smrkolj, predsednik Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije, ki je poudaril, da morajo kmetice stopiti skupaj ter odločneje izraziti svoja pričakovanja, zahteve in cilje, njihova stališča na področju razvoja kmetijstva pa je treba vnesti v strategijo, ki se pripravlja, in tudi v lokalne politike.

Udeleženke letošnjega srečanja so to priložnost izkoristile tudi za izobraževanje, saj so z zanimanjem prisluhnile predavanju o pojavnih oblikah nasilja nad ženskami, prav tako pa tudi kulturnemu programu, ki so ga pripravile članice društva podeželskih žena

Pomurske kmečke žene so se letos zbrale na srečanju v hotelu Radin v Radencih.

iz gornjeradganske upravne enote. Na srečanju v Radencih so posebej omenili pomurske kmetije, ki so za svoje izdelke prejele najvišja odličja na mednarodni razstavi Dobrote slovenskih kmetij na Ptuj in na tekmovanju na Gostinsko-turističnem zboru Slovenije. Na razstavi na Ptuj so

kmečke ženske iz Pomurja lani predstavile 88 izdelkov, zanje pa so prejele tri znake kakovosti, 38 zlatih, 11 srebrnih in 17 bronastih priznanj. Najboljšim so na srečanju podelili tudi priznanja, prejele pa so jih Magdalena Rudaš iz Radmožanec in Marija Omar iz Rankovec za osvojene znake kako-

vosti na razstavi na Ptuj, Barbara Puhan iz Bogojine, Milena Benko iz Spodnje Ščavnice in Marija Kiraly iz Čentibe za uspehe na gostinsko-turističnem zboru, Marija Rožman iz Terbegovec pa je prejela priznanje za uspehe na tekmovanjih v oranju.

Ludvik Kovač

narava neznana znanka

Življenje v prsti

Prašički, kačice in strige

Na kulturnih površinah in v gozdnih tleh prebiva še veliko členonožcev, ki pa so precej večji od skakačev in rožnastih pršic. Največkrat opazimo prašičke (imenovane tudi kočiči) in stonoge (kačice in strige).

Skoraj ni človeka, ki ne bi kdaj videl prašička, saj nekatere vrste prihajajo tudi v kleti in vlažna stanovanja. Redkokdaj pa ve, da so prašički raki, ki so se osamosvojili od vode in živijo na kopnem. Toda ker še vedno potrebujejo vlažno okolje, se pred vroči-

Navadni prašiček (Porcellio scaber) je kopenski rakec.

no in sušo umikajo pod kamne, listje, les, v razpoke hiš idr. in se šele ponoči podajo na iskanje hrane. Hranijo se z odpadnimi rastlinskimi materiali, zato je veliko prašičkov v kompostnih kupih, listnem opadu, pa tudi na

obdelovalnih površinah, bogatih z odpadlim rastlinskim materialom. To so šele pravi mojstri skeletiranja! Z močnimi čeljustmi izgrizejo mehkejšo listne ploskve med žilami in za njimi ostajajo prelepi mrežasti izdelki.

Prašički zrastejo do dveh centimetrov. Pokriti so s hitinjačo, prepojeno z apnencem, zato jih je več na apnenčasti podlagi. Kjer so kamnine drugačne, si pogosto najdejo vir apnenca v ometih hiš. Veliko vrst je celo sinantropnih, kar pomeni, da so vezane na človeka.

Prašički prebavijo rastlinske dele na pol, toda ker so jim z drobljenjem povečali površino, jih bakterije in glive lahko pozneje hitreje razkrojijo. Med njimi ni škodljivcev, ampak so zaradi razgradnje odmrlih rastlinskih delov zelo koristni. Imajo kar sedem parov nog, ki jih sicer držijo na

Navadna striga (Lithobius forficatus) je plenilka.

x, vendar, kot kaže, to ne moti njihovih lepotnih idealov, saj se kljub temu uspešno razmnožujejo.

Nekateri se lahko zelo dobro zvižejo v kroglico in so podobni kroglastim kačicam, ki imajo v naravi prav

tako vlogo razkrojevalk in se še veliko spretneje zvižajo v kroglice. Toda kačice niso raki, ampak stonoge. Večina stonog je sicer dolgih in ozkih, le skupina kroglastih kačic je podobnih prašičkom. Imajo pa veliko več nog kot prašički in se zaradi voščene plasti v hitinjači bolj svetijo.

Še večkrat kot kačice pa opazimo v tleh ploščate stonoge, ki jim pravimo strige. Te so veliko bolj spretne in hitre kot njihove okrogle sorodnice, kar je za njih tudi nujno, saj so plenilke. Pri nastanku prsti niso neposredno soudeležene, toda kot plenilke imajo vlogo nadzornikov, ki skrbijo za to, da se razkrojevalci in rastlinojedi ne razmnožijo preveč. Tako narava sama poskrbi za pravo številčno razmerje med živimi bitji in temu pravimo dinamično ravnotežje.

Mag. Valerija Kuštor

Študijski krožek Tišina

Čestitka za petnajstletnico

Fotografija Petra Kranjčec

Razstave tišinskega študijskega krožka so vedno dobro obiskane.

Spoštovanje tradicije, vedoželjnost, ustvarjalnost in seveda želja po družini so vrednote, ki že od leta 1995 povezujejo članice študijskega krožka na Tišini. Štirinajst se jih zvesto udeležuje te oblike neformalnega izobraževanja starejših, kjer si nabirajo predvsem znanje o ročnih delih. Ob koncu sezone svoje stvaritve vedno predstavijo javnosti in tudi letos je bilo tako, le da še malo slovesneje, saj so proslavile petnajstletnico delovanja.

Potem ko so v prejšnjih letih ustvarjale predvsem vezanine in se učile različnih tehnik šivanja, so si v tokratni sezoni izbrale temo, prikladno svojemu jubileju, izdelovale so namreč čestitke in voščilnice za različne priložnosti in iz raznovrstnih materialov, kot so koruzno ličje, papir, slama, svila, bombažne in volnene niti. Izdelke so postavile na ogled v tišinski kultur-

ni dvorani na razstavi Čestitka, ki jo je odprl župan Jožef Poredoš, ob odprtju razstave pa je potekal tudi kulturni program, v katerem so nastopili vokalni kvintet Prekmurci in plesalca OŠ Tišina.

Kot je na prireditvi povedala mentorica krožka Mihaela Flisar, si šteje v čast, da lahko skupino vodi že toliko časa. V teh letih so se po njenih besedah naučile marsikaj novega in veliko prispevale k temu, da kakšno tradicionalno ročno delo ni utonilo v pozabo, med njihovimi največjimi dosežki pa je omenila izdajo knjižice z recepti starih jedi, sodelovanje v Unicefovi akciji, v kateri so izdelovale punčke iz cunj ter z njihovo prodajo širile dobrotelost, zelo ponosne pa so tudi na priznanje Andragoškega centra, ki so ga prejele za svoje uspešno delo. P. K.

Osnovna šola Beltinci

Najsodobnejša v državi

Q-šola je OŠ Beltinci, ki je že lani prejela to prestižno priznanje – Ključ je v ljudeh in ne stvareh

Letos so že četrtoč razglasili Q-šolo leta, vzgojno-izobraževalni zavod z najsodobnejšim upravljanjem (izbor pripravljiva Planet GV, Poslovno izobraževanje). Namen izbora je predstaviti vzgojno-izobraževalne zavode, ki se sistematično trudijo izboljšati kakovost storitev, pa tudi spodbuditi k nadaljnjim projektom posodobitve dela in opreme v njih.

Strokovna komisija je ponovno izbrala Osnovno šolo Beltinci in svojo odločitev utemeljevala z napredkom na vseh področjih ocenjevanja: visoka raven informatizacije, prijaznost do zaposlenih in strank, odlični odnosi in delovanje zavoda, družbena odgovornost in izobraževanje zaposlenih. Za zaposlene je prejeta priznanje potrditev, spodbuda in motivacija; zavedajo se resničnosti latinskega reka Non progredi est regredi (če ne napreduješ, nazaduješ).

»Svojo prihodnost vidimo v nenehnem dvigovanju kakovosti izobraževanja in posodabljanju učnega procesa,« pravi ravnateljica šole mag. Marica Horvat. »Globalno znanje, radovednost in odprtost za sodobne potrebe, izzive in spremembe so imperativ naše

Fotografija Cvetka Remigo

Ravnateljica OŠ Beltinci Marica Horvat in dr. Danijela Brečko, direktorica Planeta GV in predsednica slovenskega Združenja poslovnih sekretark

družbe in tudi naše šole. Kdor bo hotel sodelovati v tem sodobnem trendu, mora o znanju in uporabi tega razmišljati že danes. In to na Osnovni šoli Beltinci počnemo. Šola ni zgolj zgradba in sistem. Fraza ali ne, je pa res, da jo ustvarjamo ljudje. Lahko imamo najmodernejšo opremo, vrhunske učbeni-

ke in vrhunske priprave, pa ne bo dovolj za vrhunske rezultate, če v ozadju ne bo učitelja, vzgojitelja, ravnatelja s toplo roko, ki je zadovoljen s tem, kar dela. Ključ je v ljudeh in ne stvareh,« dodaja ravnateljica OŠ Beltinci mag. Marica Horvat. B. B. P.

Soboški likovniki v Monoštru

Sedemnajst del za sedem avtorjev

Predstavljajo se Ernest Bransberger, Darinka Horvat, Ivanka Lehner, Zora Šonaja, Lojze Števanec, Elizabeta Tibaut in Lojze Veberič

V prostorih generalnega konzulata Republike Slovenije v Monoštru je bila minuli teden otvoritev razstave izbranih del članov likovne sekcije Mozaik Društva upokojenecv Murska Sobota.

S sedemnajstimi deli se predstavlja sedem avtorjev: Ernest Bransberger, Darinka Horvat, Ivanka Lehner, Zora Šonaja, Lojze Števanec, Elizabeta Tibaut in Lojze Veberič. Kulturni program sta popestrila Karel Holec s svojimi Andovskimi zgodbami in gostujoči harmonikar, zbrane pa so nagovorili: generalni konzul mag. Drago Šiftar, državni sekretar na ministrstvu za Slovence po svetu dr. Boris Jesih, predsednica Društva upokojenecv Murska Sobota Angela Novak in vodja likovne sekcije Mozaik Ernest Bransberger.

Besedam govorcev so prisluhnili zbrani Porabski Slovenci in gostje iz Murske Sobote ter drugi, ki so se ude-

ležili odprtja razstave in druženja za obloženo mizo, za katero so domače dobrote v sodelovanju z gostiteljico

Lili Šiftar napekle gospodinje iz Porabja. B. B.

Fotografija Z.

Lojze Veberič, Zora Šonaja in Ernest Bransberger so postavili razstavo v Monoštru.

V Občini Gornja Radgona

Za gasilce 388.000 evrov

Obnova gasilskih domov – Kupili bodo gasilsko lestev

Župan Občine Gornja Radgona Anton Kampuš je predsednikom gasilskih društev predstavil postopek izvajanja projekta obnove večnamenskih zgradb skupnega pomena v občini. Projekt bo v višini 388.000 evrov finansiral Evropski sklad za regionalni razvoj in bo v dveh fazah zajemal obnovo gasilskih domov v Občini Gornja Radgona.

Kampuš je pohvalil direktorico PORE Gornja Radgona dr. Tatjano Fulder in druge, ki so pripomogli, da so z dobro zastavljenimi projekti uspe-

li pridobiti tako velika sredstva. Kot je povedal, bodo sredstva porabljena predvsem za obnovo strešne kritine in izolacije streh gasilskih domov. Del sredstev bodo namenili tudi za ureditev ogrevanja gasilskih domov ter za obnovo strehe in sanacijo vaškega doma v Očeslavcih. V letu 2010 bo deležnih sredstev za obnovo sedem gasilskih društev, v drugi fazi, ki bo v letu 2011, pa nadaljnja štiri gasilska društva in vaški dom v Očeslavcih. Na sestanku so se pogovarjali tudi o nakupu gasil-

ske lestve za požarno varnost na celotnem območju Upravne enote Gornja Radgona. Kot je povedal predsednik PGD Gornja Radgona Tomaž Munda, so se zaradi cene odločili za rabljeno gasilsko lestev, ki so si jo že ogledali pri prodajalcu v Nemčiji. To naj bi bila lestev do višine 30 metrov, za katero daje prodajalec desetletno garancijo. Novo gasilsko lestev nujno potrebujejo, saj je dosedanja, ki je stara 38 let, odslužena, obnova pa bi bila predraga. Ludvik Kramberger

Nepremično premoženje v Beltincih

Občina bo prodajala

V letu 2010 znaša okvirno ocenjena vrednost parcel 135.754,40 evra

Tolikšni naj bi bili prihodki od prodaje zemljišč v letošnjem letu. Sredstva, namenjena za nakup nepremičnega stvarnega premoženja, pa bodo znašala 321.508 evrov. Podrobnejši vpogled v prodajo stvarnega premoženja, ki je v lasti ali solasti beltinske občine, kaže, da si večino denarja, in sicer 215.508 evrov, obetajo od prodaje kmetijskih zemljišč, preostali delež (106.000 evrov) pa od prodaje stavb.

Razdeljene so tudi posamezne vrste nepremičnega razpoloženja, namenjenega za prodajo, in njihova vrednost. V ospredju je poselitveno območje (znotraj meje zazidave), zlasti v Beltincih. Takšno je območje pri Zvezdi, kjer je na voljo 2.412 kvadratnih metrov, pri čemer bi se s prodajo parcel dalo iztržiti 86.832 evrov. Pri tem se zavzemajo za prodajo vseh parcel v paketu.

Pri Osnovni šoli Beltinci pa je za prodajo namenjenih 1.381 kvadratnih metrov; njihova skupna vrednost je ocenjena na 22.096 evrov. Za celoten kompleks pri čistilni napravi v Melincih pa bi se dalo dobiti 12.380 evrov. 57 kvadratnih metrov pašnika v romskem zaselku v Dokležovju je name-

njenih menjavi za drugo parcelo v katastrski občini Dokležovje.

In kako je s kmetijskim območjem? Največja površina, in sicer 6.182 kvadratnih metrov, je v katastrski občini Gančani. Poleg njiv je na voljo tudi precej travnikov. Sledi ji katastrska občina Lipa s 5.443 kvadratnimi metri. Njena vrednost je ocenjena na 3.269,40 evra. V katastrski občini Bratanci bi se dalo kupiti ali menjati 3.932 kvadratnih metrov, v katastrski občini Beltinci pa 2.097 kvadratnih metrov. Poleg tega je v katastrski občini Lipovci na voljo 1.545 kvadratnih metrov njiv. Zunaj beltinske občine pa razpolagajo še z 2.513 kvadratnimi metri gozdnih površin v katastrski občini Mlajtinci.

Sicer pa naj bi letos prišlo tudi do ureditve podaljška ceste pri beltinski osnovni šoli, kjer gre za navezavo na regionalno cesto Beltinci-Lipa, ter legalizacije slačilnic in razširitev športnega centra v Ižakovcih. Prav tako bodo odkupili parcele za industrijsko cono pri čistilni napravi v Beltincih, načrtujejo pa še nakup stanovanja v Beltincih in solastniškega deleža stare železniške postaje v Beltincih.

Milan Jerše

Društvo za ljudi s kronično bolečino

Glasni, če je treba

Čedalje več aktivnih članov – Ne dajo si vzeti protibolečinske ambulante

Društvo bolnikov s kronično bolečino Murska Sobota, ki je vstopilo v šesto leto delovanja, je s svojimi aktivnostmi kot edino tovrstno slovensko združenje že nekajkrat opozorilo, da je med nami veliko ljudi, ki zaradi različnih boleznih leta in leta prenašajo bolečino, ki krni njihovo kakovost življenja. Predvsem pa to društvo sledi svojemu osrednjemu poslanstvu, služiti interesom in potrebam članov.

Iz skupine ljudi, ki se je ob obiskovanju ambulante za zdravljenje bolečine v bolnišnici Murska Sobota odločila organizirati v združenje, se je razvilo zelo dejavno društvo, v katero je vključenih 80 ljudi iz celotnega Pomurja. V prvi vrsti so to ljudje, ki trpijo za kroničnimi bolečinami, katerih izvor so najrazličnejše bolezni, dobrodošli pa so tudi njihovi svojci, zdravstveni delavci in vsi drugi, ki se tako ali drugače srečujejo z bolečino. Število članov je v porastu, predsednico društva Mijo Roudi pa še posebej veseli, da je vsako leto več aktivnih članov, ki konkretno sodelujejo v društvenih

dejavnostih. K temu jih po njenih besedah spodbuja pester program dela, v katerem dajejo velik poudarek neformalnemu druženju, izletom, medsebojni pomoči in izmenjavi izkušenj, hkrati pa si s pripravljanim srečanjem strokovnih delavci prizadevajo, da bi njihovi člani pridobili čim več znanja o temah, ki so za bolnike s kronično bolečino velikega pomena. Lani so tako med drugim poslušali predstavitev delovanja ambulante za akupunkturo, predavanje o skrbi za zdravje s primernim načinom življenja, prehranjevanja in gibanja ter o depresiji kot pogosti posledici življenja z nenehno bolečino, za letos načrtujejo predavanje o osnovnem zdravstvenem varstvu, inkontinenci, novejših možnostih zdravljenja kronične bolečine in še mnogo drugih strokovnih srečanj. Na nekatera predavanja vabijo tudi člane drugih društev in skupin, s katerimi z gledno sodelujejo, še posebej s skupino za samopomoč ženskam po operaciji raka na dojki, društvom paraplegikov in sladkornih bolnikov.

Kaj je kronična bolečina?

Vsaka akutna bolečina, ki traja več kot tri mesece, preide v kronično. Zanj ne trpijo le bolniki z rakavimi obolenji, ampak tudi številni drugi, s tem da se kronična bolečina že dobro desetletje ne obravnava več kot spremljivalni simptom obolenj, ampak kot bolezen z njej lastnimi značilnostmi. Kot pravi Mija Roudi, kronična bolečina ne ubija, vendar ti zelo zniža kakovost življenja, ovira te pri hoji, delu, ne dopusti ti dolgega sedenja, stanja, moti spanje in s sabo potegne duševne težave.

V društvu bolnikov s kronično bolečino so zelo dejavni, tudi ko gre za vprašanje njihovih pravic do zdravstvene oskrbe. Kot pravi predsednica, njihove izkušnje kažejo, da večina bolnikov pri osebnih zdravnikih ne dobi dovolj informacij o možnostih in pravicah zdravljenja, zato se člani društva o tem, kolikor je mogoče, obveščajo sami. Ko je pred leti grozilo, da bodo v bolnišnici zaprli protibolečinsko ambulanto, so se temu glasno uprli, prav tako so se odzvali lani, ko se je začelo govoriti, da naj bi bil zaradi načrtovanega zoževanja programov spet ogrožen obstoj njihove ambulante. Medse so povabili oba direktorja bolnišnice, da bi od njiju dobili zagotovila, da se to ne bo zgodilo. Vodstvo bolnišnice že dolgo tudi pozivajo, naj zagotovi aparature za boljše diagnostiko, zlasti za magnetno resonanco, saj morajo zdaj na te preiskave hoditi v bolnišnice po raznih koncih Slovenije, kar je zanje tako kot za druge bolnike povezano z nemajhnimi stroški in tudi s telesnimi napori.

Petra Kranjec

Fotografija Petra Kranjca

Minuli petek so se člani društva spet zbrali na zanimivem strokovnem predavanju – živilska tehnologija jim je razlagala o vlogi antioksidantov v prehrani.

Feri Lainšček na domači šoli v Šalovcih

Iz vasice Bogu za hrbtom

Starša sta bila odlična pripovedovalca in tako je dobil bogato popotnico za življenjsko ustvarjanje

Letošnji kulturni praznik je bil v majhni goriški občini nekaj posebnega. Šalovska občina se lahko namreč kljub svoji majhnosti pohvali z velikimi ljudmi, med katerimi je vsekakor pisatelj in pesnik Feri Lainšček, ki je bil letošnji slavnostni gost, v kulturnem programu pa so poleg učencev šalovske šole in podružnične šole v Markovcih nastopili tudi člani skupine Langa.

Feri Lainšček je bil rojen v majhni vasi Dolenci na Goričkem, tik ob madžarski meji. Otroštvo ga je zagotovo usodno zaznamovalo, saj sam pravi, da nas najbolj zaznamuje življenje do šestega leta starosti, vse, kar smo takrat doživeli, določa, kako bomo vstopali v svet, in barva naš pogled nanj. Daje barvo našemu odnosu do sveta. Daje barvo našemu pogledu na svet.

Sam je začel iz nič. V zgodnjem otroštvu je bil dejansko brez možnosti, ker so živeli na skrajnem robu Prekmurja, nekaj kilometrov od meje z Madžarsko. A njega je gnala v življenju predvsem radovednost. Čudenje nad svetom. Teža je imel v izobilju. In to se mu zdaj obrestuje, mu bogato vrača. Njegova družina je živela v tej vasi

Bogu za hrbtom. V hiši ni bilo televizije, ni bilo radia, ni bilo telefona. Edina knjiga je bila mamin molitvenik. Skratka, bil je otrok vasi in je vse to, kar je nekako vplivalo na oblikovanje njegovega pripovedništva, verjetno dobil od staršev, ker sta bila oba zelo dobra pripovedovalca. Tako da je bil to vseeno čas pravljic, ki jih je pripovedovala mama. Oče pa je bil sijajen ljudski pripovedovalec. Feri se je kot štiriletni deček pridružil očetu in v njegovi družbi spoznaval domače ceste, ki so odkrivalle vedno nove daljave, zadrževal se je pri hišah, se igral z otroki, predvsem pa užival v pripovedovanju zgodb o življenju tukajšnjih ljudi. Z mamo, ki je imela veliko, široko srce, je pogosto obiskal tudi romski zaselek Mali Šalovci, se družil in igral s cigani. Sprejel je drugačnost, premagal strah pred neznanim in danes jemlje to kot posebno, veliko darilo svojih staršev, da ga v svet nista poslala jezneza.

Po vstopu v šolo je postal še bolj radoveden, verjel je, da je v knjigah vsa resnica sveta, zato je do tretjega razreda prebral vse knjige na podružnični šoli Dolenci, v četrtem razredu pa mu jih je učiteljica prinašala iz

matične šole v Šalovcih. Že v prvem razredu je napisal tudi svojo prvo pesem. Peti razred je pomenil prehod na novo, matično šolo v Šalovcih; prinesel je nova poznanstva, nove prijatelje, novo ljubezen.

Zanimivo je, da Feri kot učenec nikoli ni rad nastopal. Svoja prva besedila je objavljval v glasilu pionirjev OŠ Šalovci Mladina Krke, v osmem razredu je bil tudi član uredniškega odbora. V šestem razredu je bila njegova pesem objavljena tudi v Pionirskem listu (Pil).

Šalovska šola ima ta privilegij, da lahko učencem dokaže, da pesnik oz. pisatelj ni nekaj oddaljenega, mističnega, pač pa je to nekdo, ki je obiskoval isto šolo, kot jo obiskujejo zdajšnje generacije. Večina ljudi meni, da te življenje na obrobju zaznamuje. Toda če si dovolj radoveden, vztrajen, če znaš prislunhiti želji v sebi, lahko uspeš. Potrudi se in ne bodi kot drugi. Tudi v majhnih krajih se rodijo veliki ljudje, je bilo sporočilo Ferija Lainščka tisti večer. Prepolna dvorana v Šalovcih pa dokaz, da tudi tukajšnji ljudje cenijo kulturo in njena velika imena.

B. K., B. B. P.

Naše veliko srce

Fotografija Nataša Junov

Na široko odprta srca obiskovalcev so računali v Rotary klubu Martjanci in v Lions klubu Murska Sobota, ki so prvič skupaj in ob sodelovanju Term 3000 pripravili dobrodelno prireditev Naše veliko srce. Njihova pričakovanja so se uresničila, saj so se Pomurci v velikem številu odzvali vabilu na gala večerjo v restavraciji hotela Termal, ki jo je spremljal izbran kulturno-zabavni program. S prodanimi vstopnicami so organizatorji zbrali štiri tisoč evrov, od katerih bodo del namenili za nakup posebne mize za izobraževalne potrebe invalidnega dekleta, s preostalimi sredstvi pa bodo omogočili kopanje osnovnošolcem iz socialno ogroženih pomurskih družin. P. K.

V Radinu mešali koktajle

Fotografija Dan Mauko

Društvo barmanov Slovenije je pripravilo v hotelu Radin v Radencih 19. državno prvenstvo v barskem klasičnem ter v atraktivnem mešanju koktajlov. V klasični pripravi koktajlov je sodelovalo 23 barmanov, med katerimi je prvo mesto zasedel Stojan Križman, v atraktivnem mešanju koktajlov s samo tremi tekmovalci pa je zmagal Boris Šimbera s koktajlom Fusion pirate. Vso pripravljeno pijačo v lepo okrašenih kozarcih so številni obiskovalci lahko tudi brezplačno pokusili, enako tudi številne druge napitke, med njimi nov proizvod negazirane energijske pijače s taurinom in kofeinom M-150. D. M.

Biserna poroka zakoncev Sukič

Fotografija N. K.

Že šestdeset let sta v dobrem in slabem skupaj zakonca Ana in Janez Sukič iz Martinja, ki sta se poročila januarja 1950. leta v Gornjih Petrovcih. Preživljala sta se s trdim delom na kmetiji, Janez je opravljal še zidarska dela, medtem ko je Marija gospodinjila, hodila pa sta tudi na sezonsko delo v Avstrijo. V zakonu so se jima rodili trije sinovi in hčerka, jesen življenja pa jima lepša tudi sedem vnukov in dva pravnuka. Ob jubileju biserne poroke sta zakonske obljube najprej obnovila v poročni dvorani Občine Gornji Petrovci, nato pa še v kapeli v Martinju. P. K.

Nismo muha enodnevnica

Ali je Pomurska turistična zveza potrebna ali ne? Od odgovora na to osnovno vprašanje je odvisno, ali bo v prihodnje kdo skrbel za organizirano turistično propagando v Pomurju ali ne. Z ozirom na to, kako pomembno gospodarsko panogo pomeni turizem in kolikšne dohodke lahko prinese Pomurju, je samoumevno, da je zveza pomemben faktor v pomurskem turističnem življenju. Vendar pa kaže, da jo bo treba celo razpustiti. Pred dnevi se je sestal njen upravni odbor in razpravljali v prvi vrsti o tem, kako razvozlati problem. Gre preprosto za to, da ni denarja. Zveza ni pridobitniška organizacija, zato je odvisna od dotacij. Te so dajale vse štiri pomurske občine. Zdaj pa, ko so se jim po gospodarski reformi zmanjšala proračunska sredstva, se zdi, da denarja za dotacije ne bo. **Vestnik, 17. februarja 1966**

Komentar tedna na Pomurje.si

Uporabnik Vaneo o črnih odlagališčih v lendavski občini: »Ali ni okolje samo eno. Nimam namena opravičiti črna odlagališča, me pa zelo skrbi, kako se obnašajo oblastniki, so lahko potem meščani drugačni!«

pomurje.si
BOLJŠA STRAN SPLETA

V hotelu Radin v Radencih je bila slovesna prireditev ob uradni razglasitvi Pomurke in Pomurca leta in predstavitvi nove podobe Vestnika, kjer smo tudi posneli fotografije za današnjo družabno kroniko. Seveda so tovrstne prireditve tudi priložnost za razna neformalna druženja. Tako smo v debati ujeli odgovornega urednika Vestnika Bojana Budjo in Dnevnikovega Mirana Lesjaka, med njima pa po ključju odgovorno urednico Nepujsaga Jutko M. Kiraly.

Letošnja Pomurka in Pomurec Julija Sardelić in Anton Balažek. Prva je prišla v spremstvu občasnega Vestnikovega kolumnista Attile Szaba, ki se mu je v svojem govoru tudi zahvalila. Kaj natančno se dogaja med njima, nam ni uspelo izvedeti.

Aloju Šteinerju, prvemu slovenskemu vojaku, najbrž ni lahko, saj ima odprtih več front: Afganistan, patria, ministrica, nezadovoljni vojaki ... Zato tudi ne preseneča, da si je za sogovornika izbral prav Edvarda Mihaliča. Aktualni rogašovski župan se je namreč leta 1991 kot eden izmed vodilnih mož Teritorialne obrambe uspešno uprl jugoslovanski vojski. Ni kaj, očitno bo v sedanjih težavnih časih treba pokazati pogum in voljo iz obdobja osamosvojitve. Sicer pa se je junija 1991 tudi Šteiner bojeval v prvih vrstah.

Program so popestrili člani Plesne šole Zeko, ki so se dokazali že na številnih mednarodnih tekmovanjih. Fantje res obvladajo, ni kaj.

Tudi fantje iz skupine Langa so prispevali k dobremu vzdušju s pravim »ciganskim« igranjem od mize do mize. Jože, Mišo in družba se bodo te dni že tretjič potegovali za zmago na Emi. Držimo pesti. To pa za zmago verjetno ne bo dovolj, potrebno jim bo oddati tudi kak glas. Pomurke in Pomurci, od besed k dejanjem!

Odlični atletinji in državni reprezentantki Sonja Roman in Tina Jureš – prva teče na 1.500 m, druga pa na 100 in 200 m – imata zaradi natrpanega koledarja tekmovanj v domovini in tujini malo časa za skupna srečanja. Zato je bila Vestnikova prireditev v Radencih lepa priložnost, da sta obudili spomin na svoje dosežke v minulem letu in razglabljali o možnostih za uspeh na številnih tekmah v letošnjem letu.

Pomurski taksisti

Ne vozijo le tečnih pijancev

Za dvanajst registriranih prevoznikov s sedemnajstimi vozili sta v Murski Soboti le dve parkirni mesti

V Murski Soboti taksisti nimajo dovolj urejenega prostora, kjer bi čakali na klice strank.

Taksisti so tudi v pokrajini ob reki Muri postali del mestnega in celo medkrajevnega prometa. V večjih in razvitejših mestih opravljajo velik del javnega prevoza, pri nas pa še ni tako. Drugje taksije namreč jemljejo kot nekaj samoumevnega in nadvse koristnega, pri nas pa so bolj ali manj prepuščeni samemu sebi.

V Murski Soboti namreč nimajo dovolj urejenega prostora, kjer bi čakali na klice morebitnih strank. Sicer imajo na voljo dve parkirni mesti, a kaj, ko ima 12 registriranih prevoznikov 17 vozil. Pa še ti dve mesti sta na precej prometni Slomškovi ulici, kjer potniki v taksije vstopajo kar sredi ceste. Na avtobusni postaji pa stojijo tako dolgo, dokler jih kdo ne prežene. Zato se tukajšnji taksisti znajdejo po svoje: avtomobil parkirajo na parkirnih mestih v tako imenovani modri coni ali na najbližjem prostem mestu. Taksisti se zanašajo na redne stranke in na konce tedna, ko se ukvarjajo s prevozi, predvsem

okajenih in ljudi, željnih zabave. Precej prometa je tudi ob dopoldnevih med delovniki, ko imajo različne institucije uradne ure. Taksij uporabljajo vse generacije: ker je bilo v zadnjem času ukinjenih nekaj rednih avtobusnih prevozov, je taksij pravšnja rešitev za hiter prevoz. Pa še cena je aktualna: v Murski Soboti se giblje med 0,75 in enim evrom za prevožen kilometer. Torej se lahko v Beltince ali Puconce pripelješ za štiri evre. Menda je vseeno prepričanje, da prevoz s taksijem ni poceni. Vsaj tako pravi večina ljudi, preden uporabi taksij. V luči visokih denarnih kazni v prometu in celonočnega pijančevanja v gostilni je prevoz s taksijem še posebej poceni.

Zmotno je tudi prepričanje, da so taksisti višja kasta v prometu. Zakon namreč pravi, da so vozniki taksijev povsem enakovredni udeleženci v prometu in da zanje veljajo enaki prometni predpisi. To pomeni, da se ne smejo ustavljanje na pločnikih ali označe-

nih avtobusnih postajališčih. Tu se lahko ustavijo za toliko časa, da potnik vstopi ali izstopi, in če s tem ni oviran avtobusni promet. Pred stanovanjskimi bloki morajo taksisti ustavljati na označenih parkirnih prostorih in kjer koli s štirimi vklopljenimi smerniki. Triinpetdeseti člen zakona o varnosti cestnega prometa določa izjeme, ko je na mestih, kjer je parkiranje prepovedano, to dovoljeno za največ dve uri, če tako parkirano vozilo ne ogroža drugih udeležencev v cestnem prometu. Med temi izjemami taksiji niso navedeni. Se pa z izjemami srečujejo taksisti. Eden od njih je denimo že doživel, ko mu je potnica tik pred koncem vožnje pokazala zob, ki ga je imela v dlani. Zatrdila je, da se ji je zlomil, ko je vstopala v avtomobil. Zahtevala je plačilo iz taksistove zavarovalnice, vendar s tem ni uspela. Najtežje pa je menda zbuditi vinjenega potnika, ki se je med vožnjo domov pogreznil v globok spanec.

Andrej Bedek

Kako postati taksist

Pogoje za pridobitev licence opravljanja prevozov s taksijem predpisuje Zakon o prevozu v cestnem prometu (ZPCP). Podjetje, ki želi opravljati to dejavnost, mora izpolnjevati naslednje pogoje: dober ugled oziroma nekaznovanost odgovorne osebe za prevoze, ustrezen finančni položaj – kapital in rezerve v višini vsaj 3000 evrov za prvo motorno vozilo in 1500 evrov za vsako naslednje vozilo –, odgovorna oseba mora biti tudi strokovno usposobljena po določilih ZPCP, prihodnji taksist pa mora biti lastnik vsaj enega vozila oziroma mora imeti pravico uporabe vozila – velja tudi lizing. Taksij mora biti ustrezno opremljen in označen: znak na strehi vozila; napis, cenik, taksimeter s tiskalnikom na vidnem mestu v vozilu. Taksija ne sme voziti voznik začetnik. Druga potrebna dovoljenja predpiše lokalna skupnost, taksisti se večkrat letno tudi znajdejo pod drobnogledom inšpektorjev. Na območju murskosoboške upravne enote je evidentiranih 12 prevoznikov, ki se ukvarjajo s to dejavnostjo.

Fotografija Nataša Juhrov

okc poročila

Spet tujca v prestižnih avtih

Skoraj vsak dan operativci tukajšnjega operativno-komunikacijskega centra poročajo o tujcih, največkrat Romunih, ki našo pokrajino prečkajo v ukradenih avtomobilih prestižnih znamk. Tako je bilo tudi v petek, ko so na mejnem prehodu v Petišovcih policisti pri tujem državljanu odkrili, da vozi ukraden VW beetle. Še prej so na avtocesti izsledili voznika v ukradenem vozilu BMW 530.

Mlad vandal nad avtobus

Četrtega februarja okoli dvaindvajsete ure je nekdo policistom sporočil, da menda razbijajo izlozbe na Glavnem trgu v Ljutomeru. Tri patrulje so nemudoma odhitele na prizorišče. Našle so razbito okno in na pločniku pred tamkajšnjo knjigarno razmetane knjige.

Fotografija PU MS

Ljutomerski policisti so po nekajminutnem poizvedovanju potem v okolici izsledili pet opitih mladeničev. Seveda so se z njimi pogovorili in tako izvedeli, da je izlozbeno okno z brco razbil 21-letnik. Izvedeli so še, da je objestnež pred tem na avtobusni postaji vlomil v avtobus in po njem razbijal. Škode je kar za tri tisočake. Enaindvajsetletnik je ovađen, njegove štiri mladoletne pajdaše, ki so mu ves večer delali družbo, pa so na policijsko postajo prišli iskat starši. Policisti tudi raziskujejo, kje so se mladoletniki opili. Če bodo prišli do tega podatka, bodo zoper kršitelje ukrepali tudi po zakonu o omejevanju porabe alkohola.

Od mlina do televizije

Vlomilci ne počivajo tudi v zimskih težkih razmerah. V zadnjih dneh so vlomili v sicer naseljeni hiši v Slapincih in Andrejcih. Iz prve so odnesli televizor, iz druge menda ničesar. Pridaniči so v Domanjševcih vdrli v star mlin, v Turjancih pa odnesli iz ograjenega prostora podjetja kar za šest tisoč evrov različnega materiala. Zlikovci so na silo vstopili še v kombi – ukradli so navigacijsko napravo in denarnico z denarjem.

Zaradi ognja ob avto

V soboto je v Rakičanu zagorel lesen nadstrešek, pod katerim sta bila parkirana dva starejša avta. Pred tednom dni pa se je na krajevni cesti med Ženavljami in Borečo vnel osebni avtomobil. Kot so raziskali policisti, je zaradi pregretja začelo goreti v motornem prostoru, kjer so zgorela električna inštalacija in plastični deli. Škode je za dva tisočaka. Oba požara so pogasili gasilci.

Stop, prednost ima življenje

Ministrstvo za promet bo v letošnjem letu tretjič zapored izvedlo preventivno akcijo za večjo varnost na nivojskih prehodih ceste preko železniške proge. Slovenski predpisi s področja varnosti v cestnem in železniškem prometu predpisujejo, da ima vlak ali drugo prevozno sredstvo, ki se premika po železniških tirih, prednost pred drugimi udeleženci v cestnem prometu. Voznik, ki se približuje nivojskemu prehodu, mora torej voziti s potrebno previdnostjo in takšno hitrostjo, da lahko pred njim varno ustavi. Nezavarovani nivojski prehod ceste preko železniške proge so označeni z Andrejevim križem, zato mora voznik, ki se približuje takšnemu nivojskemu prehodu, pred prehodom ustaviti in se prepričati, ali lahko varno prečka železniško progjo.

Goljufije na bencinskih servisih

Dvajset jih je gorivo točilo zastonj

So pa tudi primeri, ko šoferji nehote pozabijo plačati gorivo, a se pozneje vrnejo in račun poravnajo

V jutranjih poročilih operativno-komunikacijskega centra murskosoboške policijske uprave je velikokrat govora tudi o pojavu na bencinskih črpalkah, ko policisti obravnavajo primere, da nekdo z gorivom napolni rezervoar svojega jeklenega konjička in odpelje, ne da bi plačal.

Lani je bilo v pokrajini ob reki Muri 20 kaznivih dejanj goljufij na bencinskih servisih – raziskana nista bila le dva primera, ko je storilec natočil gorivo in brez plačila odpeljal s črpalke. Policisti so obravnavali še primer, ko je nepridiprav pri goljufiji na svoje vozilo namestil registrske tablice, ki pripadajo drugemu vozilu. »Tovrstne dogodke zelo natančno obravnava naš lokalni pravilnik o blagajniškem poslovanju, ki pravi, da moramo vsako krajo prijaviti na pristojno policijsko postajo tako, da je kraja utemeljena z zapisnikom policijske postaje. Obvezna priloga takšnega zapisnika pa je vedno posnetek varnostnih kamer, na katerem so zabeleženi vsi

Lani so policisti obravnavali dvajset primerov, ko je nekdo natočil gorivo v rezervoar svojega jeklenega konjička in odpeljal, ne da bi plačal.

Fotografija Nataša Juhrov

potrebni podatki, torej čas tatvine, registrska številca vozila ipd. Če zaposleni ugotovi, da gre za našo redno stranko, ki je enostavno pozabila plačati, jo seveda preventivno pokličemo in do danes smo vse takšne primere tudi uspešno končali,« je dejal Boštjan Bertalanič iz naftne družbe Mol Slovenija. Po statistiki družbe je to relativno redek pojav na njihovih bencinskih servisih, nekoliko višji je le na avtocestnem servisu v Pincah. Zgodi se tudi več primerov, da šoferji nehote pozabijo plačati gorivo, se pozneje vrnejo in račun poravnajo. V teh primerih zoper voznika policisti represivno ne ukrepajo. »Takrat se vsa zadeva, ki je bila predana pristojni policijski postaji, torej zapisnik in posnetek kamere, enostavno prekličie,« je pojasnil Boštjan Bertalanič. Pomurske policijske enote so lani obravnavale tudi 36 kaznivih dejanj tatvin na bencinskih servisih, predvsem sladkarij in osvežilnih pijač.

Andrej Bedek

nana.rr@vestnik.si
Vestnik, za Barve otroštva,
Ulica arhitekta Novaka 13,
9000 Murska Sobota.

Če bi bila Pika Nogavička ...

Kupila bi si konja in papigo. Pozimi bi bila cel dan zunaj. Sploh ne bi jedla juh, lahko bi jedla samo sadne kupe. Imela bi obiske, kadar bi želela. S prijateljicami bi se zabavala. In nekega dne se je zgodilo ravno to. Živela sem v vili Čira čara. Bila sem močnejša od vseh policistov na svetu. Imela sem dva prijatelja. To zimo smo organizirali izlet na Pohorje. Tam smo se smučali, sankali in drsali. Na koncu pa smo si še privoščili malico. In še en izlet je mimo.

Nina Rituper, 3. razred, OŠ Šalovci

Ljubezen

Ljubezen je čustvo,
ki ga vsak spozna.
Če ljubezen ni sreča,
je boleča.
Je ljubezen do fanta,
je ljubezen do dekleta.
Včasih ljubimo iz srca,
včasih pa iz ljubosumja.
Ljubezen je vse,
če nimaš ljubezni, si vedno nihče.
Ljubezen te čaka za vrati
ali na zeleni trati.
Opogumi se in pojdi z njo,
če ne, morda žal ti bo.

Prezarta Zumeri, 7. a, OŠ Beltinci

Čarovnice spreminjajo svet

Sedele smo za mizo in se strašno dolgočasile in tako nam je prišlo na misel, da bi ušpičile neko neumnost, s katero bi komu življenje obrnile na glavo. Tako smo bile polne idej. Sestavile smo dva različna recepta, da sprememb ne bi čutili le otroci ali samo starši.

Recept za otroke:

Vzamemo kavo, slino žab – natančno 5 kapljic, kamilični čaj, radirko, poljuben otroški obesek, črnilo, slamo po potrebi za zgostitev, 5 mišjih glav, 30 črnih las, 4 žlice milnice.

Recept za starše:

2 mišji glavi, gel za prhanje z medom, kremo za telo, 8 starih čokolad s črvi, 3 ribe, 20 vrtnic, češnjev čaj, 5 črvov in zemljo po potrebi, da dobimo primerno gosto zmes.

Sestavine posameznih receptov damo v veliko posodo in zmešamo ter na ognju skuhamo. Na koncu dodamo 8 čilijev in 2 litra bencina. Okrog lonca pa čarovnice ves čas plešejo svoj ples. Zvarek prelijemo v steklenico, zamašimo in dobro pretresemo. Na steklenico nalepimo nalepko SUPER PIJAČA in podtaknemo v trgovino. Potem ko spijeta pijačo, se natančno v 6 minutah otrok spremeni v opico, odrasel pa v kačo. Pa nasvet: pazite, kaj kupujete, pod mamljivim naslovom se lahko skriva tudi čarovniški napitek, ki vam bo spremenil življenje. Vrnitev v vašo sedanjo obliko pa ni preprosta.

Melani Horvat, Chiara F. Kalamar,
Laura Mešič in Dominik Sarka,
5. razred, DOŠ Prosenjakovci

Fotografija Simona Tomažič

Snežaki sredi šole

Zimski dnevi znajo biti premrzli, da bi lahko veliko časa preživeli na prostem, zato pa se več ustvarja v učilnicah. Učenci, vključeni v podaljšano bivanje na OŠ Miklavž pri Ormožu, pa so pokazali, kako se lahko ustvarjalno in ekološko preživlja prosti čas. Odločili so se, da bodo ob pomoči učiteljice podaljšane bivanja Simone Tomažič šoli in drugim učencem pripravili pre-

senečenje. Prinesli so različne sadove narave, orehe, mah, lubje..., in materiale, ki bi sicer končali v zabožnikih, in izdelali Sliko velikanko. Kot se za pravo zimo spodobi, pa morajo biti tudi snežaki. In ker bodo stali na toplem, so jih namesto iz snega naredili s kaširanjem in jim dodali še šal in kravato. »Ob izdelavi smo uživali, se veselili in na koncu vse skupaj, seveda pono-

sni, postavili v šolsko avlo pred mozaik z zmajem. Zadovoljni smo opazovali tudi večje učence, kako so občudovali naše izdelke,« je povedala učiteljica. Ob tem pa so le redki slutili, koliko prijateljih in veselih ur so preživeli ob izdelavi zimskih motivov. Tako so dolgi, mrzli in sivi zimski dnevi postali kratki in polni kreativne ustvarjalnosti.

A. N. R. R.

Mislišče

ŽENSKÉ IN AVTOMOBILI

Katja Kodba

Ker nas narava ni obdarila ob božiču in novem letu, nas je toliko bolj presenetila po novem letu. Nekateri se grejo veselit na zasnežene strmine, drugi pa raje doma na toplem gledajo romantično poplesavanje snežink. Sneg pa prinese še veliko neprijetnosti, kot so kidanje snega, čiščenje kupčkov na parkirišču, pod katerimi se skrivajo avti (na skupnih parkiriščih vedno preverite, ali res čistite svoj avto). Očistiti avto je eno, drugo pa ga je odpeljati s parkirišča in se udeležiti prometa med sneženjem ali po sveže zapadlem snegu in ledu. Preden to naredite, pomislite, ali ste res sposobni obvladati svoje prevozno sredstvo v snežnih razmerah, saj s tem lahko zelo ogrozite sebe in druge.

Pred nekaj dnevi, okoli dveh ponoči, slišim, da nekdo v snegu pritiska na plin. Poslušam pet minut, deset, občasno pogledam skozi okno. Bil je mladenič, ki je na poledenelem klancu nasedel z avtom. Bil je videti paničen, saj se avto ni premaknil, četudi je na polno pritiskal na plin in verjetno še marsikoga zbudil. Malo se mi je smilil on, malo pa tudi moj avto, ki je bil parkiran na istem klancu. Videla sem, da mladenič ne obvlada zimske vožnje, in me je postalo strah, da ne bi končal v mojem avtu. Vzela sem plašč in šla na dvorišče. Mladenič, star okoli 30 let, je bil še vedno tam, ves obupan je še vedno pritiskal na plin, okoli avta je že smrdelo, saj je že kuril gume (preluknjal je led do asfalta). Prestrašeno me je vprašal, ali me je zbudil, in povedal, da je gledal po ulici, da bi prosil koga za pomoč, da bi ga porinil, pa ni bilo nikogar. Predlagala sem mu, naj gre iz avta, da mu ga bom jaz odpeljala na vrh. Nekoliko se je obotavljal, me čudno gledal, potem pa se je le skobacal ven. Usedla sem se v avto in ga spustila po klancu še malo nazaj, da sem prišla iz njegovih jam, in lepo počasi z občutkom, v prvem poskusu odpeljala avto po klancu navzgor. Mladenič je bil čisto zmeden, saj ga je rešila ženska, in to v prvem poskusu.

Nauk: ženske nismo vedno slabi vozniki, delamo bolj previdno in z več občutka. Meni je tisti dan ego precej zrasel, saj sem neznanemu moškemu dokazala, da ženske nismo tako slabe za volanom in da so oni lahko še slabši. Zagotovo pa je to ostala mladeničeva skrivnost – mislim, da prijateljem ne bo zmožal povedati, da ga je sredi noči iz ledu rešila ženska, ker on ne obvlada svojega avta v različnih vremenskih razmerah.

Pozivam vse tiste, ki se zavestate, da niste najbolj zanesljivi za volanom svojega konjička, da se kdaj oglasite v kakem centru varne vožnje in znova preverite svoje znanje in prakso. V zadnjih nekaj letih so nas na cestah, večinoma v mestih, presenetili s krožišči, ki so ob nevedni vožnji postala idealno mesto za »predelovanje karoserije«. Gre za to, da ljudje ne znajo uporabljati smerokazov, in velikokrat pride le do materialne škode, saj na srečo promet tam poteka dokaj počasi. Ampak vseeno ne bi bilo odveč, če bi se izdala brošurica varne vožnje v novodobnem prometu, saj starejši vozniki tega v avtošolah niso obravnavali, pa tudi mlajši radi večkrat pozabijo.

D'Kwaschen Retashy

Cirkus se vrača

I Want To Break Free se bo v retaški verziji imenovala Kak tou fejest boli

Retaši vrnitev začenjajo s priredbo pesmi I Want To Break Free britanske zasedbe Queen, ki se bo v njihovi verziji imenovala Kak tou fejest boli.

Verjetno ni Pomurca, ki ne bi poznal domačih zabavljacev D'Kwaschen Retashy, ki se po daljšem premoru združeni s frontmanom Činčom vračajo na sceno. Pogovor s fanti je potekal sproščeno in zabavno kot zmeraj.

Vse se je začelo leta 2002 z nastopom v enem izmed soboških lokalov. »To je bil prvi in edini 'špil', ko smo peli na matrico,« pravi ustanovni član zasedbe Miran Camplin Cepo. »Ni res, tudi na avtobusni postaji smo peli tako,« ga v smehu popravi povratnik Jože Činč. Kar se je začelo kot zabava, je nato postalo resen projekt, ki je trajal vse do jeseni leta 2006, ko je Činč zapustil skupino. »Mogoče mi je takrat

ego preveč zrasel, imel sem svoje finte, ki so bile za druge člane v skupini nesprejemljive,« dogodke v tistem času komentira Činč, ki se je potem posvetil drugi glasbeni skupini in vodenju oddaje na Carli TV, od lanskega oktobra pa vsak četrtek vodi oddajo na TV Paprika. Medtem se je Činč tudi preselil iz Murske Sobotice v Ljubljano: »Mesto kot vsako drugo. Kljub velikosti ne vidim nobene razlike v primerjavi s Sobotico, razen tega, da so ljudje nekoliko bolj živčni.« Kakorkoli že, stare zame-re so pozabljene in skupina je spet odločena, da se vrne na pota stare slave. »Temu ne bi rekel 'comeback', temveč smo to poimenovali vrnitev izgublje-

nega sina oz. Lassie brez dlake se vrača,« duhoviči Cepo. »Ker smo se razšli brez pozdrava, sem nekaj mescev tuhtal, da bi poklical koga izmed članov skupine, toda nisem zmožal vtipkati številke, saj nisem vedel, komu od preostalih šestih članov sem se najbolj zameril. Ko sem končno poklical, smo se dobili in poskusili ponovno. Oni so že imeli dogovorjen nastop v Ljutomeru, kamor sem prišel naključno,« in tako se je zgodil njihov prvi skupni nastop po dolgem času. »To je tipična zgodba velikih bendov,« dodaja Primož Dani, tretji od nepogrešljive pevske trojice pri skupini, ki meni, da če bi ideja za združitev prišla pol leta po razpadu, verjetno ne bi bilo iz vsega skupaj nič, sedaj pa je preteklo že veliko časa in vsi skupaj so se po lastnih besedah marsikaj naučili. »Mi brez Činča in on brez nas, to ni to,« so si enotni. Kot pravijo, se vračajo polni elana in novih idej, vendar je po besedah Činča tudi nekaj skepse, saj zadeve niso več take, kot so bile takrat. »Kljub temu verjamem, da imamo dovolj jajc in energije, da znova zaženemo ta glasbeni cirkus, kot smo ga poimenovali.« Povratek začenjajo s priredbo pesmi I Want To Break Free britanske zasedbe Queen, ki se bo v retaški verziji imenovala Kak tou fejest boli. »Mislim, da gre za besedilo, v katerem se bo vsak prepoznal,« meni Camplin. Prvič bo združeno skupino na odru možno videti 20. februarja v Lendavi. »Dajmo 'razturiti' Prljavo Kazališče,« je za konec poudaril Cepo, ki mu pripombe ni ostal dolžan nič manj navihan Primož: »Toda to bo težko, kajti oni so 'prljavi'.«

T. M.

Krajani Motovilec so se s pustno prireditvijo pošalili na svoj račun. Pripravili so jo kar po zgodbi, imenovani Motovoiške prikljike, ki jo je leta 1941 po ustnem izročilu napisal dr. Anton Vratuša, rojen v teh krajih. Zgodba govori o različnih neumnostih prebivalcev vasi Motovilci, ki so jih vaščani okoliških vasi pripovedovali o njih. Tako naj bi slednji med drugim listje grabljali navkreber, se kopali na lanovi njivi, misleč, da gre za morje, pletli vrvi iz kislega mleka in še druge neumnosti naj bi jim pripisovali. C. K.

Na Glavnem trgu v Ljutomeru se je zbralo na prireditvi Fašenk rekordno število udeležencev. Najprej so pripravili pustno rajanje za otroke, potem pa še tradicionalno povorko, v kateri so sodelovale skupine mask iz OŠ Ivana Cankarja Ljutomer, Gimnazije Franca Miklošiča Ljutomer, TD Stara Cesta, TD Mala Nedelja - Radoslavci in od drugod. B. R.

PPP ali pust po Pomurju

Prišel celo Abraham Lincoln

Obilje likov iz pravljic, filmov ter smešne in žalostne resničnosti – Veliko domišljije – Ni kraja, ki ga ne bi obiskal fašenk

Če smo valentinovo, Noč čarovnic in nekatera druga »tradicionalna« praznovanja uvozili, pa za pusta gotovo to ne velja. Pust je z nami že skozi stoletja in tudi letos se je pokazal v vsej svoji razigranosti.

Res so liki, ki preganajo zimo in mraz, vsako leto nekoliko drugačni. Nekateri izginjajo, so vse manj priljubljeni, prihajajo pa drugi. Nekateri pa kljub vsem spremembam okrog nas ostajajo že precej časa zelo priljubljeni. To so predvsem osebe iz pravljic in otroških knjig: Pika nogavička, Sneguljica, Rdeča kapica in podobno. Seveda pa ne gre tudi brez sodobnejših likov, še posebej tistih iz filmov in risank. Otroci tako v pustnem času postanejo del zgodbic, ki jih potem skozi življenje vedno znova podoživljajo.

Organizatorji pustnih prireditev, v katerih sodelujejo organizirane skupine turističnih in kulturnih društev, pa se raje lotevajo kakih bolj tradicionalnih tem, ljudskih običajev iz preteklosti ali se ponorčujejo iz kakega aktualnega političnega dogajanja. Opaziti je, da se udeleženci pustovanj potrudijo, da bi bili originalni, in pri maskiranju uporabijo tudi veliko domišljije. Etnolog Niko Kuret je o pustovanju navdušeno napisal: »Nepremagljivo prastaro izročilo, ob izteku zime na novo porojeno veselje do življenja, sla po sproščeni razigranosti – vse to je narekovalo v pustnih dneh vedenje slovenskega človeka od Lendave do Zilje, od Pece do Snežnika in ga narekuje skoraj povsod še dandanes. Kakšno bogastvo izročila, kakšna neugnanost domišljije, kakšna neposrednost življenjske radosti!«

Na prireditvah, v hotelih in gostiščih

Pustna sobota in nedelja sta nam tako tudi letos ponujali vrsto pustnih prireditev, ki so ponekod pritegnile več, drugje pa manj obiskovalcev, kot so jih pričakovali. Trgi v središčih večjih mest se praviloma napolnijo z otroškimi diradajem pod odrom, ki je pod budnimi očmi staršev, ki stojijo nekoliko bolj zadaj. Skoraj ni kraja, kjer že tradicionalno ne bi pripravili organiziranega pustovanja, seveda pa se po vaseh sprehajajo tudi manjše

V preteklosti je bilo precej podobnih pustnih likov, zadnja leta pa se vse bolj trudijo biti originalni. J. G.

skupine mask, ki obiskujejo domove. Pustne prireditve so pripravili tudi v naših hotelih in gostiščih, na šolah pa je bilo bolj pustno praznično seveda na pustni torek.

Prejšnja leta ni bilo pravih zim, letos pa se je moral pust nekoliko bolj potruditi, da je pregnal zimo, in če ocenjujemo po pustovanjih po Pomurju, mu je to zagotovo uspelo. Tako so na pustno soboto dopoldne pripravili pustovanje za otroke med drugim na Trgu zmagave v Murski Soboti, popoldne pa so se v Mo-

ravskih Toplicah pustnemu rajanju domačinov pridružili tudi gostje iz Term 3000 in drugi obiskovalci. V Ljutomeru je bil tudi letos množično obiskan Fašenk, ki so ga pripravili na Glavnem trgu in vključili tudi skupine mask. V Gornji Radgoni so pripravili pustno prireditev na sejmišču, v Lendavi pa pri gledališki in koncertni dvorani. Seveda je bilo pustno tudi v mnogih naših vaseh, med drugim v Pristavi, Veliki Polani, Motovilcih, Beltincih in drugje. Jože Gabor

Pustovanje so že drugič zapovrstjo organizirali tudi v murskosoboškem klubu MIKK, le da so ga tu popestrili še z glasbo iz sedemdesetih in osemdesetih let prejšnjega stoletja. Mask je bilo še več kot lani, obiskovalci pa so se zelo izvirno našemili: od smetiščnega pokrova in predsednika Abrahama Lincolna dvojice Blues Brothers pa vse do škatle za pico. T. K.

Tudi na Trgu kulture v Murski Soboti se je zbrala množica majhnih in velikih pustnih likov, ki so družno preganjali zimo in mraz ter pozdravljali prihajajočo pomlad. Pustno rajanje se je začelo s povorko po mestu, v kateri so sodelovali otroci iz enot Vrta Murska Sobotica: Gozdček, Miške, Ringa raja in Urška, katerim so se pridružili tudi starši. Potem pa so na Trgu kulture pravljicni in filmski liki, pikapolonice, vitezi, krajci, Pike Nogavičke in drugi, rajali skupaj z Gogijem. J. G.

Veselo pustno razpoloženje je bilo tudi pri gledališki in koncertni dvorani v Lendavi. Pustovanje je organiziral Turizem Lendava, pri organizaciji pa so sodelovali še lendavski dvojezični osnovni šoli I in II, Dvojezična osnovna šola Genterovci, Vrtec Lendava, Varstveno-delovni center Lendava, Lions klub Lendava, Terme Lendava pa so prispevale krofe. Majhni in veliki pustni liki so ves čas rajali ob glasbi, nastopile so mažoretke, lendavski vrtec pa je pripravil igrice, ob kateri so skupaj s sodelujočimi na pustni prireditvi kuhali pustno juho. Člani strokovne komisije, ki so bili oblečeni v sodniške halje, so ocenjevali posamezne maske in skupine mask ter najboljše tudi nagradili. J. G.

Smučarski skoki v Pečarovcih

Fotografija: Jure Zaumek

Turistično, kulturno in športno društvo Pečarovci ter Klub malega nogometa Pečarovci so izkoristili enotedensko snežno oedo in v Pečarovcih na naravni skakalnici pripravili tekmo v smučarskih skokih. Pred 400 gledalci je nastopilo kar 17 tekmovalcev, ki so merili moči v dveh starostnih kategorijah, najdaljši skok pa je meril 30 metrov. Rezultati do 15 let: 1. Luka Bugar Glavač (Gančani), 2. Rok Potočnik (Dolnji Slaveči), oba po 15 metrov (najdaljši skok). Nad 15 let: 1. Boštjan Matjašič (ŠD Polenšak) 30 metrov, 2. Aleš Gomboc (ŠD Mladost Pertočja) 27,5 m, 3. Matej Rižnar (Juršinci) 27 m, 4. Goran Drvarič (Mačkovci) 26 m, 5. Matjaž Lebar (Polenšak) in 6. Damir Fujs (Pečarovci), oba po 14 m. T. G.

19. DP v dvoranskem hokeju

Pliva in Triglav prvaka

Igralke Triglava po enoletnem premoru znova vrnile naslov v Predanovce

V finalu je lipovska Pliva osvojila deveti naslov po zmagi nad Triglavom s 4 : 2 (1 : 2). Za Plivo sta dosegla po dva zadetka Franc Maučec in Dominik Mesarič, za Triglav pa je bil strelec obeh zadetkov Uroš Balažič. Ekipe Plive je nastopila v postavi: J. Vučko, M. Mesarič, G. Forjan, R. Mesarič, P. Forjan, F. Maučec, M. Sraka, R. Tratnjek, U. Stanko, T. Sraka, A. Pivar. Najboljši strelec prvenstva je bil Dominik Mesarič (Pliva) s 14 zadetki, igralec Sebastjan Černel (Triglav), vratar pa Simon

Bruner (Moravske Toplice). Novi državni prvaki bodo od petka do nedelje zastopali Slovenijo na evropskem prvenstvu v Bologni.

V ženski konkurenci so igralke Triglava premagale Moravske Toplice s 4 : 2 (1 : 1) in po enoletnem premoru znova vrnile naslov državnih prvakinj v Predanovce. Za Triglav sta po dva zadetka dosegli Mateja Grah in Danijela Gomboc, za Moravske Toplice pa je bila dvakrat uspešna Tanja Könye. Postava Triglava: S. Gumi-

lar, A. Rituper, D. Gomboc, M. Grah, S. Sočič in S. Kropec. Najboljša strelka je bila Danijela Gomboc z 8 zadetki, igralca Sanja Kropec (obe Triglav), vratarka pa Sandra Dervarič (Moravske Toplice).

Finalni rezultati v mlajših kategorijah – U-10: Triglav – Pliva 2 : 3; U-12: Moravske Toplice – Triglav 3 : 2; U-14: Triglav – Moravske Toplice 5 : 0; U-16: Triglav – Moravske Toplice 8 : 0; mladinci: Moravske Toplice – Triglav 3 : 4. **Tonček Gider**

Zmagovalno moštvo Plive

Fotografija: Jure Zaumek

teden v številkah

Atletika

Atletika zveza Slovenije je podpisala pogodbe s 75 atletinjami in atletji, skupna vrednost pa znaša 325.000 evrov. Marca bodo podpisali podobne še s trenerji, dodatni denar pa bo zveza namenila še za skupne priprave in strokovno sodelovanje s tujimi zvezami. Na ta način bo AZS podpirala skupno 130 atletov in atletinj. Športniki so razvrščeni v posamezne razrede na čelu z vrhunsko selekcijo z desetimi člani. V njej je tudi Sonja Roman. (M. J.)

Mednarodni miting v Budimpešti: 4. Tomaž Rozmarič na 800 m (1:55,69), kar je državni rekord za mlajše mladince; 8. Tina Jureš na 60 m (7,65) in Anja Benko na 400 m (57,70), vsi AK Panvita.

Državno prvenstvo v mnogoboju (60 m, daljina, met žogice, 600 m) v Slovenski Bistrici, U-14: 1. Nino Celec (AK Panvita) je izboljšal državni rekord v skoku v daljino na 584 cm. Ekipo U-12: 1. AK Panvita (Miša Horvat, Anja Zdravec, Ana Korc). (T. G.)

Odperto prvenstvo avstrijske Štajerske v Schielleitnu, veterani: 1. Zdravko Mauko (ŠD Radenci) na 50 m in v skoku v daljino. (M. J.)

Kegljanje

13. krog 1. A-lige (m): Radenska – Sinet 7 : 1 (3343 : 3269). Vodi Konstruktor, 24, sledita Calcit, 18, in Radenska, 16. 13. krog 1. B-lige (ž): Gašper – Radenska 2 : 6 (3010 : 3043). 13. krog 3. lige vzhod (m): Radenska II – Prepolje 2 : 6 (3184 : 3198), Nafta – Žalec 3 : 5 (3109 : 3183). (M. J.)

Košarka

15. krog 1. italijanske lige, članice: Benetke – Napoli 81 : 59. Jokičeva (Benetke), 12 točk.

11. krog 1. latvijske lige, člani: Riga – Valmeiro 80 : 74. Za tretjevrščeni Valmeiro je dosegel Črešnar 10 točk. (T. G.)

16. krog 2. SKL-vzhod: Radenska Creativ Sobota – Ježica 91 : 73 (27 : 18,

26 : 21, 16 : 10, 22 : 24). Strelci: Pavlovič 16, Grušovnik 15, Meško 14, Majc 11, Pok in Novak po 10, Šuran 8, Juteršnik 5, Štihec 2. 17. krog: ALTE Bistrica – Radenska Creativ 82 : 91 (22 : 22, 26 : 19, 13 : 24, 21 : 26). Strelci: Majc 25, Meško 21, Grušovnik 14, Pavlovič in Pok po 9, Juteršnik 5, Novak in Šuran po 4. Vodi Radenska Creativ (34) pred Termami Olimia (31). (M. J.)

11. krog pomurske lige: PŠK Ljutomer I – G. Petrovci 77 : 66 (Miholič 22; Gomboc 32), Lindau Lendava – Sobota 69 : 60, Sladki Vrh – GMT Beltinci 56 : 51. (M. J.)

Rokomet

Na mednarodnem turnirju v Monoštru je Pomurje zasedlo tretje mesto. S 23 : 18 je premagalo Sombotel, s 26 : 22 Sopron in z 28 : 30 izgubilo z Monoštrom. (T. G.)

Spidvej

Na skupščini Speedway teama Lendava so za častnega člana razglasili Viktorja Lenarčiča za 30-letno uspešno delo. Po uspešni sezoni 2009, v kateri so zasedli tretje mesto med slovenskimi klubi, bo letos največji dogodek svetovno mladinsko prvenstvo, ki ga bodo na petišovskem stadionu organizirali 8. maja. (F. H. M.)

Rokoborba

1. turnir mednarodne kadetske lige v Brezovici pri Zagrebu (84 tekmovalcev iz petih držav): 5. Mitja Sečko (RD Sobota). (M. J.)

Smučanje

Na Starem Vrhu je bilo državno prvenstvo osnovnih šol. S petim mestom v veleslalomu, ki je doslej najboljši rezultat pomurske tekmovalke v tej konkurenci, se je izkazala učenka OŠ I iz Murske Sobotne Urška Juteršnik. Progo je prevozila v času 0:43.56. Anja Gomboc (OŠ Sv. Jurij) je bila 21. (0:46.11). Pri učencih je bil 33. Niko Jerič (OŠ II MS), 0:46.02.

Na Pohorju pa je bil prejšnji teden 8. pomurski smučarski tečaj. 5-dnevni tečaj na Arehu, ki ga je vodil Stanko Holsedl, sta organizirali osnovni šoli Sveti Jurij in Kuzma ob sodelovanju SK Branik Maribor. Tečaja se je udeležilo 120 otrok. (M. J.)

Šah

Pomursko upokojensko prvenstvo v Murski Soboti (19 igralcev): Janko Brunčič (Ljutomer) 8, Jože Glavač 7, Bogdan Hari, Štefan Režonja, oba po 6, Franc Kuhar (vsi MS) 5,5.

3. kolo prvenstva ŠD Radenska Pomgrad v počasnem šahu: Titan – Tolič 1 : 0, Grah – J. Skuhala 0 : 1, Cmor – B. Skuhala 1 : 0. Vrstni red: Titan 3, J. Skuhala in Cmor po 2,5.

Območno tekmovanje invalidov v Ljutomeru (28 udeležencev): 1. Igor Iljaž (Ptuj) 7,5, 2. Tomo Studnička (Ljutomer) 7, 4. Janko Brunčič 6,5, 5. Milan Rožman (oba Ljutomer) 5,5. (M. J.)

Strelstvo

4. turnir 1. A-lige s puško v Juršincih: 1. Olimpija, 1177, 3. Turnišče, 1169, 4. Jezero Dobrovnik, 5. Tišina, oboji po 1167. Finale posamezno: 1. Saša Marija Ratnik (Tišina), 2. Martin Stempel (Ljutomer), 4. Peter Somogy (Dobrovnik).

1. B-liga: 1. Ormož, 1157, 3. Črenšovci, 1151. 1. B-liga pištola: 1. Miklavž, 1137, 2. Turnišče, 1099; posamezno: 8. Dominik Vnuk (Turnišče). Državna mladinska liga: 3. Mitja Černi, 389; pionirke: 5. Tamara Černi (oba Gančani), 176.

4. krog 2. lige na Tišini: Ormož II 1148, Tišina II 1142, Radgona 1133; posamezno: 1. Jan Šumak (Ormož), 394, 2. Samo Zelko, 387, 3. Vito Pajič (oba Tišina), 383.

8. krog regijske lige: Strelec Andrejci – Sebeborci 1077 : 1091, Segrap Ljutomer – Radgona 981 : 1051, Gederovci – Dobrovnik Jezero 1073 : 1057, Graničar Domajinci – Bakovci 1073 : 1090, Graničar Cankova – Gančani 1024 : 1039. Vrstni red: Sebeborci 21 točk, Gederovci 19, Bakovci 18. Posamezno:

Goran Maučec (Bakovci) 2917 krogov, Jernej Černi (Gančani) 2865, Matjaž Čör (Bakovci) 2860. (M. J.)

Tekmovanje za zlato tarčo v Lendavi: Mladi 504, Life Dolina 471, Upokojenci 455; posamezno: Dominik Zver 174, Stanislav Zver 173, Franc Duh (vsi Mladi) 167. (F. H. M.)

Karate

5. mednarodni turnir v Velenju (384 tekmovalcev iz štirih držav): 1. kadeti Filip Španbauer (do 57 kg), KK Radenci, Niko Kocet (kate) in Jože Bernjak (oba KK MS); 2. ml. dečko Sami Skotnik (do 35 kg), st. dečko Marko Tkaučič (do 50 kg), ml. deklica Eva Klemenčič (nad 35 kg), vsi KK Radenci, in Sebastijan Koltaji (KK MS); 3. st. deklica Tjaša Stanek (do 45 kg), vsi KK Radenci, kadet Veno Jaša Grujič in veterani Boris Mauko (oba KK Radgona) ter Kaja Casar (KK MS). (M. J.)

Tenis

Odperto prvenstvo do 16 let v Ljubljani, finale: Vršič (Ptuj) – Sitar (ŽTK MB) 6 : 4, 6 : 3. 1. kolo: Gaber (MS) – Durakovič (Domžale) 2 : 6, 3 : 6. Turnir dečkov do 12 let v Mariboru, 1. kolo kvalifikacij: Starčič (Radenci) – Petrovič (Kranj) 6 : 9. Turnir deklic do 12 let, Ljubljana, 1. kolo: Gabor (MS) – Benedejčič (KP) 1 : 6, 2 : 6. (G. F.)

Badminton

Srednješolsko DP v Mariboru, nekategorizirani tekmovalci: 1. Luka Bukovec; nekategorizirana dekleta: 3. do 4. Dorina Kralj; kategorizirani tekmovalci: 8. do 16. Desire Gal in Mitja Šendlinger (vsi BK Mladost Lendava). (F. H. M.)

Pikado

Odperti turnir v Biotermah Mala Nedelja: 1. Davor Horvat (Bad boys), 2. Mitja Habjan, 4. Jernej Magerl (oba Top Gun); ženske: 1. Karmen Kerin (Arh), 2. Rosanda Jelen, 3. Andreja Vrbaničič (obe Top Gun). (M. J.)

14. krog vzhodne pomurske lige: Balinček – Čenč 17 : 8, Maži bar II – Osa 9 : 16, Viktorija – Picolo 11 : 14, F-I Doležovje – Maži bar I 6 : 19, zaostali tekma: Maži bar I – Čarne vrane 14 : 11. Vrstni red: Maži bar I 26, Balinček 24, Osa 20. (T. G.)

13. krog občinske lige Križevci: Boosters – Bar Spomin 6 : 3, Gabrijelov barček – Bar Baza 3 : 6, Bar Pintarič – Dama bar 6 : 3, LO-KO Jorstik – ŠD Berkovci 8 : 1, Naš ovinek – Shooters 4 : 5. Vrstni red: ŠD LO-KO Jorstik 24, Boosters Boreci 22, Kasač Veržej (-1) 18. (M. J.)

Bowling

7. krog lige lendavske lige: Hac 213, Bračun Draškovič 203, Tomažič 202. 8. krog: Koncut 215, Car 209, Cuk 208. Skupno: Cuk 1229, Car 1208. (M. J.)

Konjenišтво

Dirke v Trstu: 2. Fezzano (lastnik Zvonko Osterc, Križevci) s časom 1:20,4. (N. Š.)

Namizni tenis

15. krog rekreativne lige ŠZ Puconci: Spin Mala Nedelja – Animus Markišavci 10 : 0, Alf M. Sobota – Jelenov hram 4 : 6, Live bonus Lendava – Polana 10 : 0, Meho Bakovci – Sebeborci 7 : 3, Čobi bar Beltinci – Kema mladi 8 : 2, Sobota veterani – Spin Mala Nedelja (13. krog) 9 : 1. Vrstni red: Jelenov hram 27, Kema veterani (-1) 26, Sobota veterani (-1) 25. (M. J.)

Invalidski šport

3. krog državne lige v streljanju z zračno puško za paraplegike na Ptuj: 1. Jožef Franc (Krajna), 367; tetraplegiki: 1. Slavko Dunaj (Lokavci), 373, 2. Leon Jurkovič (Stanetinci), 366, 4. Franc Baum (Kokoljanščak), 369. (T. G.)

Področno tekmovanje ŠD cerebralne paralize Žarek v šahu na Jesenicah: 1. Tomislav Špilak, 7, 5. Branko Golob, 5, 6. Davorin Dervarič, 4,5 (vsi pomursko društvo). (D. D.)

Priznanja ŠZ Moravske Toplice

Horvat, Dervaričeva in hokejisti

Srebrni znaki OKS Mačku, Markoju, Romanovi in Potočnikovi – Mala statua Aleksandru Sabu

Konferenčna dvorana Term Vivat v Moravskih Toplicah je bila prizorišče podelitve priznanj in zahvalne listine za najboljše športne dosežke v minulnem letu posameznikom, društvom, priznanim športnim delavcem ter zavodom (Vrtci, DOŠ Prosenjakovci, OŠ Fokovci, POŠ Tešanovci in OŠ Bogojina). V družbi predsednika OŠZ Moravske Toplice Branka Recka in predsednika komisije za izbor športnika Slavka Škerlaka je priznanja podeljeval župan Franc Cipot.

Najprej so za perspektivno športnico razglasili Stašo Matis iz Sebebovec, članico NTK Kema Puconci, ki je kot najboljša igralka NTK Sobota v 2. državni ligi za članice pripomogla prvič v zgodovini kluba k uvrstitvi v 1. državno ligo. Perspektivni športnik je Daniel Kočar iz Fokovec, član Rokoborskega društva Sobota, ki se ponša z vrsto zelo dobrih uvrstitev in prvimi mesti na državnih prvenstvih.

Najboljša športnica za leto 2009 je postala Aleksandra Dervarič iz Tešanovec, članica HK Moravske Toplice. Odlikujeta jo izredna predanost hokeju in lojalnost klubu. V letu 2009 je bila izbrana za najboljšo vratarico državnega prvenstva na prostem in v dvorani. S svojo odlično igro je prispevala k odličnim rezultatom ženske ekipe, prve v državnem prvenstvu in tretje v Interligi. »To priznanje mi je navdih za nadaljnje delo. V ospredju ni le igra, ampak tudi druženje, prijateljstvo in lepa potovanja,« je izjavila po podelitvi priznanja.

Za njo sta se uvrstili Kaja Cipot iz Tešanovec, članica ŽNK Pomurje Beltinci, ki je sodelovala tudi v reprezentanci Slovenije v mlajših selekcijah, in Simona Gomboc iz Ivanovec, priznana prekmurska rekreativna atletinja, ki je s svojimi rezultati v pomurskem pokalu in maratoni uspešno predstavljala občino.

Med športniki je prvi Leon Horvat iz Martjanec, član NK Čarda Martjanci, ki je postal v sezoni 2008/2009 jesen-

Fotografija Milan Jerše

Dobitniki priznanj z vodstvom občine in športne zveze

ski prvak v 3. SNL vzhod. Bil je med njegovimi najboljšimi strelci. Trenutno igra v NK Nafta Lendava, kjer si je zagotovil mesto med prvimi 18 igralci, nekaj tekem pa je odigral tudi v prvi enajsterici.

Srebrno plaketo je prejel Srečko Dragojlovič iz Moravskih Toplic, član HK Moravske Toplice. Gre za odličnega hokejista in motivatorja v ekipi z vzornim pristopom do igre. Je član slovenske reprezentance. Bronasta plaketa pa je pripadla Boštjanu Grofu iz Sebebovec, članu SD Sebeborci. Gre za vrhunškega športnika strelca, ki je v svoji karieri dosegel vrsto odličnih rezultatov na državnih prvenstvih in mednarodnih tekmovanjih.

Za najboljše športno društvo so izbrali Hokejski klub Moravske Toplice. V letu 2009 so dosegli izredne uspehe tako na mednarodni kot državni ravni. Najodmevnejše je vsekakor prvo mesto članskega moštva na Challenge

IV turnirju v Litvi, članice pa so državne prvakinja v dvorani in na prostem. »To priznanje nam je v veliko čast in veselje. Bili smo uspešni ne le na tekmovalnem področju, ampak smo organizirali tudi dva tabora. Imamo kar 70 članov, veliko mladih pa nenehno trka na vrata, kar je gotovo pomembno za nadaljevanje uspešnih rezultatov,« je povedal predsednik HK Moravske Toplice Karel Kučan.

Priznanji sta dobila še Nogometni klub Čarda iz Marjanec, ki je uspešno tekmoval v velikem in malem nogometu s člansko, mladinsko in veteransko ekipo, in Strelsko društvo Sebeborci, ki je doseglo uspehe na mednarodni, državni in občinski ravni. Alojza Berdena iz Filovec, člana Športnega društva Filovci, pa so razglasili za zaslužnega športnega delavca.

Na slovesnosti pa je Olimpijski komite Slovenije podelil priznanja naj-

boljšim športnikom in trenerjem iz Pomurja in njegove okolice. Priznanja je podelil član izvršnega odbora OKS Branko Žnidarič, ki je izrazil posebno zadovoljstvo, da so med biseri slovenskega športa tudi predstavniki pokrajine ob Muri.

Dobitniki srebrnega znaka OKS so: Robert Markoja za drugo mesto na evropskem prvenstvu v strelstvu v disciplini VK puška 3 x 20, Sonja Roman za tretje mesto na evropskem atletskem dvoranskem prvenstvu v teku na 1500 m, Boštjan Maček, član ekipe, ki je na evropskem prvenstvu v trupu ekipno zasedla tretje mesto, in Urška Potočnik za prvo mesto na kadetskem evropskem prvenstvu v judu nad 70 kg. Malo statuo je dobil Aleksander Sabo za prvo mesto na svetovnem ekipnem prvenstvu v show-downu (namiznem tenisu slepih in slabovidnih).

Milan Jerše

Nogomet

Preložen start prvoligašev

Tekme 27. in 28. februarja

S 23. krogom bi se konec tedna moral začeti spomladanski del 1. SNL. Zaradi težav s snegom, s katerim se spopada večina igrišč, so tekme preložili na 27. in 28. februar. Lendavska Nafta bo naslednjo nedeljo ob 14. uri gostovala pri Olimpiji.

Člansko moštvo NK Nafta je premagalo mladince s 7 : 1 (Volaš 3, Jankovič, Vassiljev, Mujakovič, Buzeti; Bunderla), Hotizo pa z 8 : 1 (Repina 3, P. Gerencer 2, Vinko, Miljković, S. Kolman; Kocet). Mura 05 – Tehnostroj Veržej 4 : 0 (Bohar 2, Kous, Pavel), Mura 05 – Kema Puconci 5 : 0 (Vrščič 3, Bohar, Kous).

V Beltincih je potekalo izobraževanje nogometnih trenerjev za pridobitev licenc B in C. Udeležilo se ga je več kot 110 trenerjev iz ODNT Lendava in OZT Murska Sobota.

V petek bo v sejni sobi MNZ Murska Sobota seminar za nove sodnike. Dodatne informacije: 041 343 608.

M. J., F. H. M.

Dvoranski nogomet

Plaketi Habotu in Kacijanu

Nogometna šola ND Mura 05 je organizirala v športni dvorani OŠ III v Murski Soboti mednarodni prvoligaški turnir, imenovan 2. turnir Panvita. Nastopili so mladi iz Madžarske, Hrvaške in Slovenije. Za dolgočasno sodelovanje pri delovanju ND Mura 05 sta plaketo prejela Drago Habot in Danilo Kacijan. Rezultati finala U-10: ZTE – Slaven Belupo 2 : 0, za 3. mesto: Mura 05 Črni – MIK CM Celje 1 : 0. Najboljši igralec: Daniel Csoka (ZTE). Finale U-12: Rudar Velenje – NŠ Poli Drava 1 : 0. Najboljši igralec: Semir Omerović (Rudar).

Veterani Nafta se po zmagi s 3 : 1 nad Lentijem v finalu mednarodnega turnirja v Zalaegerszegu zasedli prvo mesto. Igrali so: Kiraly, Oberstar, Drvarič, Novak, Pečelin, Meselič, L. in A. Horvat, Utroša, Sakač in Süč. Najboljši vratar: Ludvik Kiraly (Nafta).

M. J., F. H. M.

Namizni tenis

Sobočani namučili prvake

V 13. krogu 1. SNTL za člane sta pomurski ekipi dosegli polovičen uspeh

Sobočani so na gostovanju v Mariboru proti državnim prvakom zaigrali odlično. Kazalo je na veliko presenečenje, saj so vodili s 3 : 2 in 4 : 3, vendar so se izkušeni mariborčani v zadnjih dveh partijah rešili. Junak dvoboja je bil odlični Jan Žibrat, ki je premagal vse tri domačine, tudi zmagovalca zadnjega TOP-turnirja Zafostnika. Presenetljivo dober je bil tudi Tomaž Roudi, ki je premagal Komca, žal pa Gregor Kocuvan ni mogel prispevati odločilne zmage. V naslednjem krogu igrajo doma z Ilirijo. Pucončani so doma premagali pomlajeno ekipo Tempa, ki jim je povzročila nekaj težav. Edino partijo je spet izgubil Zvonko Plohl z najboljšim gostom Slatinškom. V naslednjem krogu gostujejo v Kočevju.

Maribor – Sobota 5 : 4 (Zafostnik – Roudi 3 : 2, Komac – Kocuvan 3 : 0, Jaslovski – Žibrat 1 : 3, Komac – Roudi 1 : 3, Zafostnik – Žibrat 2 : 3, Jaslovski – Kocuvan 3 : 0, Komac – Žibrat 2 : 3, Jaslovski – Roudi 3 : 1, Zafostnik – Kocuvan 3 : 1); Kema Puconci – Tempo 5 : 1 (Plohl – Slatinšek 2 : 3, Ropoša – Kljajič 3 : 2, Horvat – Rosc 3 : 1, Ropoša – Slatinšek 3 : 0, Škraban – Rosc 3 : 2, Horvat – Kljajič 3 : 0). Drugi izidi: Krka – Melamin 5 : 1, Olimpija – Edigs 0 : 5, Ilirija – Ptuj 5 : 1.

Vrstni red: Maribor 26, Kema 24, Krka 20, Sobota 16.

8. krog 2. SNTL (m): Muta – Žogica 5 : 0, Merkur – Kema II 1 : 5 (Horvat 2, Železen 2, Pelcar), Merkur – Sobota II 5 : 0, Simgrad – Kema II 0 : 5 (Horvat 2, Pelcar 2, Železen), Simgrad – Sobota II 0 : 5 (Kolb 2, Dolamič 2, Pečnik). 2. SNTL članice: Sobota – Ptuj II 5 : 4 (Vukan 3, Matis, Perčič). 3. SNTL (m): Ljutomer – Cirkovci 5 : 1 (Zore 2, Fijavž 2, Senčar), Krka II – Žogica II 5 : 1 (Soklič).

Horvat prvič zmagovalc

V Ljubljani je bil 3. odprti državni mladinski turnir, na katerem so nastopili 103 igralk in igralci iz 25 klubov, tudi 15 Pomurcev. V odsotnosti najboljšega slovenskega mladince Jana Žibrata je prvič postal zmagovalc Pucončan Gorazd Horvat, ki je v finalu premagal Peršoljo (3 : 2). Tretje mesto je zasedel Tomaž Pelcar, Patrik Sukič, ki je premagal prvega nosilca Zdvca (3 : 2), pa se je uvrstil med osmerico, kar je uspelo tudi Mariju Kolblu, Ervinu Železnu in Staši Matis.

Igralci Kema Puconci so dosegli nekaj dobrih uvrstitev tudi na 33. spominskem turnirju Džuro Dubenik v Dugem Selu. Zmagali so v ekipni konkurenci

pri ml. kadetih (Zelko, Matis), pri mladincih (Horvat, Železen, Sukič) so bili drugi, pri najmlajših kadetih (Norčič, Vogrinčič) pa so bili tretji. Luka Norčič se je uvrstil med osmerico.

Kema le remizirala

V prvih tekmah končnice srednjeevropske super lige za člane se pomurski ekipi nista izkazali. Sobočani so za uvrstitev od 7. do 10. mesta doma izgubili s Slovaki, Pucončani pa so v boju za 11. mesto doma le remizirali s slovaško Račo, pri čemer je Ropoša dobil odločilno partijo za izenačenje.

Kema Puconci – Rača Bratislava 5 : 5 (Horvat – Plohl – Šereda – Lelkeš 3 : 1, Ropoša – Šereda 1 : 3, Plohl – Slovačik 3 : 2, Škraban – Lelkeš 1 : 3, Horvat – Šereda 3 : 0, Ropoša – Lelkeš 0 : 3, Škraban – Slovačik 2 : 3, Horvat – Lelkeš 3 : 2, Škraban – Šereda 1 : 3, Ropoša – Slovačik 3 : 2); Sobota – Stavimpex Holič 3 : 6 (Žibrat – Kocuvan – Zajč – Jianwei 3 : 2, Roudi – Palček 2 : 3, Žibrat – Zajč 3 : 2, Kocuvan – Jianwei 0 : 3, Žibrat – Palček 3 : 2, Roudi – Jianwei 0 : 3, Kocuvan – Zajč 0 : 3, Žibrat – Jianwei 2 : 3, Kocuvan – Palček 0 : 3).

Mirko Unger

Pred novimi izzivi

Glavni cilj Barcelona

Že med 12. in 14. marcem bo nastopila na svetovnem dvoranskem prvenstvu v Dohi v Katarju

Leto 2009 je bilo za atletinjo Sonjo Roman do sedaj najuspešnejše, saj je bila polfinalistka svetovnega prvenstva v Berlinu, dosegla je državni rekord na 1500 m, na dvoranskem evropskem prvenstvu v Torinu pa je s tretjim mestom osvojila bronasto medaljo.

Sonja Roman s Hodoša, ki nastopa za AK Štajerska v Mariboru in bo 11. marca dopolnila 31 let, čaka tudi v letošnjem letu vrsta pomembnih preizkušenj. Že med 12. in 14. marcem bo nastopila na

svetovnem dvoranskem prvenstvu v Dohi v Katarju. »Normo za to veliko tekmovanje imam že nekaj časa v žepu. Čeprav sem imela rahle zdravstvene probleme, sem morala pripravne na dvoransko sezono nekoliko prilagoditi. Zdaj bom v naslednjih treh tednih pri trenerju v Budimpešti skušala nadomestiti zamujeno in se maksimalno pripraviti na Doho. V prvi polovici januarja in decembra sem bila zelo dobro pripravljena na tekmovanja, zato bom na svetovnem dvoranskem prvenstvu skušala poseči po medalji. Bomo videli, kaj bo. Glavni cilj pa seveda ostaja nastop na 20. evropskem prvenstvu v Barceloni, ki bo od 27. julija do 1. avgusta. Če se tam ne bi uspela uvrstiti v finale, bi bila vsekakor razočarana. Zato si močno želim osvojiti eno izmed medalj. Še prej pa me čaka evropsko ekipno prvenstvo, ki bo 19. in 20. julija v Budimpešti. Tam se bomo poskušale uvrstiti med dvanajst najboljših evropskih reprezentanc, ki bi vsaki tekmovalki omogočilo, da po tej tekmuje v mednarodnem razredu. Upam, da bo ta sezona še uspešnejša od lanske. Če ne bo posekne, se ni bati za moje rezultate,« je optimistična Sonja Roman.

Milan Jerše

Sonja Roman ob Murinih olimpijskih oblekah

Fotografija Milan Jerše

Odbojka

Sladko maščevanje Kamničanom

Tokrat je bil rezultat 3 : 1 v korist Sobočanov

Po porazu proti Salonitu so se igralci Galexa Mira v 3. krogu Modre skupine 1. DOL za moške doma pomerili z mlado in atraktivno ekipo Calcit Volleyball iz Kamnika, ki jih je v prvem delu prvenstva presenetila v Murski Soboti. Tokrat je bil rezultat 3 : 1 (-21, 20, 16, 21) v korist Sobočanov.

Pred 200 gledalci v športni dvorani OŠ I v Murski Soboti sta sodila Plešnik in Skudnik (oba Mežica). Galex Mir: Ajlec, Horvat 15, Kerec, Žitnik, Marič 7, Pavič 10, Flisar 8, Novak, Tot 17, Topovšek, Hrastovec. Calcit Kamnik: Ribič, Sušec, Šmitran 3, Drobnič, Polančec 2, Ropret 8, Novljan 5, Zupanc 7, Bogožalec 15, Djordjević 15, Hribar.

V prvem nizu so gostje ob drugem tehničnem odmoru vodili že s 16 : 8. Domačinom je sicer uspelo znižati na 20 : 23, kaj več pa niso zmogli. V drugem nizu so Sobočani povedli z 10 : 6, toda Kamničani so izid spreobrnil (11 : 12). Po izenačenju na 15 : 15 so varovanci Dejana Fujsa prevzeli va-

jeti in svoje roke in zanesljivo dobili niz. Podobno igro so ponovili tudi v tretjem in četrtem nizu ter prišli do pričakovanih treh točk. Preostala izida Modre skupine (za naslov prvaka): Ekipa Marchiol Vodi - ACH Volley Bled 0 : 3, Astec Triglav - Salonit Anhovo 1 : 3.

Zanesljivi zmagi Pucončank in Sobočank

16. krog 2. DOL (ž): Kema Puconci - Lakolit Ankaran 3 : 0 (23, 23, 27). Vodi Prevalje (41), Kema (31) je četrta. 15. krog 3. DOL vzhod (m): LIP Poljčane - Beltinci 3 : 2 (-17, 21, -16, 19, 12). 18. krog 3. DOL vzhod II (ž): DŠR M. Sobota - Kurent MGS 3 : 0 (5, 10, 5), ZM Ljutomer - AS Zava Feluka Ptuj 0 : 3 (-20, -14, -15), Suha gradnja Radenci - Galeja 3 : 1 (-20, 19, 21, 13), DŠR M. Sobota II - Ecom Ruše 2 : 3 (-22, 18, 12, -14, -15). Vodi DŠR M. Sobota pred AS Zava Feluka Ptuj (obe ekipi po 45 točk).

Milan Jerše

ŠD Radenska Pomgrad

Tretji najboljši v Sloveniji

Iz poročila predsednika Kramarja in udeležencev zbora veje spoznanje, da je bilo minulo leto uspešno

V tem času so s pomočjo Mestne občine Murska Sobota pridobili nove klubske prostore v Kocljevi ulici, ki omogočajo še večji razmah šahovske igre v pomurski prestolnici. Uspešna je tudi šahovska šola Borisa Kovača. Podatek, po katerem je ŠD Radenska Pomgrad tretje najuspešnejše društvo v Sloveniji, je dovolj zgovoren. K temu je treba prišteti tudi nekaj zavidljivih rezultatov na raznih tekmovanjih. V ekipni konkurenci velja omeniti naslov državnega prvaka v pospešenem šahu, ki so ga priborili Tomislav Gruškovič, Boris Kovač, Marko Coklin in Jernej Buzeti. Tudi fantje so bili prvi v klubski kadetski ligi. Za velik dosežek štejejo prav tako četrto mesto članskega moštva v elitni državni ligi v počasnem šahu, peto mesto v pokalnem tekmovanju in presenetljivo drugo mesto druge članske ekipe v 1. slovenski ligi vzhod. Mladinke so zasedle tretje mesto na državnem prvenstvu. V posamični konkurenci je Tomislav Gruškovič osvojil drugi bal za mednarodnega mojstra, vse bolj pa se uveljavlja mladi rod. Tako je Luka Skuhala postal državni prvak v kategoriji do deset let v pospešenem šahu, Boris Markoja pa je slavil med 12-letniki. Med mladinci je Matej Titan zmagal na državnem prvenstvu v pospešenem šahu, Sara Vombek pa v kategoriji do 16 let in na državnem prvenstvu srednješolke.

Franc Kramar

Čeprav je bilo finančno poslovanje v letu 2009 predvsem odsev gospodarske krize, si brez številnih sponzorjev in pomoči staršev ne bi mogli zamisliti marsikaterega sodelovanja na večjih tekmovanjih, ki jih bo tudi letos kar precej. Že konec meseca bo državno prvenstvo mladih v počasnem in pospešenem šahu, aprila bo državna ženska liga, maja klubska kadetska liga in tekmovanje za pokal Slovenije. Junija bo seniorsko državno prvenstvo v pospešenem in hitropoteznem šahu, julija kvalifikacije za člansko državno prvenstvo, avgusta pa državna mladinska liga in hitropotezno državno prvenstvo v moštveni in posamični konkurenci.

Precej tekmovanj bo tudi jeseni. Septembra jih čaka sodelovanje v 1. mladinski ligi, ko se bo začelo tudi prvenstvo Pomurja v pospešenem šahu. V novembru bo državna članska liga, decembra pa že tradicionalni mednarodni turnir v pospešenem šahu v hotelu Diana v Murski Soboti in delavsko prvenstvo (moštveno in posamezno).

Milan Jerše

Rokodelci v Pomelaju

Izdelki po meri kupca

Zadruga za razvoj podeželja Pomelaj v Mali Polani je v okviru mednarodnega projekta Rokodelska akademija pripravila delavnico o perspektivah rokodelstva

Delavnica je bila organizirana v okviru mednarodnega projekta Rokodelska akademija, katerega vodilni partner je Občina Veržej, sofinancira pa ga Evropska unija. Sodelovali so partnerji pri projektu iz Pomurja in Madžarske, pa tudi pomurski rokodelci, predstavniki turističnih organizacij in društev, izobraževalnih in kulturnih inštitucij in drugi.

Na delavnici so najprej predstavili aktivnosti Pomelaja, potem pa je Društvo za ljudsko umetnost Zalske županije predstavilo svojo študijsko pot z ogledom dobrih praks v Kaposvarju na Madžarskem in Bratislavi na Slovaškem. Direktorica Pomelaja Dragica Horvat je povedala, da je cilj projekta tudi skupno snovanje novih sodobnih ter uporabnih izdelkov in embalaže iz materialov, ki jih uporabljajo ljudski obrtniki: »Pridobljene izkušnje, znanja in spretnosti bodo tako v pomoč pri rokodelskem dizajnu, saj bomo v sodelovanju z oblikovalci in rokodel-

Dragica Horvat: »Razvijali bomo sodobne rokodelske izdelke, ki bodo tržno zanimivi.«

Od 1. do 5. marca bomo pripravili delavnico z industrijsko oblikovalko Jelko Štern

ci razvijali nove, sodobne izdelke po meri sodobnega kupca. Zastavili smo si aktivnosti, katerih cilj je narediti take izdelke, ki bodo tržno zanimivi. Od 1. do 5. marca bomo pripravili tudi delavnico, v kateri bomo ob pomoči industrijske oblikovalke Jelke Štern iz Ljubljane in s sodelovanjem domačih rokodelcev naredili nekaj takih sodobnih izdelkov. Gre za oblikovalko, ki ima veliko izkušenj na področju oblikovanja rokodelskih izdelkov, pozna pa tudi zahteve sodobnega kupca. Skupaj bomo skušali tradicionalnim izdelkom vcepiti neko sodobno noto in s tem narediti izdelek tudi tržno zanimivejši.«

Jože Gabor

Prvi Valentinov pohod

Minulo nedeljo so v Lipovcih pripravili prvi Valentinov pohod z baklami okrog tamkajšnjega jezera Vučja jama. Prireditev, ki se je udeležilo čez sto pohodnikov, so s petjem popestrili ljudske pevke in moški pevski zbor, za dobro razpoloženje pa je skrbel še harmonikar. Organizator Turistično društvo Lipovci je v sodelovanju s krajani poskrbel tudi za okrepčilo. J. Pi.

turistične prireditve

Otovci - V petek, 19. februarja, ob 9. uri se bo začel na turistični kmetiji Vlada Smodiša petnajsti dan kulinarike in ljudskih običajev za dijake Biotehniške šole Rakičan ter partnerje in sodelavce. Program vključuje pletenje košar, luščenje bučnega semena, žganjekuho, izdelovanje valilnic za ptice in drugo. Ob 18. uri bodo žganjekuha in delavnice domačih običajev.

Murska Sobota - V petek, 19. februarja, ob 18. uri bo v jedilnici Osnovne šole I Murska Sobota (Ulica Štefana Kovača 32) zbor članov Planinskega društva Matica Murska Sobota.

Gornja Radgona - V petek, 19. 2., ob 18. uri bo v Špitalu posvet o tem, kakšen naj bi bil turistični spominek Občine Gornja Radgona z naslovom Iskanje radgonskega spominka. Organizator je Zavod za kulturo, turizem in promocijo Gornja Radgona.

Lendava - V soboto, 20. februarja, ob 18. uri bo v predverju gledališke in koncertne dvorane otovoritev foto-

grafske razstave skupine FotoFoto s fotografijami z naslovom Le kam veter nas popelje, ki so nastale pri poljih z baloni.

Pertoča - V soboto, 20. februarja, bo tekmovanje v smučarskih skokih na prenovljeni 30-metrski skakalnici, ki ga organizira ŠKTD Mladost Pertoča. Prijave bodo začeli zbirati ob 9. uri, poskusna serija pa bo ob 10. uri. Obiskali jih bodo tudi kurenti.

Razkrižje - V nedeljo, 21. 2., ob 13.30 bo šesti letošnji pohod Živimo zdravo. Pohodniki se bodo zbrali pri domu kulture ter šli med Murico in Muro do Gibine, Šafarščaka in Razkriškega kota.

Gornja Radgona - V ponedeljek, 22. 2., ob 10. uri bo v Svetovalnici Jozefine delavnica Izdelajmo si lutko, v sredo, 24. 2., ob 10. uri pa Nariši svojo knjigo.

Moravske Toplice - V avli hotela Ajda Term 3000 se bodo vse leto ob sredah, četrtek in petkih po 17. uri predstavljali ponudniki domače obrti.

Puconci - V prostorih Občine Puconci so odprli fotografsko razstavo z naslovom Kotički moje občine, ki jemljejo dih, na katerem svoje fotografije predstavljajo udeleženci natečaja s tem naslovom. Organizator je Zveza kulturnih in turističnih društev Občine Puconci.

Moravske Toplice - V restavraciji hotela Ajda Term 3000 bodo vse leto v četrtek ob 20. uri tematski večeri v Termah 3000 z nastopi ljudskih glasbenih in plesnih skupin.

Grad - V predprostoru poročne dvorane so odprli stalno razstavo Grad Gornja Lendava in njegov prostor v času. Razstavo je pripravil JZ Krajski park Goričko, z njo pa obiskovalcem natančneje predstavljajo zgodovino gradu in gospodstva Gornje Lendave.

Kapela - Vinogradništvo in vinarstvo Kapela vabi na ogled prve okroglo zgrajene kleti v Sloveniji in pokušino naravnih vrhunskih vin. Kontakt: 02 520 42 50 in 051 310 990.

Nedelja, 21. februarja: Valentinov pohod po PPP (štirje letni časi - zima). Organizator: PD Matica Murska Sobota. Informacije: Jože Ružič, 041 614 672, 02 543 10 53.

Več informacij o prireditvah in vadbi na www.migajznami.si, kjer lahko tudi vpišete svojo prireditev ali vadbo.

avtomobili

www.vestnik.si | e: vestnik@vestnik.si

Vladimir Jelen restavrira trabante

Avto iz košare

*S svojim modrim malčkom si upa kamor koli –
Le radio preglasi hrupen motor*

V množici avtomobilov, ki vsakodnevno švigajo mimo nas, le še redkokateri toliko pritegne našo pozornost, da za njim obrnemo glavo. Trabant, kultni štirikolesni malček iz nekdanje Nemške demokratične republike, nedvomno sodi v to kategorijo vozil, sploh če je tako lepo ohranjen kot trabant Vladimira Jelena iz Martinja. Navdušen zbiralec starodobnih vozil pravi, da je njegov trabant res senzacija, kjer koli se pojavi z njim.

Ali to pomeni, da je tudi našo deželo zajela ostalgija, kot Nemci domiselno imenujejo hrepenenje po vsem, kar je bilo nekoč značilno za Vzhodno Nemčijo in države vzhodnega bloka (Ost je po nemško vzhod), ali pa vnoična trabantova priljubljenost izvira iz njega samega, saj mu v avtomobilskem svetu ne moreš najti para? Vladimirjeva ljubezen do trabantov v sebi nosi vsakega po malem – vzhodnonemški avtomobili ga spremljajo že desetletja, saj se je v času svojega službovanja specializiral prav za servisiranje wartburgov in trabantov, zadnji pa so mu še zlasti pri srcu tudi zaradi posebnega načina izdelave. Trabant, ki so jih v tovarni VEB Sachsenring Automobilwerke v mestu Zwickau na Saškem izdelovali med letoma 1957 in 1991, so edinstveni v tem, da je jeklena karoserija narejena iz enega kosa, streha, prtljažnik, motorni pokrov in vrata pa iz plastificirane

ranega odpada duroplast. Poganja jih dvotaktni motor, za pospešek od nič do 100 kilometrov na uro so potrebovali 21 sekund, optimalna hitrost, ki so jo dosegli, pa je bila 112 kilometrov na uro, čeprav sogovornik pripominja, da je to že preveč obremenjevalo motor. Od večine drugih avtomobilov so se razlikovali tudi po tem, da niso imeli ne ventilov, ne filtrov za olje, prav tako niso potrebovali ne olja ne hladilne tekočine, kljub temu pa so veljali za zelo trpežne in zanesljive avtomobile.

Kot poudarja upokojeni avtomehaničnik, je bilo mogoče ob primernem vzdrževanju z njimi narediti tudi do 150 in 200 tisoč kilometrov, njihova

Trabant - poslastica

Da je trabant prava avtomobilska legenda, dokazujejo tudi šale in zgodbe, ki so nekaj krožile o njem. Veste morda, kaj je največja sramota za hišo? Če zanosi vaša mladoletna hči in če na vašem dvorišču stoji trabant. Po drugi legendi pa trabanta ne smete parkirati tam, kjer bi ga lahko dosegle svinje. Dogajalo se je namreč, da so razgrizle skoraj celoten avtomobil, ker jim je teknila plastika, iz katere je bil narejen.

Leto dni je trajalo, da je upokojeni avtomehaničnik trabanta iz nevozne škatle predelal v poskočen avtomobil.

povprečna doba trajanja pa je bila kar 28 let.

Vzdržljivost, sorazmerna nezahtevnost, ugodna cena in tudi prostornost, saj je bilo v njem prostora za štiri ljudi in za prtljago, so ta vzhodnonemški štirikolesnik hitro naredile za najbolj priljubljen družinski avtomobil v vseh državah komunističnega bloka. Pri naših sosedih Madžarih so bili še pred nekaj leti dokaj pogost pojav na cestah in prav na Madžarskem jih je še danes najlaže dobiti, čeprav večinoma v obupnem stanju oziroma v košari, kot se je pošalil Jelen. Za svojega nebesno modrega trabanta, letnik 1975, je potreboval kar leto dni, da ga je usposobil za vožnjo, saj ga je moral

skoraj v celoti prenoviti. »Zamenjati sem moral motor, podvozje, zavore, električno napeljavo, obloge, ga na novo prebarvati, a ko vse to urediš, je boljši, kot so bili nekoč novi,« pohvali svojega konjička. Glede na to tudi ni presenetljivo, da ga je brez težav registriral in mu na tehničnem pregledu nimajo česa očitati, niti čezmernih izpustov ogljikovega dioksida ne. Edina pomanjkljivost trabanta je po Jelenovem mnenju glasen motor, zaradi katerega imaš v kabini občutek, da sedi v čebelnjaku, a to težavo sam reši tako, da brnenje preglasi z radiom, in potem mu prav nič ne more pokvariti užitek ob vožnji. S svojim trabantom se največkrat vozi na srečanja staro-

dobnikov in na nedeljske izlete, bi se pa brez strahu z njim peljal tudi na dolge proge, zatrjuje.

Kot velik ljubitelj trabantov pa ni ostal samo pri enem avtomobilu, ampak si je omislil še karavana, ki je za zdaj še v delavnici na restavraciji. Če je treba, s svojimi izkušnjami pomaga pri predelavi vozil tudi drugim lastnikom trabantov in je na tekočem z vsem, kar mediji objavijo o simbolu vzhodnonemškega avtomobilizma. Tako ga je navdušila tudi novica, da naj bi že čez dve leti Nemci na trg poslali nov do okolja prijazen model trabanta, ki ga bo poganjala elektrika. Vladimir Jelen se ga ne bi branil.

Petra Kranjec

Štefan Kovač pravi, da na svetu ni denarja, za katerega bi prodal svojega DAF-a 55.

Štefan Kovač in njegov DAF 55

Vzvratno sto na uro

Starodobna avtomobilska znamka ima vgrajen brezstopenjski menjalnik

Za Štefana Kovača iz Černelavec bi lahko brez skromnosti rekli, da velja za enega najboljših restavratorjev starih znamk avtomobilov v Sloveniji. Njegov DAF 55, kot pravi, ga največkrat uporabljata žena in sin, je eden med tremi registriranimi avti te znamke v državi; dva je sestavil sam.

»Tovrstni avti bi morali biti namenjeni le revijalnim predstavitvam, ne pa vsakodnevnim rutinskim vožnjam. Morda pa je tako bolje, saj zdaj vsaj vsi vedo za ta avto,« razmišlja Kovač. Starosta pomurskih ljubiteljev starodobnih jeklenih konjičkov v isti sapi še dodaja, da ni denarja, za katerega bi prodal svojega Nizozemca, ki je letnik 1967. »Sin je avto našel na svetovnem spletu. Po njega smo šli v Brežice. Kar 21 let je stal v skednju, ker ga niso znali popraviti.« Kovač je avto usposobil, ker je precej let kot mehanik delal v Nemčiji, kjer ima še vedno, tako sogovornik, »močne vezi«. Največja posebnost starodobnika je brezstopenjski menjalnik. V praksi to pomeni, da avto lahko peljemo vzvratno s tolikšno hitrostjo kot naprej in 1100-kubični motor z največjo močjo 36 konjskih moči požene do 130 kilometrov na uro. Po zaslugi upravljanja z motornim vakuumom na dolgih ravnih odsekih cest menda še prese-

Variomatic

Brezstopenjski menjalnik so pri DAF-u poimenovali variomatic. Voznik z njim vozi tako, da prestavno ročico pred vožnjo premakne naprej, potem pa motorju le dodaja in odvzema plin. Menjalnika se je menda leta 1954 domislil soustanovitelj tovarne Hub van Dorne, ki je jermene za prenos moči opazoval na mnogih tovarniških strojih. Sestavljala sta ga dva jermena, ki sta gnala vsak svoje kolo na zadnji premi. Za spreminjanje prestavne razmerja sta skrbeli dve centrifugalni uteži, ki sta krmilili jermeno, pri kateri sta se lahko oboda med seboj približevala in oddaljevala, njuno delovanje pa je okrepil še motorni vakuum. Avto s takim menjalnikom je bil v Evropi posebej priljubljen med invalidi, saj ga je z lahkoto vozil človek, ki je imel za upravljanje le eno roko ali le eno nogo.

že uradno največjo hitrost. »Kdor koli lahko z enakega začetnega mesta starta z menoj, a me v prvih 80 metrih ne ujame,« je ponosen Štefan Kovač. Dodaja, da je peljati avto užitek in izziv

obenem. Na tehničnih pregledih mu preglavice povzročajo le kontrola izpušnih plinov. Osebnih avtomobilov DAF ne izdelujejo jih več, nizozemska blagovna znamka pa je najbolj znana po tovornjakih – od drugih odstopa še, ker je edini avtomobil na zemeljski obli, ki ima rezervno kolo pritrjeno tam, kjer je motor. Mimogrede: nekoč so policisti ženo hoteli kaznovati, ker niso našli rezervne gume. »Starodobni avtomobil je treba sestaviti tako, kot je bil ob izdelavi. Imeti mora originalne dele in podobno,« je prepričan ljubitelj starih štirikolesnikov. Tri leta je porabil, da je sosedu do potankosti restavriral mercedesa letnik 1948. »Pred dnevi je neki Avstrijec za ta avto ponujal 50 tisoč evrov.« V svoji garaži pa nima zgolj nizozemskega vozila, ampak tudi kar nekaj motorjev; predvsem ruskih uralov. V vožnjah z motorjem s prikolico, kjer je žena njegov sopotnik, pa sodi med najuspešnejše v državi. In kako je zašel v te vode? »Edi Berden in Mirko Jelen sta me spraševala, ali bom poleg, da ušpičimo nekaj novega,« se spominja Kovač. »Če povem odkrito, še sam ne vem, kaj me je gnalo v to,« pa odgovarja na vprašanje, od kje taka strast do starodobnikov.

Andrej Bedek

Promet spomladi in poleti

Pomenljivo srbenje lasišča

Kaj nas opozarja na utrujenost? – Človeški faktor še vedno najpogostejši vzrok za nastanek prometnih nesreč

»S prehodom v letne čase, ko so zunanje temperature višje kot pozimi, se praviloma izboljšajo tudi vozne razmere na cestah. Prav to dejstvo bi moralo prispevati k temu, da bi se v teh obdobjih leta prometna varnost izboljšala. Žal pa ni tako. Res je, da se število udeležencev v prometu v toplejšem obdobju leta povečuje, saj se voznikom osebnih in tovornih vozil pridružijo še motoristi, kolesarji, pešci in vozniki kmetijske mehanizacije, ki jih je pozimi manj, vendar vzrok za nastanek prometnih nesreč ni v tem. Še zmeraj je človeški faktor najpogostejši vzrok za nastanek nesreč. Vozniki smo namreč tisti, ki ne upoštevamo dobronamerno napisanih prometnih pravil in nekaterih drugih pravil, ki jih večinoma sicer poznamo, vendar največkrat zanemarjamo ali ne upoštevamo,« razmišlja Dušan Pohovnikar, inštruktor varne vožnje, o tem, ali je spomladi in poleti voziti varneje kot v preostalem delu leta.

Inštruktor varne vožnje Dušan Pohovnikar pravi, da se vse začne že pri nastavitvi sedeža v avtomobilu.

Varnostna razdalja

Prometna infrastruktura, ceste in njihova opremljenost vseskozi prispevajo k boljši prometni varnosti. Vendar imajo tudi avtoceste kot vrh objektivne varnosti svoje pasti. Ne pozabimo, da nam objektivna varnost, mislim na preveliko samozavest in pogum, zraste prav ob vstopu na avtocesto. Tam namreč kar naenkrat začnemo zanemarjati pravila varnostne razdalje in pravila hitrosti. Varnostna razdalja mora biti tolikšna, kolikor naše vozilo pri konkretni hitrosti prevozi v času dveh sekund. Kot pravi Dušan Pohovnikar, inštruktor varne vožnje, je namreč zanemarjanje varnostne razdalje prvi vzrok za nastajanje prometnih nesreč na avtocestah. Velika verjetnost, da bomo udeleženi v prometni nesreči, ki se je pripetila na avtocesti, pa je še zanemarjanje pogleda preko levega ramena, ko se odločamo za prehitevanje. Kljub pogledu v ogledalo na voznikovi levi strani obstaja objektivna možnost, da vozila, ki nas prehiteva, ne zaznamo.

Udeležba v prometu po Pohovnikarjevih besedah zahteva stalno zbrano in nenehno sodelovanje z vsemi drugimi, ki so v danem trenutku na cesti: »Primerna zbrano namreč prispeva k čim krajšemu reakcijskemu času voznika, ki je v povprečju eno sekundo. Spomnimo se, da vozilo pri hitrosti 100 kilometrov na uro prevozi v eni sekundi 27,7 metra. Vsaka, kakršna koli istočasna dejavnost voznika med vožnjo pa reakcijski čas dodatno zelo daljša in s tem povečuje možnost nepravilnega ukrepanja in s tem preprečevanja nevarnih situacij. Poseben negativni vpliv na reakcijo voznika pa imajo seveda tudi vse nedovoljene substance, najpogostejši je, žal, še zmeraj prepogosto prisoten alkohol v organizmu.«

Dlje vozimo, bolj smo utrujeni

Inštruktor varne vožnje še pravi, da je vzdrževanje primernega reakcijskega časa dejavnost, ki organizem utruja. In dlje ko vozimo, bolj postajamo utrujeni, reakcijski čas pa se nam dalj-

ša. »Žal nas v večini primerov, razen ko je to res že ekstremno, telo na tovrstno utrujenost ne opozarja. Prvi znak pojavi utrujenosti in nezbrano je, ko to še ni usodno, srbenje lasišča. Glava je v sedečem položaju namreč najvišji del telesa in pomanjkanje kisika v organizmu se tam pojavi najprej. Pojav je seveda aktualen predvsem na daljših poteh. Počitki so zato seveda nujni. Ponovna maksimalna prekrvavitev vseh delov telesa, ki jo dosežemo z dovolj tekočine in kisika v telesu, ter dobro razpoloženje nas bosta prerodila,« je povedal Pohovnikar. Pred vsakim začetkom vožnje, nikar samo takrat, ko se odpravljamo na daljšo pot, recimo

na dopust, bi moral vsak voznik, tako inštruktor, pomisliti predvsem na svoje psihofizične lastnosti in sposobnosti ter v skladu z njimi načrtovati pot in čas potovanja. Primerna kondicija je potrebna še predvsem pri motoristih, saj zahteva vožnja motorja mnogo več energije in zbrano.

Nikar bosni za volan

Naslednji korak je pravilna nastavitve sedežnega položaja. »Od te ureditve – oddaljenosti sedala in naslonjala sedeža od volana, višine sedenja, nastavitve vzglavnika, varnostnega pasu in pravilne drže volanskega obroča – je

namreč odvisno, kako uspešni in zanesljivi bomo takrat, ko bomo naleteli na nevarnosti. Pa ne samo, kako uspešni bomo pri preprečevanju nesreč, pomembno je predvsem, da bodo tudi takrat, ko se nesreča žal zgodi, posledice čim manjše. Vse naštetje velja seveda tudi za sopotnike.« »Vožnja s poletnimi obuvami ali z bosimi nogami lahko ključno vpliva, ali bomo uspešni v interesu, da naše prevozno sredstvo ustavimo pred trkom v oviro. Tudi torbice okoli pasu, v katerih hranimo dokumente, znajo preprečevati pravilno nastavitve varnostnega pasu, ki bi moral naše telo čim bolj objemati,« pa Dušan Pohovnikar odgovarja na trditve tistih, da jim je v avtu, predvsem poleti, najudobneje, če vozijo bos.

Plastenka vode je lahko usodna

Med daljšo vožnjo, ko recimo odhajamo na počitnice, moramo poskrbeti tudi, kot pravi sogovornik, da je prtljaga primerno nameščena in zavarovana. Ko se odpravimo na takšno pot, v avtomobil naložimo dodatne kilograme, kar je lahko varljivo, saj smo navajeni dnevne migracijske vožnje, ko ne prevažamo prtljage. Pollitrski plastenka vode med trkom pri 50 kilometrih na uro tehta 34 kilogramov. Paket šestih dvolitrskih plastenk, ki ni primerno pritrjen, je lahko torej za nekoga usoden: »Upoštevajmo to, ko se odločamo za prehitevanje in pri vožnji skozi ovinek; prav tako je zaustavitve obremenjenega vozila, kar zna biti ključno, mnogo daljša.« »Nesčetokrat je dokazano, da je prihranek časa glede na hitrost zanemarljiv. Vsi, ki divjajo, bodo prispeli na cilj le nekaj minut pred nami, seveda, če bodo sploh prispeli,« v svojem stilu še pripomni inštruktor Pohovnikar

Andrej Bedek

Priprava na pomlad

Zaceliti zimske rane

Najprej preverite zračni filter in klimatsko napravo

Zimske nizke temperature, sneg, led in sol na jeklenih konjičkih puščajo posledice, zato je pred pomladjo čas, da pregledamo svoje prevozno sredstvo in ga pripravimo na vožnjo v toplejših dneh.

Redno vzdrževanje avtomobila lahko njegovo življenjsko dobo podaljša tudi za četrtino. Zaradi več vlage in umazanije, ki se pozimi nabirata v sistemu, je treba v toplejših dneh preveriti in po potrebi zamenjati filter za prezračevanje potniške kabine. Priporočljivo je še prečistiti klimatski sistem in ga napolniti s hladilnim plinom. Pozornost morate posvetiti tudi obtuvi avtomobilov, saj se zimske pnevmatike – te morate sicer obdržati do 15. marca – pomembno razlikujejo od letnih. Pomlad na marsikaterem jeklenem lepotcu tudi razkrije rane, ki jih je pustila zima.

Če ste se pozimi vozili po podeželju, kjer je na cestah več kamenja, je bil vaš avto tudi bolj izpostavljen mehanskim poškodbam. Sprva nedolžno luščenje barve lahko v kombinaciji s soljo povzroči rjavljenje pločevine, zato je dobro pravočasno ukrepati. Da se korozija ne bi nadaljevala, je treba poškodbe na avtomobilu zaščititi z barvo, podvozje, kjer se nabere največ umazanije in soli, pa sprati s sladko vodo.

Če pa ste med tistimi vozniki, ki so v mrzlih in zasneženih dneh svoje vozilo puščali doma in se odločali za javni prevoz, vaš avtomobil potrebuje dodatno skrb zaradi dolgega mirovanja. V zimskih dneh se namreč odsvetuje, da bi vozila predolgo stala, ker se vlaga nabira na vseh sistemih, zavornih kolutih, ploščicah in bobnih, kar je še posebej izrazito pri avtomobilu, ki ni v garaži.

Pripravil Andrej Bedek

Mazda3 je razburljiva članica Mazdine družine; vsak njen del je strokovno oblikovan, zasnovan in izdelan tako, da ponuja odlično, razburljivo vozniško doživetje. Še zlasti izstopa njen drzni odnos do oblikovanja, kar jo tudi najbolj ločuje od drugih avtomobilov in ji daje duhovit občutek zabavnosti, po katerem slovijo vsi avtomobili Mazda. Ni samo zunanost tista, ki vznemirja. Oglejte si nov avtomobil Mazda3 od znotraj in opazili boste, da je ravno tako vznemirjajoča tudi notranost. Vse je logično razporejeno, kar izboljša vidljivost in intuitivnost vožnje, od volanskega obroča do stikal za grejte in zračenje, od merilnikov do glasbenega sistema. Čiste linije notranosti ustvarjajo občutek prostornosti, pazljivo izbrani materiali se odlikujejo tako po videzu kot kakovosti.

V Avtohiši Kolmanič & Dokl lahko vidite, preizkusite in kupite nov model vozila Opel Astra

*Ognjevita: športno izklesana oblika obljublja osupljivo vozno izkušnjo
Učinkovita: paleta čistih in zmogljivih motorjev znižuje porabo
Napredna: izjemne tehnologije in inovacije v kompaktnem razredu
Brezkompromisna varnost*

Povsem nov model vozila Opel Astra s športnim in privlačnim oblikovanjem, inovativnimi tehnologijami in z vrsto nadvse čistih pogonov prinaša v razred evropskih kompaktnih avtomobilov novo energijo.

Zanimiva, informativna in animirana predstavitev novega avtomobila Opel Astra je dostopna na inovativni spletni strani www.kolmanic-dokl.si, kjer lahko novo vozilo z barvo, platišči in notranjostjo popolnoma prilagodite svojemu okusu, pogledate animacije o delovanju aktivnih biksenonskih žarometov AFL+, prilagodljivem podvozju flexride ter drugih naprednih tehnologijah in rešitvah. Ogledate si lahko tudi film o moči, pričakovanju in ljubezni v akcijski zgodbi novega modela Opel Astre oziroma ga zapeljete po cesti v 3D-doživetju.

Od 15. januarja je nov model vozila Opel Astra na voljo v Avtohiši Kolmanič & Dokl in prvi kupci bodo deležni prav posebne ponudbe, saj je vsto-

pni model Opel Astre z motorjem 1.4 (74 kW/87 KM) in serijsko opremo, ki vključuje klimatsko napravo, radio CD 300, centralno zaklepanje z daljinskim upravljanjem, električni pomik prednjih stekel, električno nastavljeni in ogrevani zunanji ogledali, zavorni sistem ABS, elektronski program stabilnosti ESP^{Plus}, sistem sprostitve stopalk, prednji in stranski zračni varnostni blazini ter varnostne zaves, aktivna prednja vzglavnika in opozorilo za uporabo varnostnega pasu na prednjih sedežih, dostopen že za 13.990,00 EUR.

Za 14.990,00 EUR pa bo ob lansiranju na voljo nov model Opel Astra z motorjem 1.6 (85 kW/115 KM) in višjim nivojem opreme z elektronsko klimatsko napravo, meglenkami, usnjanim volanskim obročem, potovalnim računalnikom, MP3 CD 400 radiom in še marsičim.

Nov avtomobil Opel Astra zagotavlja brezkompromisno varnost, kar

potrjuje tudi pet prejetih zvezdic na testiranju EuroNCAP. Serijska oprema vsakega modela vključuje popolno varnostno opremo, kot so: zavorni sistem ABS, elektronski program stabilnosti ESP^{Plus}, sistem sprostitve stopalk, prednji in stranski zračni varnostni blazini ter varnostne zaves, aktivna prednja vzglavnika in opozorilo za uporabo varnostnega pasu na prednjih sedežih. Več o novem avtomobilu Opel Astra in še mnoge druge zanimivosti najdete tudi v Opel eMagazinu, do katerega imate dostop na spletni strani www.opel.si.

Novo vozilo Opel Astra je v razredu kompaktnih avtomobilov prejelo tudi nagrado zlati volan (Goldene Lenkrad), ki jo podeljuje skupina Auto Bild, in to še preden je deseta generacija Oplovega kompaktnega vozila prišla v prodajne salone. Več si preberite na www.kolmanic-dokl.si v rubriki Novice.

Oglasno sporočilo

Nov davek

Potratni bolj obdavčeni

Manjši in ekološki avtomobili bodo nekoliko cenejši, velika terenska vozila pa tudi za desetino dražja

Z novela zakona o davku na motorna vozila bo po novem stopnja davka odvisna od izpustov ogljikovega dioksida. Medtem ko je zdaj stopnja davka odvisna od prodajne cene in se giblje od enega do 13 odstotkov, bo po novem odvisna od izpustov ogljikovega dioksida in drugih onesnaževal. Pri avtomobilih z bencinskimi motorjem se bo gibala med 0,5 in 28 odstotki, pri motorjih z dizelskim motorjem pa med enim in 31 odstotki. Davek na motorna vozila se plačuje ob prvi predaji osebnih motornih vozil v promet, v obdobju bodo zajeta tudi motorna kolesa in kolesa z motorjem.

Za koliko se bodo avtomobili podražili, je odvisno od tega, kako se bodo na nov davek odzvali prodajalci. V grobem pa velja, da bodo manjši in ekološki avtomobili nekoliko cenejši, velika

terenska vozila s potratnimi motorji pa lahko tudi za desetino dražja.

V najnižjem razredu so avtomobili z izpusti do 150 g/m³. V tem razredu se bodo davki znižali, posledično pa se bodo znižale tudi drobnoprodajne cene. V srednjem razredu so avtomobili z izpusti CO₂ med 150 in 210 g/m³ – približno polovica vseh motornih vozil –, zanje se bo davek povečal za 150 odstotkov. Zaradi velikega učinka in trenutnih gospodarskih razmer novela zakona namreč predvideva enoletno prehodno obdobje, ko bo povišanje davka na motorna vozila iz drugega razreda le od dve- do desetodstotno. V tretji razred sodijo motorna vozila z izpusti CO₂ nad 210 g/m³ – desetina vseh motornih vozil –, za katera se bo davek povečal za 210 odstotkov.

Pripravil Andrej Bedek

KDOR MED

VOZINJU

POPRAVILA

UTRUSKI SEDEŽ,

JE SAVIU

INA PUL ZDRAIN.

DAN VARNE VOŽNJE
Z ZAVAROVALNICO
TRIGLAV V AMZS
CENTRU VARNE
VOŽNJE VRANSKO

ZA MLADE
DRUŽINE SAMO
56 EUR

IZBIRA IN NAMESTITEV OTROŠKEGA SEDEŽA JE IZJEMNO POMEMBNA ZA VARNOST VAŠEGA OTROKA. ZATO VZEMITE VARNOST V SVOJE ROKE IN ZAPELJITE VAŠO DRUŽINO NA DAN VARNE VOŽNJE Z ZAVAROVALNICO TRIGLAV. SKUPAJ S PARTNERJEM SE BOSTE SEZNANILI S KORISTNIMI INFORMACIJAMI O PROMETU IN PRIDOBILI ZNANJA, KI SO POTREBNA ZA VARNO VOŽNJO VAŠE DRUŽINE V RAZLIČNIH SITUACIJAH NA CESTI, MEDTEM KO BODO VAŠI OTROCI UŽIVALI V OTROŠKIH PROMETNIH DOGODIVŠČINAH. PRIDRUŽITE SE NAM NA DNEVU VARNE VOŽNJE IN DODAJTE SVOJ DELEŽ K VEČJI VARNOSTI V PROMETU! POGOJI UDELEŽBE IN PRIJAVA NA WWW.VOZIM.SE.

PAMETNO JE VOZITI VARNO.

PONUDBA VELJA ZA MLADE DRUŽINE, KI IMAJO SKLENIJENO AVTOMOBILSKO ZAVAROVANJE PRI ZAVAROVALNICI TRIGLAV.

pomurje.si
BOLJŠA STRAN SPLETA

Deset najvarnejših

Honda pred toyoto

Vseevropsko združenje EuroNCAP varnost vozil ocenjuje v štirih kategorijah

Varnost vozila oziroma potnikov v njem, ki je za večino odločilen dejavnik pri nakupu jeklenega konjička, k sreči ni več luksuz, ampak jo zagotavljajo tudi manjši in cenejši avtomobili. Veliko vlogo imajo pri tem EuroNCAP-ovi preizkusni trki novih avtomobilov – tisti, ki ne dosežejo njihovih meril, na trgu nimajo veliko možnosti. Vseevropsko združenje EuroNCAP varnost vozil ocenjuje v štirih

kategorijah: zaščita odraslih potnikov, otrok, pešcev in varnostna oprema. Izidi posamičnih kategorij dajo skupno oceno, izraženo v zvezdicah.

Najvišjo oceno, pet zvezdic, je v lanskih EuroNCAP-ovih testih doseglo kar nekaj malih avtomobilov in tistih kompaktnih izvedb, v spodnji razpredelnici pa je predstavljenih deset najboljših.

Povzeto po portalu Bild.de

Zmagovalec honda insight, ki je med vsemi testiranimi malimi vozili prejela največ točk, za zaščito odraslih potnikov 90, za zaščito otrok 74, za zaščito pešcev 76 in za varnostno opremo 86 (skupno 326 točk).

2. mesto toyota prius, za zaščito odraslih potnikov 88 točk, za zaščito otrok 82, za zaščito pešcev 68, za varnostno opremo 86 (skupno 324 točk)

3. mesto hyundai i20, za zaščito odraslih 88 točk, za zaščito otrok 83, za zaščito pešcev 64 in za varnostno opremo 86 (skupno 321 točk)

4. mesto VW golf, za zaščito odraslih 97 točk, za zaščito otrok 84, za zaščito pešcev 61, za varnostno opremo 71 (skupno 313 točk)

5. mesto BMW X1, za zaščito odraslih 87 točk, za zaščito otrok 86, za zaščito pešcev 63, za varnostno opremo 71 (skupno 307 točk)

6. mesto toyota iQ, za zaščito odraslih 91 točk, za zaščito otrok 71, za zaščito pešcev 54, za varnostno opremo 86 (skupno 302 točki)

7. mesto opel astra, za zaščito odraslih 95 točk, za zaščito otrok 84, za zaščito pešcev 46 in za varnostno opremo 71 (skupno 296 točk)

8. mesto VW polo, za zaščito odraslih 90 točk, za zaščito otrok 86, za zaščito pešcev 41 točk, za varnostno opremo 71 (skupno 288 točk)

9. mesto škoda yeti, za zaščito odraslih 92 točk, za zaščito otrok 78 točk, za zaščito pešcev 46 točk, za varnostno opremo 71 točk (skupno 287 točk)

10. mesto volvo C30, za zaščito odraslih 91 točk, za zaščito otrok 78 točk, za zaščito pešcev 26, za varnostno opremo 71 (skupno 266 točk)

Varnost avtomobila

Za hitrost ni zdravila

Sistemi aktivne in pasivne varnosti niso vsemogočni, saj ob trčenju pri večjih hitrostih svojega dela ne morejo opraviti stoočstno

Aktivna varnost zajema tehnične rešitve, ki zmanjšajo možnost nastanka prometne nesreče. To so tisti tehnični elementi našega vozila, ki nam korigirajo manjše napake, ki jih storimo med vožnjo. Najpomembnejši del aktivne varnosti so pnevmatike našega avtomobila. Če so pnevmatike slabe, nam ne pomaga nobena elektronika, saj so pnevmatike edini stik med vozilom in voziščem.

K pomembnim elementom aktivne varnosti prištevamo še podvozje, zavorno napravo, krmilni mehanizem, svetlobno opremo in podobno. V današnjih časih se veliko srečujemo s predelavami vozil, in če so te opravljene strokovno in so vgrajeni kakovostni ter preizkušeni materiali, se vozne lastnosti vozila lahko izboljšajo. Če pa je poseg v vozilo nestrokovno in so vgrajeni deli slabe in dvomljive kakovosti, je to za uporabnika vozila lahko usodno. Zaradi poškodovanih, izrabljenih ali nekakovostnih delov na podvozju lahko izgubimo nadzor nad vozilom.

Zavore morajo biti brezhibne

Glede zavornih naprav je najboljšje, če so opremljene z zavornim sistemom ABS (Antilock Braking System). Vozilo, ki ima vgrajen tak zavorni sistem, ostane vodljivo kljub močnemu zaviranju in pnevmatike se ne poškodujejo, saj

kolesa ne blokirajo in se tako ob zaviranju pnevmatika enakomerno obrablja po celotni tekalni površini. Nadgradnja sistema ABS je sistem ESP (Electronic Stability Program), ki nadzoruje stabilnost vozila. V ta sistem je povezana elektronika, ki nadzira zmanjševanje zavorne moči posameznih koles. Sistem stabilizira vozilo tako, da zmanjšuje prenesen navor na posamezna kolesa. V primeru prekrmarjenja ob vožnji skozi krivino zavira zunanje prednje kolo, pri podkrmarjenju pa zavira zadnje notranje kolo. Krmilni mehanizem je pomemben, ker natančno usmerja vozilo v zeleno smer, okvare pa lahko pripeljejo do hudih prometnih nezgod, saj vozilo ne pelje v zeleno smer vožnje. Večina novejših avtomobilov ima vgrajen servovoln, ki zagotavlja, da se lahko volan vrti brez večjega napora tudi med mirovanjem vozila. Preden sedemo v vozilo, pa preverimo, ali so luči brezhibne in očiščene, sopotnik pa naj medtem, ko mi pritiskamo zavoro, preveri delovanje zavornih luči. Veliko vozil vozi po naših cestah z lučmi, ki niso brezhibne.

Pas pomaga, če smo pripeti

Pasivna varnost našega vozila je tista, ki poskrbi, da v primeru prometne nezgode ostanemo nepoškodovani. K

pasivni varnosti prištevamo karoserijo, varnostne pasove, naslonjala za glavo in varnostne zračne blazine, ker zmanjšujejo posledice prometne nesreče. Novejši avtomobili so zgrajeni po zahtevnih standardih kakovosti, ki zagotavljajo visoko raven varnosti. Karoserija je sestavljena iz velikega števila delov, od katerih ima vsak pomembno vlogo ob trčenju. Določeni deli karoserije so namerno narejeni tako, da se ob trčenju čim bolj deformirajo in tako ublažijo sile, ki delujejo na potnike v vozilu. Naloga varnostnih pasov je, da nas ob sunkovitem zaviranju ali pri trčenju čim bolj povlečejo k sedežu, preprečijo nihanje zgornjega dela telesa in zavarujejo pred hudimi poškodbami. Naslonjala za glavo varujejo potnikovo glavo ob trčenju in pri tem je pomembno, da se nastavi na višino, ki ustreza potniku. Zračne blazine so namenjene zaščiti prsnega in vratnega dela ter glave voznika in potnika ob njem pri čelnem trčenju, zaščiti ledvenega dela voznika in potnikov pri bočnem trčenju, zračne blazine, nameščene v strešnem delu, pa so namenjene zaščiti vratnega dela in glave voznika in potnikov pri bočnem trčenju. V spodnjem delu armaturne plošče so nameščene še zračne blazine, ki so namenjene zaščiti nog in kolen voznika ter potnika ob njem pri čelnem trčenju.

Jože Škrilec, diplomirani inženir prometa

**GABER
PROMETNI CENTER, d. o. o.**

Ulica Zorana Velnarja 31, 9000 Murska Sobota

AVTOŠOLA, ZBIJANJE KAZENSKIH TOČK, TRAINING VARNE VOŽNJE ZA MLADE VOZNIKE (~30 % pri Zavarovalnici Triglav)

vabi na vpis v program
izobraževanje za trenerja varne vožnje in vodjo skupinske delavnice
(za vse tiste, ki želijo po 13. 8. 2010 usposabljanje mlade voznike kot trenerji varne vožnje in vodje skupinskih delavnic)

VPISNI POGOJI

a) TRENER VARNE VOŽNJE

(cena izobraževanja 1.790,00 EUR + DDV)

lahko postane oseba, ki

- ima najmanj srednjo strokovno ali srednjo splošno izobrazbo,
- ima veljavno vozniško dovoljenje ustrezne kategorije najmanj tri leta,
- v zadnjih treh letih ni bila pravnomočno obsojena za kaznivo dejanje ogrožanja javnega prometa,
- ji v zadnjih dveh letih ni bil izrečen ukrep odvzema vozniškega dovoljenja ali prepovedi vožnje motornega vozila določene vrste ali kategorije zaradi vožnje pod vplivom alkohola ali odklonitve preizkusa z ustreznimi sredstvi, napravami ali strokovnega pregleda zaradi preveritve, ali ima v organizmu alkohol,
- ji ni odvzeto vozniško dovoljenje ali ji ni izrečena kazen prepovedi vožnje motornega vozila, dokler traja taka prepoved.

b) VODJA SKUPINSKE DELAVNICE

(cena izobraževanja 1.340,00 + DDV)

lahko postane oseba, ki

- ima ustrezno univerzitetno izobrazbo (dokazilo o pridobljeni univerzitetni izobrazbi s področja psihologije, psihiatrije, sociologije, pedagogike, andragogike ali prometa),
- ima znanje s področja varnosti cestnega prometa in dela s skupinami,
- v zadnjih treh letih ni bila pravnomočno obsojena za kaznivo dejanje ogrožanja javnega prometa.

PROGRAM IZOBRAŽEVANJA

1) teoretični del (50 ur): na Gimnaziji Murska Sobota in Prometni šoli Maribor

2) praktični del (24 ur): treningi varne vožnje na ÖAMTC-jevem poligonu Lang Lebring (Leibnitz)

ZAČETKI PREDAVANJ: MARIBOR 1. 3. 2010 OB 17.00 na Prometni šoli Maribor, MURSKA SOBOTA 1. 4. 2010

Informacije: 02 527 12 45, pvc@siol.net, www.prometnovarnostnicenter.si

razvedrilo

18. februarja 2010 | Vestnik | 27

www.vestnik.si | e: vestnik@vestnik.si

				ŠTEFAN HAJDINJAK	ODSTOP S POLOŽAJA	KIP PRED PIRAMIDAMI V GIZAH	VARILNI SPOJ	EVA LONGYKA	SOPROGA	OCESNA ŠARENICA	OZKO OKNO	ZAREZA V SODU
				SREDSTVO ZA OSVEŽITEV								
				CINKOVA RUDA								
				VZPOREDNI TRAČNICI				PEVEC ROBIČ NEKD. TV NAPOVED. (ANDREJA)				
				ANTON NANUT			DEL LADJSKE KRME	K				
				PESNICA MUSER			IZBRANA DRUŽBA					
VESTNIK	DOMAČA ŽIVAL, KI DAJE VOLNO	NAGNJEN SVET, STRMINA	TOLKALO NA VRATIH AMERIŠKA IGRALKA (ABBE)									
ZA OBLJEN DEL, OKROGLINA						IVAN LOTRIČ						
DURI						KATJA TRATNIK OBLÓGA ZOBNE KRONE			OBRAMBNI NASIP			
VREDNOST BLAGA						GARJE						
TRGOVSKA ZASTOPNICA						MOČNO ZGANA GLINA						
								RISTO SAVIN KRAJŠA PREKINITEV VOZNIJE		GRŠKO- RIMSKI STARI VEK	KRAVICA	RIBIČ, KI LOVI S SAKOM
				EMANUEL LASKER			PALAČA, (FRANC.) GORSKA RASTLINA, JESČERICA					
				SOZVOČJE, SONIHANJE TELES								
				JANEŽ (LAT.)						VSTAVA ČESA V ODPRTINO		
				ŠKOTSKO MOŠKO KRILLO KOTNA FUNKCIJA						FILM PEDRA ALMODÓ- VARJA		
										METULJ Z OCESCI NA KRILIH EPSKO PESNIŠTVO		
VESTNIK	PRIPRAV- NIŠTVO	VELIKO REŠETO NEKDANJA SMUČARKA (NUŠA)				PEVKA FALK					1000 KG	SINOV SIN
TELESNA VOTLINA PRI ŽIVALIH, KLOAKA						FILMSKA DIVA						
SRBSKO MOŠKO IME					NEKDANJA PEVKA (MAJDA) JAP. NABIRL. BISEROV					TONE VOGRINEC PRIPADNIK GERMAN. PLEMENA		
USTAVNO DOPOLNILO					ANGLEŠKI KOWIK (ROWAN, MR. BEAN) DANSKA							
MOŠKI, KI 'LETA' ZA ŽENSKAMI									AMERIŠKI IGRALEC REEVES			
									PRVI PARTSKI KRALJ			

zvezde napovedujejo

OVEN

ONA: Nekdo vam bo povedal svoje dobronamerno mnenje o vaših poslovnih potezah, kar vam bo zelo koristilo pri pravilni oceni položaja. Pokažite svojo hvaležnost in ne bo vam žal.

ON: Odkrito se boste pogovorili s sodelavci in razčistili nesoglasja iz nedavne preteklosti, ki so v vaš odnos vnašala vse preveč nemira. To bo dober znak za uresničevanje ciljev, ki so pred vami in ki so vse prej kot skromni.

BIK

ONA: Ta teden vam bo šlo resnično vse kot po maslu. Uspehi bodo tako na poslovnem področju kot tudi v ljubezni. Izkoristite ugodno priložnost, saj boste lahko na ta račun dolgo uživali sadove svojega dela.

ON: Prizadevali si boste za nekaj, za kar vsi pravijo, da je že vnaprej obsojeno na propad, vendar vam bo na koncu uspelo celo bolj, kot ste pričakovali. Zmagoslavje bo popolno!

DVOJČKA

ONA: Na sprehodu boste srečali osebo, ki si jo želite že dalj časa spoznati. Morali boste storiti prvi korak, sicer bo priložnost splavala po vodi. In nikar si ne domišljajte, da je vse tako enostavno.

ON: Kmalu boste postavljeni pred veliko in zahtevno nalogo, od katere bo zelo odvisen nadaljnji razvoj dogodkov. Za pomoč boste prosili nekoga, ki ste ga še pred kratkim precej zanemarjali. Težko bo ...

RAK

ONA: Prizadevanja na ljubezenskem področju se vam bodo začela počasi obrestovati in zato vam bo ponovno zrasla samozavest. Vse se bo postavilo na svoje mesto in tako boste uživali kot že dolgo ne.

ON: Prijetno se boste počutili, saj boste uspeli uresničiti načrt, ki vam bo prinesel obilo materialnih koristi, pa še svojo partnerko boste osrečili. To je vaše srečno obdobje, izkoristite ga do popolnosti!

LEV

ONA: Naključno srečanje s starim prijateljem vas bo spomnilo na dogodke iz preteklosti in prav lahko se vam zgodi, da vas bo premamil spomin na nekdanje čase. Pazite, da za to ne bo izvedel vaš partner.

ON: Lotili ste se stvari, ki vam lahko prav hitro uspe. Dobro bi bilo, da se že zdaj začnete pripravljati na nadaljnje odločitve, saj bo kasneje prepozno. Pa tudi na partnerko bi lahko malce bolj popazili ...

DEVICA

ONA: Postali boste zelo komunikativni, kar vam bo precej pomagalo pri pridobitvi naklonjenosti prijatelja, ki je bil do zdaj kar nekako preveč hladen. Toda pazite, da ne boste v navalu besed povedali preveč ...

ON: Iščite srečo predvsem v tem, kar imate, ne pa v tem, kar pogrešate. Ljubezen je vse preveč relativna stvar, da bi vam uspelo karkoli posploševati. Pa tudi vaša partnerka nima neskončnega potrpljenja.

TEHTNICA

ONA: Kar trenutno najbolj potrebujete, je zvrhana mera potrpljenja. Toda niti ne bo tako lahko, kot se vam morda zdi na prvi pogled. Vsekakor bo to koristna šola za prihodnje preizkušnje.

ON: Znanka vas bo povabila na prijeten klepet, ki se bo končal na povsem nepričakovan način, kar pa vas sploh ne bo motilo. Pustite srcu, da gre svojo pot, in preživeli boste čudovit konec tedna!

ŠKORPIJON

ONA: Prišel je trenutek, da zgladite svoje spore s partnerjem, saj si tudi on želi ponovno skladnost v vašem razmerju. Prisluhnite mu in kaj hitro boste našli pravo pot, ki bo tako po vaši kot tudi njegovi meri.

ON: Nemalo boste razočarani, saj si boste od pomenljivega pogleda obetali precej več, kot boste dobili. Je že tako, da je pot do uspeha vse prej kot lahka, ne smete pa pozabiti, da je ta uspeh še težje obdržati.

STRELEC

ONA: Kritično obdobje v ljubezni je sicer za vami, vendar nikar ponovno ne rinite z glavo skozi zid. Potrebno bo kar nekaj časa, da si svoje ljubezensko življenje uredite v takšnem smislu, kot je bilo prej.

ON: Ponovno se je pojavila nova oseba, ki jo občudujete. Kdaj se boste zresnili in prenehali s temi pubertetniškimi problemi? Življenje je preresna stvar, da bi se z njim neprestano igrali.

KOZOROG

ONA: Utujenost vas bo minila, ko boste izvedeli za veselo novico, ki bo prinesla veliko dobrega v vaše življenje. Toda naj vas nikar ne zanese, saj ni še nič dokončnega. In prav zato vam bo trezna glava prišla še kako prav ...

ON: Razočarali boste sebe in druge in si s tem prizadejali veliko škode. Drugič pa si ne zadajajte nalog, ki jih ne morete izpeljati do konca, drugače se boste znašli v težavah, iz katerih se ne boste zlepa izvlekli. Počasi se daleč pride!

VODNAR

ONA: Skrajni čas je, da si vzamete nekaj časa tudi zase in da odpišete na pismo, na katero ste že skoraj pozabili, nekdo pa vztrajno čaka na vaš odgovor. Imate lepo priložnost, da se iz vsega skupaj razvije še kaj več kot pričakujete.

ON: Z močno voljo lahko naredite preobrat tako v vašem poslovnem kot tudi ljubezenskem življenju. Presenetil vas bo obisk starega prijatelja, ki vam bo prinesel še presenetljivejše novice.

RIBI

ONA: Morali boste izbirati med dvema variantama. Tokrat bi bilo dobro, če bi enkrat za spremembo opustili princip kovanca in bi stvar dobro premislili. Seveda je končna odločitev predvsem vaša!

ON: Rešeni boste skrbi, ki so zadnje čase nenehno v vaših mislih. Še vedno vam ne bo uspelo nadomestiti zamujenega v preteklem obdobju, ko ste živeli preveč lahkotno in neobvezujoče. Dobro bi bilo, če bi si poiskali pomoč!

Rešitve iz 4. številke Vestnika: FRANJA GOMBOC, KLAVIRSKI DUO, CANKOVA

1. nagrada kuharska knjiga Lahko jem: Matej Ošljaj, Gomilica 69, Turnišče; 2.- 8. nagrada majica: Milena Špilak, Ulica 4. maja 13, Turnišče; Štefan Magdič, Ulica Štefana Kovača 119, Turnišče; Alojz Režonja, Nedelica 128, Turnišče; Slava Zelko, Čevljarjska ulica 7, Turnišče; Veronika Golob, Partizanska ulica 32, 9250 Gornja Radgona; Anica Rous, Finžgarjeva ulica 1 a, Beltinci; Mateja Sampl, Gerlinci 68, Cankova.

Izzrebanici boste prejeli nagrade po pošti.

sudoku

Vsaka vodoravna vrstica, vsak stolpec in vsak kvadrant 3 x 3 mora vsebovati številke od 1 do 9.

			3			5		
8			5			6	7	
2	6							
				4		1	2	
			8	5	9			4
5		7						
3			6			1	2	
6	8							
			1			4		

Nagrade za izzrebane reševalce

1. nagrada: knjiga Lahko jem, mag. Branislava Belović
2.-8. nagrada: majica

Pravilno rešitev - označena polja - napišite in pošljite na dopisnicah na uredništvo Vestnika, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota, do petka, 26. februarja 2010.

Rešitev:

_____

_____

_____

Ime in priimek, naslov:

Prispevki za nakup medicinske opreme

Občinska športna zveza Moravske Toplice namesto cvetja za pokojno mamo Mateje Pajalič iz Murske Sobote – 50 evrov; Ferdinand Zemljč iz Murske Sobote namesto cvetja za pok. Draga Horvata iz Murske Sobote – 20; Nada Norčič iz Gančan namesto cvetja za pok. Anico Polanič iz Murske Sobote – 30; Agata Gomboc z družino iz Motovilec namesto cvetja za pok. Leopolda Gomboca iz Murske Sobote – 30; Srednja poklicna in tehniška šola Murska Sobotna namesto cvetja za pokojnega očeta Davida Roškarja – 45; Elektromaterial Lendava namesto cvetja za pok. Franca Pataia iz Lendave – 50; Elektromaterial Lendava namesto cvetja za pok. Antona Jeneša iz Mostja – 50; Goričko društvo za lepše vütro namesto cvetja za pokojnega očeta Jožice Celec – 50; Majda Arzenšek iz Moravskih Toplic namesto cvetja za pok. Katarino Ferencek iz Kobilja – 20; sodelavci PPIU Murska Sobotna - Dolga vas namesto cvetja za pokojno mamo Zdenka Žganjarja – 90; Dragica Oblak iz Moravskih Toplic namesto cvetja za pok. Veroniko Šiftar iz Murske Sobote – 20; Margita Dokl iz Murske Sobote namesto cvetja za pok. Veroniko Šiftar – 20; Nada Šarotar iz Murske Sobote namesto cvetja za pok. Veroniko Šiftar – 20; Moto klub veterani Mur-

ska Sobotna namesto cvetja za pok. Emiljo Žganjar z Vaneče – 20; Mirko in Metka z družino namesto cvetja za pok. Jožefo Gumilar s Petanjec – 25; družina Lipič iz Beltinec namesto cvetja za pok. Vilija Goloba iz Beltinec – 20; Keor, PE Beltinci namesto cvetja za pok. Jožefa Perša iz Ižakovec – 20; Štefan Söke z družino iz Lendave namesto cvetja za pok. Ladislava Adorjana iz Lendave – 50; OŠ Franceta Prešerna Črenšovci namesto cvetja za pok. Antona Jeneša – 67; Občina Turnišče namesto cvetja za pok. Ano Novič – 50; Marjan Gjura iz Turnišča namesto cvetja za pok. Ano Novič – 50; Srednja poklicna in tehniška šola Murska Sobotna namesto cvetja za pokojno mamo Draga Bernada iz Murske Sobote – 45; PGD Turnišče namesto cvetja za pokojna člana Štefana Nemca in Alojza Žižka – 100; Franc Majcen iz Gornje Radgone namesto cvetja za pok. Branka Hojnika – 20; Sindikat podjetja Agroservis Murska Sobotna namesto cvetja za pokojno mamo Jožeta Horvata – 40.

Vsem darovalcem se iskreno zahvaljujemo. Prispevke zbiramo na računu št. 01100-6030278282, s pripisom »za nakup medicinske opreme«. Splošna bolnišnica Murska Sobotna

z našega štedilnika

Špinačna juha z drobnjakovimi snežnimi žličniki

250 g zamrznjenih špinačnih listov, 30 g masla, 1 žlica moka, 2 stroka česna, 1 l jušne osnove, sol, poper, 10 cl sladke smetane.

Za žličnike: 2 beljaka, ščep soli, 1 žlička drobno narezanega svežega drobnjaka.

V kozici razpustimo maslo, na njem prepražimo moko, dodamo strt česen in zalijemo z jušno osnovo. Dodamo odtaljeno špinačo in zavremo. Juho začnimo in s paličnim mešalnikom dobro zmešamo. Nazadnje dodamo smetano in juho po potrebi še začnimo.

Tik pred serviranjem vložimo v juho drobnjakove snežne žličnike in jo takoj postrežemo.

Priprava žličnikov: beljake stepemo v trd sneg, ki mu dodamo ščepec soli in vanj vmešamo na drobno narezan drobnjak. Z žlicama oblikujemo lepe žličnike, ki jih skuhamo v slanem kropu in odcedimo.

Nadevane svinjske ruladice

4 svinjske zrezke po 120–140 g, sol, poper, 4 tanke rezine prekajene šunke, 4 rezine sira, 8 cl olja, 100 g pora, 20 cl jušne osnove, moka za zgotitev omake, 10 cl sladke smetane za kuhanje, 10 cl belega vina.

Zrezke potolčemo in rahlo začnimo. Por operemo in narežemo na kolobarje. Na segretem olju jih popražimo toliko, da se por zmehta. Na vsak zrezek položimo rezino prekajene šunke in sira ter po eno žlico popražene pora. Vsak zrezek pazljivo in tesno zvijemo. Povežemo jih z vrstico, da se med toplotno obdelavo zvitki ne razprejo.

Na segretem olju jih z vseh strani lepo opečemo in preložimo v drugo posodo. Na ostanku maščobe prepražimo moko in zalijemo z jušno osnovo. Ko omaka zavre, dodamo svinjske zvitke in jih počasi dušimo približno 20 minut.

Ko se zvitki zmečkajo, jih vzamemo iz omake, odstranimo vrvice in shranimo na toplem. Omaki dodamo vino in smetano ter jo na hitro prevremo. Zvitke lahko serviramo v celem ali jih poševno narežemo na rezine in podlijemo z omako. Kot prilogo ponudimo testenine ali kakšne emčke in zelenjavo, pripravljeno na poljuben način.

Tarhonja

250 g testenin – naribana kašica, 80 g svinjske masti, 1 manjša čebula, po četrtino zelene in rdeče sveže paprike, sol, poper, jušna osnova ali voda za zalivanje, sveže sesekljan zelen peteršilj.

Očiščeno čebulo ter papriki drobno sesekljamo. V kozici segrejemo mast, dodamo naribano kašico in sesekljano zelenjavo. Pražimo toliko časa, da kašica začne dobivati zlato rjavo barvo. Solimo, popramo in zalijemo z 1,5- do dvakratno količino vroče vode ali jušne osnove. Počasi dušimo do mehkega in občasno premešamo. Preden tarhonjo postrežemo, jo posujemo

s sesekljanim zelenim peteršiljem.

Zeljna solata s feto

400 g svežega belega zelja, 2 bučki kuhinjski, 1 sveža rdeča paprika, 100 g sira feta, sol, poper, beli balzamični kis, oljčno olje po okusu.

Zelje na tanko naribamo in rahlo posolimo. Bučke in papriko operemo in očistimo. Bučke naribamo na debelejšje trakove ali jih narežemo na palčke. Papriko narežemo na drobne koščke. V solatni skledi pomešamo vso pripravljeno zelenjavo, solimo, popramo ter začnimo s kisom in oljem. Tik pred serviranjem solati narahlo primešamo na kocke narezano feto in postrežemo.

Rezine s črnim ribezom

Za biskvitno testo: 3 jajca, 75 g masla, 75 g sladkorja v prahu, 1 vanilinsladkor, 75 g ostre moka, nastrgana lupina pomaranče, 50 g čokolade v prahu.

Za kremo: 250 g črnega ribeza, 100 g sladkorja v prahu, 6 listov želatine, 50 cl sladke smetane za stepanje, sok 1 pomaranče.

Za glazuro: 3 listi želatine, 15 cl soka črnega ribeza, sladkor po okusu. Za dekoracijo: stepena sladka smetana, črni ribez, ostružki pomarančne lupine, sveži listi melise.

Za biskvitno testo razločimo jajca na rumenjake in beljake. Rumenjake penasto umešamo z maslom in polovico sladkorja. Moko pomešamo s čokolado v prahu, primešamo tudi nastrgano pomarančno lupino. Beljake stepemo v trd sneg, ki mu postopoma primešamo drugo polovico sladkorja. Rumenjaki masi izmenično dodajamo zmes moka, vse skupaj pa rahljamo s snegom. Pripravljeno maso vlijemo v pomaščen in pomokan pekač, ki ga postavimo v ogreto pečico (175 stopinj Celzija). Pečen biskvit pustimo v pekaču, da se ohladi.

Za kremo pristavimo dobro opran in odcejen črni ribez, ki mu dodamo sladkor in pomarančni sok. Na hitro prevremo. Nato ribez s paličnim mešalnikom dobro zmešamo. Še vročemu ribezovemu pireju dodamo ožete, poprej v hladni vodi namočene lističe želatine. Premešamo in maso hladimo v vodni kopeli. Posebej stepemo sladko smetano in jo postopoma primešamo ribezovi masi. Pripravljeno kremo razporedimo po ohlajenem biskvitu in po vrhu lepo poravnamo. Pekač postavimo na hladno, da se krema strdi.

Za glazuro namočimo liste želatine v hladni vodi. Ribezov sok pristavimo, po želji ga sladkamo. Tik preden zavre, sok odstavimo in v njem raztopimo ožete liste želatine. Glazuro med stalnim mešanjem ohlajamo do mlačnega, nato jo vlijemo na pripravljene rezine. Pekač ponovno postavimo na hladno. Pred serviranjem rezine narežemo na primerne kose in jih poljubno dekoriramo.

Boštjan Režonja, kuhar v lendavskem hotelu Lipa

oglas@vestnik.si
tel.: 02 538 17 20

Motorna vozila

ODKUPUJEMO RABLJENA VOZILA slovenskega porekla od letnika 2000 dalje. Tel.: 564 84 30 in 041 758 700, ZEC-COMMERCE, d. o. o., Apaška c. 6, G. Radgona. m015187

VOZILA NA POLOŽNICE PO VAŠI IZBIRI – Z MINIMALNO DOKUMENTACIJO (možnost brez kaska). AVTOMOBILI P. R., Industrijska ul. 9, MB, 02 228 30 20, 02 228 30 00, 031 320 336. m014909

KUPIM starejša osebna vozila v voznem stanju. Tel.: 041 675 652. m015273

Živali

NESNICE, rjave, cepljene, tik pred nesnostjo. Naročite: Nemčavci 528 11 90, Petanjci 546 15 05, Beznovci 549 10 25, Grad 553 11 48. m015337

TRI BIKCE, simentalce, stare od 2 do 10 tednov, kupijo. Tel.: 041 873 834. m015314

NESNICE, rjave, grahaste, črne, stare 13 tednov, prodajo po 3,50 evra za kos. Dostava na dom. Tel.: 792 35 71. m015317

PRAŠIČA, težkega od 130 do 140 kg, prodam. Tel.: 040 385 480. m015348

Posesti

BIVALNO POČITNIŠKO HIŠICO ALI VIKEND kupim. Plačilo takoj. Ponudbe s fotografijo, opisom in ceno pošljite na naslov: Antik center, Gewerbepark 16, 8134 Wildenfels, Deutschland, ali antik-center@online.de (lahko pišete v slovenskem jeziku). m015321

VINOGRAD, 5 km iz Moravskih Toplic, po ugodni ceni prodam. Tel.: 051 383 416, po 15. uri. m015289

V NAJEM DAJO ENO IN DVOSOBNO STANOVANJE. Tel.: 031 685 180. m015335

Kmetijska mehanizacija

KUPIJO IMT 533 ali 539. Tel.: 051 639 777. m015226

TRAKTOR URSUS kupim. Tel.: 041 680 684. m015225

KUPIM TRAKTOR in drugo kmetijsko mehanizacijo. Tel.: 041 679 937. m014875

ČELNO KOSO DEUTZ FAR, roto brano, 3 m, silokombajn Vihar 80, frezo 240, sejalnik Vikon, 500 kg, koso Šip, 1,90 m, kombajn, 3-vrstni, samohodni, prodam. Tel.: 041 357 368. m015287

TRAKTOR SAME 80 KS, letnik 98, pogon 4 x 4, in tribrazdni obračalni plug Lemken prodam. Tel.: 040 484 129. m015304

TRAKTOR FERGUSON 560 s priključki prodajo. Tel.: 540 14 11. m015315

TRAKTOR IMT 542, letnik 1991, koruzno sejalnico Becker, obračalnik pajek Šip 640 in zadnji nakladalnik Riko, za gnoj, prodam. Tel.: 041 358 960. m015316

VLEČNI TROSILNIK MINERALNIH GNOJIL, 3 tone, z napravo proti pršenju apnenca, enoredni silažni kombajn SIP SK 80, traktorsko škropilnico Agromehanika, 600 l, 12 m naprava, čelno rotacijsko kosilnico SIP 220 F in drobilnik zrnja na tovornem vozilu z mešalnico, 3 tone, prodam. Tel.: 041 724 028. m015320

TROSILNIK MINERALNIH GNOJIL INO BREŽICE, 600 l, in pnevmatsko sejalnico, 4-redno, z dozatorji

umetnih gnojil, za koruzo, znamke Optima, prodam. Tel.: 041 543 684. m015325

TRAKTOR ZETOR 62-11 in 533 deluxe s priključki prodam. Tel.: 031 804 546. m015332

PODRAHLJALNIK, 2,20 m, PLUG, dvobrazdni, obračalni, znamke Regent, prodam. Tel.: 031 894 511. m015334

Kmetijski pridelki

SENO V OGLATIH BALAH prodajo. Tel.: 031 586 370. m015277

OGLATE BALE sena in slame prodajo. Ficko, Puconci 229, tel.: 02 545 11 71. m015282

SENO V OGLATIH BALAH prodajo. Tel.: 031 586 370. m015281

Razno

PRODAMO IN BREZPLAČNO DOSTAVIMO kamen, skrilavec, različnih barv in debelin. Tel.: 041 678 966. m014898

VRTINE ZA TOPLOTNE ČRPALKE NAMAKALNE IN POKIHOVALNE SISTEME
MURSKA SOBOTA
OBRTRNA ULICA 40
VODNA DOVOLJENJA
MONITORING
041 741 809

GRANDE PUNTO
Cena s klimo že za 8.330,00 €.
Dobite ga že za 99,86 € na mesec brez pologa.
AVTO CITY d.o.o., PE FLAMIN MS
Industrijska ul. 1/a, Murska Sobotna
telefon: (02) 530 46 60

PREBUJENI LEPOTEC
Cena s klimo že za 11.450,00 €.
Dobite ga že za 137,27 € na mesec brez pologa.
AVTO CITY d.o.o., PE FLAMIN MS
Industrijska ul. 1/a, Murska Sobotna
telefon: (02) 530 46 60

EKOLOŠKO KURILNO OLJE
POSREDNIŠTVO
KURILKO
tel.: 54 59 280
Poredoš, s. p., Brezovci 69 a, 9201 Puconci

KURILNO OLJE, PREMOG
UGODNE CENE IN MOŽNOSTI PLAČILA! Tel.: 57 88 200
KURIVO - PREVOZ, Jakšič Bojan, s. p., G. Bistrica 51

pomurje.si
BOLJŠA STRAN SPLETA

PREMOG zelo ugodno z dostavo. Tel.: 041 279 187. Prevoznitvo Vladimir Pernek, s. p., Sedlašek 91, Podlehnik. m015204

POHIŠTVO ZA SPALNICO po simbolični ceni prodam. Tel.: 521 19 74. m015288

MEŠANA DRVA prodam. Tel.: 551 14 01. m015318

Storitve

POTREBUJETE DENAR, A NISTE KREDITNO SPOSOBNI, IMATE PA VOZILO? POSREDUJEMO VAM REŠITEV. PLAČILO NA POLOŽNICE; VOZILO VAM OSTANE! AVTOMOBILI P. R., Industrijska ul. 9, MB, 02 228 30 20, 031 648 679. m014919

KREDITI DO 10 LET – NA PLAČO ALI POKOJNINO (TUDI 09). MOŽNOST KREDITA TUDI ZA DOHODKE POD 460 EUR! OBREMENITEV TUDI DO 60 %! ODPLAČILO STARIH KREDITOV! POSREDOVANJE NAJUGODNEJŠE REŠITVE. AVTOMOBILI P. R., Industrijska ul. 9, MB, 02 228 30 20, 031 658 679. m013941 m014930

KOMUNALA
Javno podjetje, d. o. o., Kopaljska ul. 2
Murska Sobotna
D. E. POGREBNIŠTVO
N. C. 521 37 00
POGREBNE STORITVE UREDITE VSE NA ENEM MESTU PO ZELO UGODNIH CENAH!
24-URNA DEŽURNA SLUŽBA:
GSM: 041 631 443

POGREBNE STORITVE, OPREMA, VZDRŽEVANJE POKOPALIŠČ IN ZELENIC ALEKSANDRA VUČKIČ BANFI s. p., Veščica 17, 9000 M. Sobotna
V TEŽKIH TRENUTKIH VAM SVETUJEMO IN POSKRIBIMO ZA CELOTNO ORGANIZACIJO IN IZVEDBO POGREBA
Brezplačni prevozi do 40 km. Plačilo na več obrokov brez obresti.
24 UR NA DAN:
02 534 80 60; 041 681 515

Svetilčarstvo in pogrebništvo
Marija Ferenčak, s. p., Trnje 58, 9232 Črenšovci
Telefon: (02) 570 15 60 ali 031 615 535, 031 653 699
- izdelava vencev in aranžmajev
- dostava zastoj
- pogrebne storitve in oprema
- urejanje zelenic in pokopališč
- prodaja vseh vrst rastlin in cvetja
- konkurenčne cene

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE
UREJANJE POKOPALIŠČ IN ZELENIC
Brezplačni prevozi opreme na dom, brezplačni prevozi do 40 km, plačilo na več obrokov brez obresti
Vladimir Hozjan, s. p., Šulinci 87 a
Tel.: 02 55 69 046, GSM: 041 712 586

Izdelava in obnova nagrobnih spomenikov, tlaki, stopnice, okenske police in drugi izdelki iz granita in marmorja
Tel.: 02 542 10 24, faks: 02 542 20 24, GSM: 031 876 949
KEB – kamnoseštvo
Erjavec, Marjan
Erjavec, s. p., Ribiška pot 1 a, 9231 Beltinci

zahvale

18. februarja 2010 | Vestnik | 29

www.vestnik.si | e: vestnik@vestnik.si

*Le kogar imaš rad,
nikoli ne umre,
le daleč, daleč je.*

V SPOMIN

Mineva deset let žalosti,
odkar je za vedno odšla
od nas draga

Jolanka Grebenar

iz Čepinca

Za vsak cvet,
prižgano svečo, lepo misel
in molitev ob njenem grobu –
iskrena hvala.

Vsi njeni

*Je čas, ki da, je čas, ki vzame,
pravijo, da je čas, ki celi rane.
In je čas, ki nikdar ne mine,
ki ohranja nam spomine.*

V SPOMIN

14. februarja je minilo pet let,
odkar nas je zapustil naš dragi

Štefan Vogrinčič

iz Kupšinec

Vsem, ki ga z lepo mislijo ohranjate v spominu
in postojite ob njegovem grobu, iskrena hvala.

Njegovi najdražji

*Oh, kako boli, ko vidiš,
kako iz dneva v dan
usihajo življenjske moči.
To veš ti in vemo mi,
ki smo bili s tabo
tvoje zadnje dni.*

ZAHVALA

V 83. letu nas je zapustila naša najdražja

Marija Bernat

s Cankove 66

Iskreno se zahvaljujemo vsem,
ki ste jo pospremili k večnemu počitku, darovali sveče, za svete maše
in cerkev sv. Jožefa na Cankovi.

Njeni najdražji

*Ljubezen, delo in trpljenje
bilo tvoje je življenje ...*

ZAHVALA

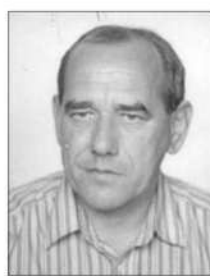
V 80. letu nas je za vedno
zapustil dragi brat in stric

Alojz Plej

s Petanjec

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom,
sosedom, osebju doma starejših v Rakičanu,
gasilskim društvom, pogrebništvu Banfi, g. župniku Boštjanu Čehu
za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke ter vsem,
ki so darovali za svete maše, cerkev, cvetje in sveče.

Žalujemo njegovi najdražji

ZAHVALA

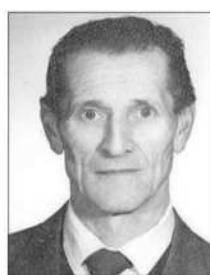
V 61. letu je končal svojo
življenjsko pot dragi oči in brat

Jožef Toplak

iz Murske Sobote

Iskreno se zahvaljujemo vsem,
ki ste nam v teh trenutkih kakor koli pomagali,
ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali cvetje in sveče
ter nam izrekli sožalje.
Lepa hvala osebju in stanovalcem Doma starejših Rakičan.
Posebej hvala Mihovim prijateljem in sodelavcem v podjetju Elrad
International iz Gornje Radgone.

Žalujemo: sin Miha z mamo in brat z družino

*Čeprav ti želimo miren počitek,
so naša srca polna žalosti.*

ZAHVALA

V 87. letu nas je zapustil dragi mož,
oče, dedek in pradedek

István Bencsecz

s Hodoša

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini,
prijateljem, sosedom in znancem, ki ste nam v teh težkih trenutkih
stali ob strani in ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali cvetje,
sveče in prispevali za dobrotelne namene.
Zahvaljujemo se duhovniku Viliju Kerčmarju, pevcem in osebnemu
zdravniku Marijanu Kiršnerju ter pogrebništvu Banfi.

Žalujemo vsi, ki smo te imeli radi

draga mama

Ema Gjureč

*Življenje je kot reka,
ki teče in odteka,
spomini pa so tisti,
ki spremljajo človeka.*

V SPOMIN

dragi oče

Alojz Gjureč

iz Večeslavca 15

Iskrena hvala vsem, ki se ustavite z lepo mislijo ob njunem grobu.

Hčerka Slavica z družino

*Ničesar ni, da v tem ne bi bil ti,
so oblike tvojega smehljaja
in vsaka stvar o tebi govori,
ti ostajaš ...*

ZAHVALA

V 55. letu nas je zapustil dragi sin, brat in stric

Ivan Henzel

iz Dolge ulice 197 v Moravskih Toplicah

Iskrena hvala vsem, ki ste se zadnjič poslovili od njega, sorodnikom,
sosedom, prijateljem, lovskim kolegom in dimnikarjem.

Hvala za izrečeno sožalje, darovane sveče in denarne prispevke.

Še posebej hvala lovskim kolegom iz Rakeka za spoštljiv in
dostojanstven zadnji lovski pozdrav.

Težko ga bo pozabiti, ker nam je bil drag, še težje je – izgubiti ga za
vedno in najtežje – naučiti se živeti brez njega.

Žalujemo vsi njegovi

*Ne joči več.
Obriši si solze.
On je že onkraj groze
in trpljenja.
Ne joči več,
najhujše breme
breme je življenje.
(S. Makarovič)*

ZAHVALA

Tiho in brez slovesa nas je 20. januarja v 80. letu za vedno zapustil
naš dragi mož, oče, brat, dedek in pradedek

Maksimiljan Čuk

iz Ključarovec

Iskrena zahvala vsem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani,
darovali cvetje, sveče in za sv. maše, nam izrekli sožalje
in ga v velikem številu pospremili na zadnji poti.

Žalujemo vsi,
ki smo ga imeli radi

*Zdaj moram oditi, moj čas je prišel,
luč ugasniti, ujeti odmev,
kjer sonce ugasne, ko se znoči,
svetloba me čaka na koncu poti.*

ZAHVALA

V 87. letu nas je za vedno zapustil
dragi oče, dedek in pradedek

Franc Škrilec

iz Lemerja 49

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom,
prijateljem in znancem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali cvetje in
sveče, prispevali v dobrotelne namene ter ga pospremili na njegovi
zadnji poti.

Hvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke,
domaćemu PGD ter okoliškim gasilcem in pogrebništvu Banfi.

Žalujemo vsi njegovi najdražji

*Saj ni rečeno, da te ni,
čeprav tvoj glas se več ne sliši,
beseda tvoja v nas živi.*

Tiha bolečina spremlja

SPOMIN

na 20. februar,
ko nas je pred desetimi leti
zapustila naša draga

Matilda Kolmanič

iz Borejca 32

Hvala vsem,
ki z lepo mislijo postojite
ob njenem grobu.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 89. letu nas je za vedno
zapustila naša draga mama,
tašča, babica in sorodnica

Angela Sukič

od Grada 116

Iskreno se zahvaljujemo vsem
sorodnikom, sosedom, prijateljem,
ki ste nam izrazili ustno in pisno
sožalje, darovali vence, sveče, za
svete maše in cerkev.

Iskrena hvala g. župniku
Goranu Kuharju za pogrebni
obred, zdravniku Čurčiču,
patronažni sestri Darinki in
pevcem za odpete žalostinke.

Hvala družini Šinko
za vso pomoč.

Lepa hvala pogrebništvu
Banfi in godbeniku za
odigrano Tišino.

Vsem in vsakemu posebej
še enkrat – hvala.

Žalujemo: sin Franc z ženo,
hčerka Marija z možem,
vnuki Franc z Janjo, Suzana,
Jožek in Gabriela

Župan Slavko Petovar in direktor Nograda gradnje Drago Novak ob podpisu pogodbe

Veržej

Največji zalogaj

Občina Veržej bo v letošnjem juniju, juliju in avgustu urejala javno infrastrukturo v Banovcih.

Po uspešni prijavi na javni razpis za izbor operacij iz sredstev Evropske unije za kohezijsko politiko bo projekt delno financiral Evropski sklad za regionalni razvoj v okviru operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007-2013.

»Gre za največjo investicijo v zgodovini Občine Veržej. V 12-letnem obdobju naše občine dajemo poseben poudarek tudi turizmu, ki je vse pomembnejša in obetavna gospodarska panoga. Zato smo se odločili, da v Banovcih, znanem turističnem letovišču, ki ga skozi vse leto obišče veliko domačih in tujih gostov, lani so zabeležili že 105.000 prenočitev, dokončno

uredimo infrastrukturo. V ta namen sta že urejeni sprehajalno-kolesarska pot Veržej-Banovci in javna razsvetljava na tem območju, zdaj pa bo na vrsti javna infrastruktura v naselju Banovci. Obsegala bo zgraditev pločnika, javne razsvetljave, meteorne kanalizacije, rekonstrukcijo ter preplastitev cestišča in sprehajalno-kolesarske poti.« je ob podpisu pogodbe povedal župan Slavko Petovar.

Na podlagi javnega naročila je bilo za izvedbo gradbenih del izbrano kot najugodnejši ponudnik gradbeno podjetje Nograd gradnje iz Črenšovca. Vrednost celotne investicije znaša 576.300,71 evra; od tega je iz državnega proračuna zagotovljenih 408.213 evrov, Občina Veržej pa bo prispevala 168.087,71 evra.

Milan Jerše

Proračun s cmokom

Soboški izvršilni odbor LDS-a se je opredelil do pisma aktualnega župana o podpori na naslednjih županskih volitvah in se odločil, da bo na jesenskih volitvah nastopil s svojim kandidatom. Najbližje kandidaturi je menda predsednik odbora dr. Mitja Slavinec. Hkrati so še enkrat izrazili svoje stališče do soboškega proračuna, ki ga bodo v drugem branju podprli tudi zaradi tega, ker je bilo upoštevano njihovo stališče o prepolovljenem zadolževanju. Ob tem so še enkrat opozorili, da problem občine ostaja neuspeh na javnem razpisu za pridobitev sredstev za opremo nove večnamenske dvorane. Če bo občina sama financirala projekt, jim to po njihovem lahko povzroči finančne težave v prihodnjih letih. J. V.

Fantje boljši aranžerji

Vse je čedalje bolj povezano z naravo – v Pomurju še bolj kot drugod po Sloveniji in na Biotehniški šoli Rakičan še bolj kot na drugih šolah. Za izobraževanje na tej šoli se odločajo dijaki, ki jih zanimajo naravoslovje, ekologija, vrtnarstvo, kmetijske stroke, razvoj podeželja, turizem na podeželju in razne dopolnilne dejavnosti. In še eno skrivnost so izdali profesorji na informativnem dnevu: fantje imajo skorajda večji smisel za oblikovanje cvetličnih aranžmajev kot dekleta. B. B. P.

SKB nagrajuje zveste uporabnike

Z edinstvenim programom na slovenskem bančnem trgu »SKB Zvestoba« in privlačnimi nagradami SKB vsake tri mesece stranke nagradi za izkazano zaupanje

Uprava banke SKB je 10. 2. 2010 podelila nagrade za prvo nagradno obdobje od 1. 10. do 31. 12. 2009. Jasna Suhadolc, že štiri leta zvesta stranka SKB, je prejela glavno nagrado in se bo odpeljala v novem avtomobilu Peugeot 308. Na podelitvi nagrad je Jasna dejala, da je z banko SKB zelo zadovoljna, saj njeni bančniki hitro rešijo vsako težavo. Druga nagrajena, Maša Gostinčar Cvar, je zvesta stranka SKB že kar 13 let in je bila v vsem tem času vedno zadovoljna. Zato je ravno te dni tudi svojemu otroku v SKB odprla varčevalni račun. Maša je bila prijetno presenečena, ko je ravno na svoj rojstni dan izvedela, da bo za zvestobo nagrajena s prestižnim križarjenjem. Tretja nagrajena, Špela Kosem Todrovič, je pred sedmimi leti na priporočilo sorodnikov za svojo banko izbrala SKB. Pravi, da je zagotovo prednost te banke osebni pristop do strank in da bo SKB tudi v prihodnje priporočala svojim znancem. Za nagrado bo leto-

Uprava SKB se je svojim strankam zahvalila za zvestobo in pripadnost banki ter podelila prve nagrade programa SKB Zvestoba.

šnje olimpijske igre spremljala na novem LCD-televizorju. Nagrajevanje zvestobe strank SKB

se nadaljuje tudi v letu 2010, naslednje žrebanje bo že v začetku aprila. Oglasno sporočilo

XAL XENON ARCHITECTURAL LIGHTING

Vas zanima delo v mladem, dinamičnem, hitro rastočem kolektivu, ki je s svojimi izdelki prisoten na vseh svetovnih trgih? Vabimo vas k sodelovanju.

XAL Svetila d.o.o. smo nenehno rastoče podjetje, del avstrijskega koncerna XAL GmbH iz Gradca. Ukvarjamo se s proizvodnjo visokokakovostnih svetil in svetlobnih sistemov. Iščeemo nove sodelavce za našo proizvodnjo v Nemčavcih.

SKLADIŠČNIK

Od vas pričakujemo:

- Izobrazbo smeri Skladiščni tehnik, ali vsaj 4. stopnja izobrazbe
- Izkušnje z delom v skladišču
- Zaželjen izpit za vilničarja
- Znanje nemškega jezika

VODJA SKUPINE

Od vas pričakujemo:

- Vsaj poklicno izobrazbo iz elektrotehnike ali strojništva
- Izkušnje z vodenjem skupin
- Vestnost in natančnost pri delu
- Inovativnost in iznajdljivost na delovnem mestu
- Znanje nemškega jezika

VODJA ODDDELKA ZA KONTROLO KVALITETE

Od vas pričakujemo:

- Vsaj 5. stopnjo izobrazbe elektro ali strojne usmeritve
- Zaželjene izkušnje na podobnem delovnem mestu
- Znanje nemškega jezika
- Samostojnost na delovnem mestu
- Iznajdljivost ter prilagodljivost na delovnem mestu

Nudimo vam:

- Urejeno delovno okolje
- Nagrajevanje po produktivnosti
- Možnost kariere v koncernu XAL

Ponudbe pošljite v roku 15 dni od objave na naslov: XAL Svetila d.o.o., Nemčavci 75, 9000 Murska Sobota s pripisom »za razpis« ali na e-mail: tadej.topolnik@xal.com

WWW.XAL.COM

Zahvala

Hvala donatorjem in vsem, ki so namenili 0,5 odstotka dohodnine Medobčinskemu društvu slepih in slabovidnih Murska Sobota za kakovostno izvajanje posebnih socialnih programov.

OBRAZI PORABJA

PREMIERA
V ČETIRTEK, 25. FEBRUARJA
OB 18.30 URI

pomurje.si
BOLJŠA STRAN SPLETA

Skočite v digitalno prihodnost že danes!

Konec leta 2010 bomo v Sloveniji z analognega prešli na digitalno oddajanje televizijskega signala. Prehod na digitalno televizijo bo prinesel veliko novosti, že danes pa lahko vsi naročniki SiOL TV dostopate do številnih prednosti digitalnega sveta.

SiOL TV je digitalna televizija, zato njeni uporabniki prehoda ne boste občutili in boste televizijske programe in ostale storitve, ki jih ponuja, spremljali, kot ste jih do sedaj.

SiOL TV poleg bogatega nabora izbranih televizijskih programov vključuje številne dodatne storitve in vsebine, do katerih lahko uporabniki dostopate 24 ur na dan, kadar koli si zaželite. V videoteki lahko izbirate med več kot tisoč vsebinami – med njimi tudi SiOL TV HITI – najnovejšimi filmskimi uspešnicami. V okviru programskega paketa Mega je vrsta vsebin in storitev že vključenih v paket in to brez dodatnega plačila. Na voljo so izbrani filmi, risanke, koncerti in športno-dokumentarni filmi ter SiOL TV igre, ki predstavljajo zabavo za vso družino. Paket Mega vključuje tudi storitev SiOL TV ambient, ki v vašem domu pričara enkratno in sproščujoče vzdušje, saj vaš televizijski ekran spremeni v goreči kamin ali drug izbrani motiv. Uporabniki paketa Mega lahko, poleg vsebin, ki so zajete v vse pakete, dostopate tudi do izbranih dodatnih vsebin spletne televizije SiOL iO, in to kar preko svojega računalnika.

SiOL TV lahko v primeru, da že imate ali naročite SiOL internet, dva meseca brezplačno preizkušate in se prepričate, da je najzabavnejša in vsebinsko najbogatejša digitalna televizija. Če se za SiOL TV odločite do konca februarja 2010, lahko izkoristite še dodatno olimpijsko ponudbo. Z naročilom SiOL TV boste namreč lahko poleg dveh mesecev brezplačnega preizkušanja tako še dodatna dva meseca brezplačno spremljali vsebine, zajete v najbogatejši programski paket Mega in dodatek Eksplozivni. Preklopite na digitalno še danes!

Več informacij o SiOL TV dobite na brezplačni telefonski številki 080 8000, na spletnem naslovu www.siol.net in v vseh Mobitelovih centrih.

080 8000
www.siol.net

Vesolje veselja

glasbene
lestvice na
radiu murski valRadio Murski val - 94,6 Mhz in 105,7 Mhz
srednji val 648 kHzLESTVICA OBMURSKE ZABAVNE
GLASBE DOMAČA PLOŠČA

1. SLOVENIJA – Metulj
2. F ČARNI PANTLIK DIJANI LASJE – Kontrabant
3. LEPE PESMI ZNAMO ŠPILAT – Langa
4. POT DOMOV – Karmen in Avantura
5. EKG – Nika Zorjan

PREDLOGA

RAD BI – Blind 4 destiny
ŽELIM TE VIDETI LE SREČNO – Franc Gorza in Majda Petan

LESTVICA NARODNOZABAVNE GLASBE
GLASBA NAŠEGA SRCA

1. VILA Z NEBA – Modrijani
2. POZDRAV SLOVENIJI – Kranjci
3. ČE ME HOČEŠ POVEJ – Golte
4. TRENUTEK SREČE – Pepelnjak
5. POSTOJ PRIJATELJ MOJ – Sicer

PREDLOGA

MURSKO POLJE – Prleški kvintet
TISTI DAN – Novi spomini

LESTVICA SLOVENSKE ZABAVNE GLASBE
7 VELIČASTNIH

1. SANJAJ (2010) – I. C. E.
2. ODKAR TE NI – Nuška Drašček in Jacques Houdek
3. ZDAJ KO SVA SI BLIZU – Art Music Orchestra
4. IZPOLNIVA ŽELJE – Nude
5. LALALALALA – Jadranka Juras

PREDLOGA

ZVEZDNO NEBO – Marko Vozelj
KADAR SEM SAMA – Perpetuum Jazzile

NAJBOLJŠIH SEDEM TUJIH SKLADB
NA MURSKEM VALU NSTSNMV

1. RAIN – Mika
2. WHEELS – Foo Fighters
3. I WILL LOVE YOU MONDAY (365) – Aura Dione
4. TIK TOK – Keshia
5. FIREFLIES – Owl City

PREDLOGA

I LIKE – Keri Hilson
21 GUNS – Green Day + The Cast Of American Idiot

Nagrado Srečanja na Murskem valu
dobi: Nateja Stanek, Slomškova ul. 68,
Murska Sobota

Kupon št. 7

Glasujem za skladbo:

Domača plošča:

Glasba našega srca:

---

7 veličastnih:

NSTSNMV

Ime in priimek, naslov:

Izpolnjen kupon pošljite do torika, 23. februarja 2010, na naslov: Murski val, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota, za glasbene lestvice.

napovednik prireditev

Otvoritev

LENDAVA

V soboto, 20. februarja, ob 18. uri bo v predverju gledališke in koncertne dvorane otvoritev razstave del članov internetnega portala FotoFoto z naslovom Le kam veter nas popelje.

Koncert

LJUTOMER

V četrtek, 18. februarja, ob 19. uri bo v kulturnem domu koncert akademskih glasbenikov, ki sestavljajo kvartet pozavn Fourtissimo (Andrej Karba, Jure Smej, Urban Turjak, Marko Slavič). Program bo povezovala Petra Karba.

MURSKA SOBOTA

V petek, 19. februarja, ob 19. uri bo v grajski dvorani koncert vokalisticke Nuške Drašček in klaviaturista Blaža Jurjevčiča z naslovom Ti si moja ljubezen. Predstavila bosta izbor najlepših domačih in tujih ljubzenskih pesmi. Predprodaja vstopnic (15 evrov) v Turistični agenciji Pütra (Cvetkova 1), na dan koncerta 20 evrov!

V petek, 19. februarja, ob 22. uri bo v MIKK-u koncert meseca s skupinama Colour Haze (München, psihedelični heavy rock) in Stonebride (Zagreb, psihedelični blues stoner/sludge rock).

GORNJA RADGONA

V soboto, 20. februarja, ob 17. uri bo v Zasebni glasbeni šoli Maestro nastop udeležencev delavnice trobil Ko zatrobijo trobente.

BELTINCI

V soboto, 20. februarja, ob 21.30 uri bo v Ambasadi ŠKM koncert skupin Majmoon (Nemčija/Hrvaška/Bosna, kraut rock) in Ekt Ack (Zagreb, rock).

Dogodek

VELIKA POLANA

V četrtek, 18. februarja, ob 10. uri bo v sejni sobi predstavitev dosedanjih rezultatov in 2. diskusija v okviru projekta CeRamIca ter izvedbe Swot in tržne analize (diskusija o stanju lončarstva in malih obrti v Pomurju ter drugih državah partnerkah v projektu).

GORNJA RADGONA/ČREŠNJEVCI

V petek, 19. februarja, ob 14. uri bo pri OŠ začetek pohoda, ob 15. uri pa pri spomeniku v Črešnjevcih spominska proslava – Marija Rožman.

Gledališče

GORNJA RADGONA

V četrtek, 18. februarja, ob 19. uri bo v kulturnem domu monokomedija o tragediji našega šolstva z naslovom Učitelj v režiji Matjaža Latina. Igra: Aljoša Ternovšek.

ČREŠOVCI/GRAD

V petek, 19. februarja, ob 18. uri bo v kulturni dvorani Črenšovci gledališka komedija Slačilnica avtorja Draga Megliča v izvedbi KUD-a Črenšovci in režiji Andreje Sever. V nedeljo, 21. februarja, ob 17. uri bo predstava v kulturni dvorani pri Gradu.

LJUTOMER

V petek, 19. februarja, ob 19.30 uri bo v kulturnem domu komedija Poročni list avtorja Ephraima Kishona v izvedbi KUD-a Križevci.

V nedeljo, 21. februarja, ob 16. uri bo v kulturnem domu premierna predstava mladega roda ljutomerskih gledališnikov s predstavo Plesoč o osliček avtorja Erika Vosa v režiji Srečka Centriha.

MURSKA SOBOTA

V soboto, 20. februarja, ob 19. uri bo v grajski dvorani monokomedija Osamljena ženska avtorja Daria Foja v izvedbi Zorice Fingušt Fatur in mentorice Milene Muhič. Rezervacija in prodaja vstopnic (7 evrov) je v pisarni ZKD Murska Sobota med 10. in 13. uro.

Predavanje

VERŽEJ

Od sobote, 20., do ponedeljka, 22. februarja, bo v Zavodu Marianum 1. intenzivni konec tedna aktivnosti za mlade v okviru projekta Prišla bo pomlad. Na sporedu bodo intenzivne vaje pesmi, izbrane iz repertoarja pesmi duhovne ritmične glasbe in otroških ljudskih pesmi. Strokovno bo program spremljal in vodil Peter Pučnik ob sodelovanju s priznanimi lokalnimi glasbeniki, kot so Matej Zavec, Felicita Heric Taškov in Marjeta Ivančič. Inf.: 041 357 640.

GORNJA RADGONA

V soboto, 20. februarja, ob 9. uri bo v Zasebni glasbeni šoli Maestro glasbeno delavnica učencev trobil z naslovom Ko zatrobijo trobente.

POMURJE

Začel se je nov spomladanski semester joge, ki ga pripravlja Društvo Joga v vsakdanjem življenju. Termini: Lendava (ponedeljek ob 17.30 v DOŠ II), Murska Sobota (torek ob 17.30 v gasilskem domu), Gornja Radgona (četrtek ob 17. uri v OŠ), Ljutomer (sreda ob 17.30 v gimnaziji).

Razstava

MURSKA SOBOTA

V Pokrajinskem muzeju je na ogled razstava Moje zvezdarne – Pavel Kuna, pionir slovenske amaterske astronomije. Z razstavo gostuje Tehniški muzej Slovenije.

V Pokrajinski in študijski knjižnici je do 27. februarja na ogled samostojna fotografiska razstava, kjer ljubiteljski foto-

graf Danilo Ivančič iz Veržeja predstavlja fotografije s koncertov ansambla Lojzeta Slaka z naslovom Razprodano.

V Galeriji je do 24. februarja na ogled razstava Pogled od zgoraj, kjer so razstavljena dela 21 članov Društva likovnih umetnikov Prekmurja in Prlekije.

GORNJA RADGONA

V kulturnem domu je na ogled razstava del akademskega slikarja Stojana Kneževiča.

V osnovni šoli je na ogled razstava Od Zemlje do vesolja.

GENTEROVCI

Do 19. februarja je na dvojezični osnovni šoli na ogled razstava Svoboda in demokracija.

LENDAVA

Na gradu je do 5. aprila na ogled arheološka razstava Pokrajinskega muzeja Murska Sobota z naslovom Pri Muri.

V Sinagogi je na ogled razstava umetniških del akademskega slikarja Ignaca Medena.

MORAVSKE TOPLICE

V galeriji hotela Ajda v Termah 3000 je na ogled razstava del akademskega slikarja Jožeta Denka.

VERŽEJ

V Zavodu Marianum je na ogled razstava likovnih del likovne kolonije Kulturnega društva Frana Ksaverja Meška od Svetega Tomaža.

POTRNA

V Pavlovi hiši je do 27. februarja na ogled razstava Metamorfoze, kjer se predstavljajo umetniki Johnny Fortmüller, Robert G. Tomaschek in Albert Holler.

Kino

STAR MAX MURSKA SOBOTA

(od 18. 2. do 24. 2.)

Ameriška komična drama V zraku (20.50)

Francoska drama Coco Chanel in Igor Stravinski (19.00, 21.30)

Ameriški animirani sinhronizirani družinski film Oblačno z mesnimi kroglicami (17.00, sob. in ned. še 15.00)

Ameriška romantična drama Kje sta Morganova? (18.50, 21.10)

Ameriška animirana sinhronizirana družinska komedija Alvin in veverički 2 (16.30, 18.40)

Ameriški animirani sinhronizirani družinski film Princessa in žabec (16.40, sob. in ned. še 14.30)

LJUTOMER

Sobota, 20. februarja: ob 19.30 ameriška grozljivka Paranormalno

GORNJA RADGONA

Petek, 19. februarja: ob 18.00 ameriška animirana sinhronizirana družinska komedija Planet 51

Razprodano
v PIŠK-u

V Pokrajinski in študijski knjižnici v Murski Soboti si lahko ogledate samostojno fotografsko razstavo Razprodano, posvečeno ansamblu Lojzeta Slaka, ki jo je pripravil Danilo Ivančič iz Veržeja. Na 27 fotografijah so zabeleženi različni utrinki, ujeti na koncertih tega legendarnega ansambla. V kulturnem programu so sodelovali še pevci Pšenični klas iz Babinec in harmonikar Božidar iz Žerovinec. Razstavo si lahko ogledate do konca februarja v času, ko je odprta knjižnica.

Fotografija R. I.

Četrtek: zmerno oblačno 1 9		Petek: oblačno, dež -1 6		Sobota: oblačno, dež s snegom -3 1		Nedelja: pretežno jasno -2 5		Ponedeljek: pretežno oblačno -3 5	
---	---	--	---	--	---	--	---	---	---

vreme

Andrej Velkavrh

Vremenska napoved v besedi

V četrtek bo sprva oblačno. Čez dan se bo zjasnilo. Pihal bo šibak do zmernen jugozahodni veter. Toplo bo, to bo najtoplejši dan tega tedna. V noči pred petkom bo še precej jasno, zato bo zjutraj temperatura malo pod ničlo. V petek se bo hitro pooblačilo in čez dan bo od zahoda začelo deževati. Glavnina padavin bo popoldne. Po krajši prekinitvi se bodo padavine nadaljevale tudi v soboto, ko bo dež postopno prehajal v sneg. Prav dosti ga ne bo. Čez dan se bo ob dotoku hladnejšega zraka od severovzhoda tudi hladilo. V nedeljo se bo zjasnilo in dan bo sončen. V ponedeljek se bo oblačnost spet povečala. Dnevne temperature bodo nad ničlo.

Globalno segrevanje

O čem se zadnje čase več govori (če pustimo pri miru gospodarsko krizo) kot o globalnem segrevanju ozračja in podnebni spremembi?! Slišimo, da je za vse kriv človek z izpusti ogljikovega dioksida, a tudi nasprotujoča si mnenja, da se naše ozračje sicer segreva, a da na to nimamo vpliva. Ali celo, da se ozračje ohlaja in da se nam bliža ledena doba. Marsikdo se vpraša, kako lahko v stroki nastanejo tako različna mnenja? Ja, podobno kot si tudi zdravniki niso pri vsakem pacientu enotni, kaj bi bilo najbolje storiti. Ali pa geologi pri zemeljskem plazju, kako bi ga sanirali itd..

Najbolj sporno se zdi omejevanje izpustov toplogrednih plinov, predvsem ogljikovega dioksida. Kaj pomeni zmanjševanje izpustov tega plina? Ogljikov dioksid nastaja pri izogorevanju fosilnih goriv: premoga, nafte, drv... Pri izogorevanju pa nastajajo tudi dimni plini, ki onesnažujejo zrak. Torej bi z zmanjšanjem izpustov ogljikovega dioksida zmanjšali tudi količino onesnaženih plinov v našem ozračju. Ali je s tem kaj narobe? Pri tem postane vprašanje, ali je ravno ogljikov dioksid povzročitelj segrevanja, povsem odveč. Vsaj zame.

vestnikov koledar

Č - 18. februar	SIMEON
P - 19. februar	JULIJAN
S - 20. februar	LEON
N - 21. februar	IRENA
P - 22. februar	MARJETA
T - 23. februar	MARTA
S - 24. februar	MATIJA

21. februarja bo sonce vzšlo ob 6. uri in 56 minut, zašlo pa ob 17. uri in 36 minut. Dan bo tako dolg 10 ur in 40 minut. 22. februarja ob 1. uri in 41 minut bo na nebu nastopil prvi krajec.

Naročite svoj izvod časopisa Vestnik

narcocina@vestnik.si

Cena izvoda časopisa za naročnika je 1,55 evra. Naročilo velja do pisnega preklica.

Naročnino bom plačeval za obdobje: trimesečno, polletno, letno.

Po prejemu položnice se lahko oglasite v vaši banki, kjer si uredite plačevanje z mesečnimi obremenitvami.

 Obvezujem se ostati naročnik časopisa vsaj eno leto. Za nagrado prejmem Vestnikovo majico.

Ime in priimek:	Rojstni podatki:
Naselje, kraj, številka:	Davčna številka:
Poštna številka:	Datum:
Pošta:	Podpis:

Podjetje za informiranje, d. o. o., spoštuje vašo zasebnost in zagotavlja visoko raven varovanja podatkov. Podjetje za informiranje se zavezuje, da bo vaše podatke skrbno hranilo in jih uporabljalo samo z namenom analiziranja naročnikov, tržnih raziskav ter predstavitev izdelkov in storitev Podjetja za informiranje, d. o. o., ter jih brez vaše privolitve ne bo posredovalo tretjim osebam.

Posameznik lahko po 73. členu Zakona o varstvu osebnih podatkov kadarkoli zahteva, da Podjetje za informiranje, d. o. o., trajno ali začasno preneha uporabljati njegove osebne podatke za namene neposrednega trženja. Podjetje za informiranje, d. o. o., je dolžno v 15 dneh ustrezno preprečiti uporabo osebnih podatkov za namen neposrednega trženja in o tem v nadaljnjih 5 dneh obvestiti registriranega uporabnika, ki je to zahteval. Stroške vseh dejanj v zvezi s tem poravnava Podjetje za informiranje, d. o. o.

VESTNIK

Fotografija: Tomo Koles

fotografija tedna

Pet šoferjev v središču Murske Sobote je v sredo neprijetno presenetilo obvestilo policije na njihovih avtomobilih. Parkirali so namreč na parkirnem prostoru ob stanovanjskem bloku, pred katerim sicer stoji tabla z napisom, da je parkirišče rezervirano samo za stanovalce. Vendar pa imajo slednji na voljo parkirni prostor v podprtiličju objekta, ki je drugače v Soboti bolj znan po tem, da v njem živijo tisti, ki imajo malo več pod palcem. Ali pa vsaj navzven kažejo takšno podobo. Kaznovani šoferji so se pritožili, da na zunanjem parkirišču parkirajo neprestano že več kot pol leta, saj je vsaj četrtnina parkirnega prostora vedno prostega, ker tukaj ni modre cone. Vozniki namigujejo na paradoks, da naj bi bil vsaj eden od prijaviteljev nekdo, ki sploh ni iz Murske Sobote. Dodali so, da bodo tokrat poiskali svojo pravico. Hmm, oko za oko, zob za zob, brisalec za brisalec?

Zimske radosti

Kdo ima večjega snežaka?

Sneg in olimpijada pri Pomurcih vzbudila tekmovalnega duha – Vse orjaške snežene figure na pomurje.si

Če je maškaram res uspelo pregnati zimo in je z obilnim sneženjem minuli teden zadnjikrat udarila z repom, potem so številni naši bralci njene zadnje vzdihljaje zelo dobro izkoristili – kako drugače kot s postavljanjem snežakov, brez katerih bela zima pač ne bi bila popolna.

Kupi snega so očitno v mnogih prebudili ustvarjalno žilico in otroško

veselje nad zimskimi darovi, in to ne samo pri otrocih, ampak prav tako pri odraslih, kar pa tudi ni nič slabega, saj celo zelo pametni ljudje trdijo, da je za človeka koristno, če od časa do časa izživi otroka v sebi. In tako so ob kidanju snega ali pa kar tako po mnogih dvoriščih, parkiriščih in verjetno še kje zrasi številni sneženi možje, ki so se jim marsikje pridružile še druge po-

Ob obilici mehke beline na domačem dvorišču so se pri Palovih v Veliki Polani mama Irena, hčerki Anja in Tjaša ter načaka Marko in Katja lotili izdelovanja snežaka, najprej manjšega, potem pa še večjega.

Fotografija: Jazk Gabor

Ker Sabina Recek iz Večeslavec, hčerka Eva in sin Sebastjan ne morejo sedeti v pravega volkswagenovega beetla, ki je Sabinin sanjski avto, je mož Tomaž hroščič naredil iz snega. Pa naj še kdo reče, da moški nimajo domišljije.

Fotografija: Nataša Junov

Fotografija: Petra Kranjec

Tri metre visokega snežaka je pet stanovalcev enega izmed blokov v Cvetkovi ulici oblikovalo iz grmade snega, ki so ga udarniško počistili s parkirišča. Glavni pobudnik akcije Stanko Kornik takrat še ni slutil, koliko veselja bodo s tem pripravili številnim otrokom, ki se želijo fotografirati ob orjaku.

srečne snežene figure. Predvsem na račun velikih količin snega so nekatere skulpture dosegle že kar gigantske razsežnosti, najbrž pa je postavljavec tri-, štirimetrskih in še višjih snežakov gnal tudi tekmovalni duh v slogu prav zdaj zelo aktualnega olimpijskega gesla višje, hitreje, močnejše.

Kakšni orjaki krasijo okolice domov po raznih pomurskih krajih, si lahko

ogledate na našem portalu pomurje.si, saj vseh zaradi omejenosti prostora na tem mestu nismo mogli objaviti. Za tiste, ki ste prav tako postavili svojega sneženega moža, vendar se vaš izdelek ne more primerjati s temi velikani, pa naj zapišemo, da ni vse v velikosti in da je najpomembnejše, če ste se ob tem vsaj malo razvedrili.

P. K.